

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΙΜΝΩΝ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ-ΒΟΛΒΗΣ
Λουτρών 14, 57200 Λαγκαδάς

**1^η ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΛΙΜΝΩΝ ΒΟΛΒΗΣ - ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ και ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΤΕΜΠΩΝ**

Για το Χρονικό Διάστημα
Σεπτέμβριος 2003 - Φεβρουάριος 2006

Γεώργιος Ζαλίδης, Χαρίκλεια Μιχαλοπούλου, Γεώργιος Τσαγκαρλής
Συντάκτες Έκδοσης

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2006

Ο Φορέας Διαχείρισης λιμνών Κορώνειας - Βόλβης ιδρύθηκε σύμφωνα με τον Ν. 2742/1999, όπως συμπληρώθηκε με τον Ν. 3044/2002.

Η πλήρης αναφορά στην παρούσα εργασία είναι:

Ζαλίδης Γ., Μιχαλοπούλου Χ., Τσαγκαρλής Γ. (Συντάκτες Έκδοσης).

2006. 1η Έκθεση Αξιολόγησης εφαρμογής των όρων προστασίας του Εθνικού πάρκου λιμνών Βόλβης, Κορώνειας και Μακεδονικών Τεμπών (Σεπτέμβριος 2003 – Φεβρουάριος 2006). Φορέας Διαχείρισης λιμνών Κορώνειας – Βόλβης. σελ. 76 & 2 Χάρτες.

Επιτρέπεται η ολική ή μερική αναδημοσίευση κειμένων και χαρτών μόνο μετά από έγγραφη άδεια του Φορέα Διαχείρισης λιμνών Κορώνειας -Βόλβης.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τον Μάρτιο 2004, το υγροτοπικό σύστημα λιμνών Κορώνειας-Βόλβης και Ρήχιου ποταμού, που αποτελεί ευαίσθητο οικοσύστημα, εξαιρετικά μεγάλης αξίας χαρακτηρίστηκε ως «**Εθνικό Πάρκο Βόλβης - Κορώνειας και Μακεδονικών Τεμπών**».

Ο Φορέας διαχείρισης λιμνών Κορώνειας-Βόλβης που είναι αρμόδιος για τη διοίκηση και διαχείριση της περιοχής καθώς επίσης και για την εφαρμογή των όρων προστασίας της, είχε συσταθεί και λειτουργούσε ήδη από το Σεπτέμβριο του 2003.

Η παρούσα έκθεση αξιολόγησης εφαρμογής των όρων προστασίας, όπως αυτοί προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία εκπονήθηκε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Φορέα διαχείρισης και ανατέθηκε και εγκρίθηκε με αντίστοιχες Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα (1/2005 και 109/2006 Αποφάσεις του ΔΣ).

Είναι η πρώτη φορά πανελλαδικά που εκπονείται παρόμοια έκθεση για προστατευόμενη περιοχή, έχει γενικό στόχο την αξιολόγηση μετά από εφαρμογή 2 ετών των όρων προστασίας και ειδικούς στόχους:

- Την παρουσίαση της εμπειρίας από τη λειτουργία του νεοσύστατου Φορέα διαχείρισης.
- Την αξιολόγηση της εφαρμογής των χρήσεων, όρων και περιορισμών όπως προσδιορίζονται από την Κοινή Υπουργική Απόφαση 6919/2004.
- Την παρουσίαση των μέτρων προστασίας που προβλέπεται να εφαρμοσθούν για την αναστροφή της υποβάθμισης του υγροτοπικού συστήματος.

Πιστεύω ότι η έκθεση αυτή αφ' ενός μεν θα συμβάλει στη βελτίωση των όρων προστασίας της περιοχής και αφ' ετέρου θα αναδείξει το Εθνικό Πάρκο Κορώνειας-Βόλβης και Μακεδονικών Τεμπών ως πρότυπο Εθνικό Πάρκο για τη χώρα μας.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλα τα μέλη του ΔΣ για το ζήλο και την υπευθυνότητα που έδειξαν όλο αυτό το διάστημα, που ο Φορέας λειτουργούσε χωρίς ουσιαστική χρηματοδότηση και ως εκ τούτου χωρίς γραμματειακή, επιστημονική και τεχνική υποστήριξη και ιδιαίτερα τα μέλη του ΔΣ κ. Μιχαλοπούλου Χαρίκλεια και κ. Ζαλίδη Γεώργιο καθώς επίσης και τον εξωτερικό συνεργάτη κ. Τσαγκαρλή Γεώργιο, οι οποίοι υποκατέστησαν ουσιαστικά τις Υπηρεσίες του Φορέα και με τις γνώσεις και την εμπειρία τους βοήθησαν τόσο στην οργάνωση του όσο και στο να λειτουργεί ως αξιόπιστη Υπηρεσία.

Ο Πρόεδρος

του Διοικητικού Συμβουλίου

Σάββας Αναστασιάδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΛΙΜΝΩΝ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ-ΒΟΛΒΗΣ και ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΤΕΜΠΩΝ**
  - 1.1. Βιοτικό Περιβάλλον
  - 1.2. Ανθρωπογενές Περιβάλλον
- 2. ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΔΟΜΗ**
  - 2.1. Θεσμικό πλαίσιο Φορέων Διαχείρισης
    - 2.1.1. Διοικητική Δομή
    - 2.2.2. Προσωπικό
    - 2.2.3. Πόροι
    - 2.2.4. Οικονομικός και Διαχειριστικός Έλεγχος
  - 2.2. Παρουσίαση του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης
    - 2.2.1. Το Διοικητικό Συμβούλιο
    - 2.2.2. Έδρα
    - 2.2.3. Υποδομή-Εξοπλισμός
    - 2.2.4. Οικονομικοί Πόροι
    - 2.2.5. Προσωπικό
- 3. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ**
  - 3.1. Αρμοδιότητες σύμφωνα με τον Ν. 2742/1999
  - 3.2. Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου (ΚΥΑ 50547/2004)
  - 3.3. Αρμοδιότητες σύμφωνα με την ΚΥΑ 6919/2004
- 4. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ**
  - 4.1. Προστασία του οικοσυστήματος από επικίνδυνες ουσίες
  - 4.2. Άμεση ενεργοποίηση δράσεων του Φορέα Διαχείρισης
  - 4.3. Αναθεώρηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου Αποκατάστασης (Master Plan)
- 5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΠΕΡ**
  - 5.1. Αρχική λειτουργία του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης
  - 5.2. Πρόγραμμα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών παραμέτρων
  - 5.3. Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
  - 5.4. Ενέργειες φύλαξης και επόπτευσης
  - 5.5. Εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου
  - 5.6. Εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας
- 6. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**
  - 6.1. Εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 6919/2004
Γνωμοδοτήσεις στο στάδιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης
    - Γνωμοδοτήσεις για υφιστάμενες δραστηριότητες
    - Γνωμοδοτήσεις για έργα του Master plan
    - Γνωμοδοτήσεις για έργα εκτός περιβαλλοντικής αδειοδότησης
    - Γνωμοδοτήσεις για έργα στη Β' Ζώνη
    - Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Α.Α.Π. Δήμων Επαρχίας Λαγκαδά
    - ΒΙΠΑ, αναγκαιότητα έγκρισης ΣΧΟΑΑΠ & δημιουργίας ΒΙΠΑ.

- Καταγγελίες-Άδειες
- Δυσκολία εντοπισμού αγροτεμαχίων στα όρια των Ζωνών προστασίας
- Πτηνοκτηνοτροφικές δραστηριότητες
- Εξορυκτικές δραστηριότητες
- Βάση δεδομένων γνωμοδοτήσεων

6.2. Αποτελέσματα-Συζήτηση-Προτάσεις

6.2.1. Αποτελέσματα της στατιστικής επεξεργασίας

- Ταξινόμηση ανά Δήμο
- Ταξινόμηση ανά κατηγορία
- Ταξινόμηση ανά ζώνη προστασίας
- Ταξινόμηση ανά γνωμοδότηση (θετικές, αρνητικές)
- Ταξινόμηση σε νέες και υφιστάμενες δραστηριότητες
- Ταξινόμηση δραστηριοτήτων σε έχουσες και μη έχουσες υγρά απόβλητα

6.2.2. Διατάξεις της ΚΥΑ 6919/2004 που χρήζουν αντιμετώπισης

6.2.3. Προτάσεις

7. ΣΥΝΟΨΗ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Νομοθετικό Πλαίσιο

Οργανόγραμμα

ΧΑΡΤΕΣ

1. Ζώνες Προστασίας

2. Τύποι Οικοτόπων

1. ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ-ΒΟΛΒΗΣ και ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΤΕΜΠΩΝ

Οι λίμνες Κορώνεια και Βόλβη αποτελούν μέρος ενός σπάνιου συμπλέγματος οικοσυστημάτων με λίμνες (Κορώνεια και Βόλβη), ποτάμια (Ρήχιος), παρόχθια δάση (παραλίμνιο δάσος Απολλωνίας, δάσος Ρεντίνας) και γεωργικές εκτάσεις. Οι δύο λίμνες εντάσσονται στη λεκάνη απορροής της Μυγδονίας η οποία καταλαμβάνει έκταση 2.120.000 στρεμμάτων. Πριν από εκατομμύρια χρόνια η λεκάνη της Μυγδονίας καλυπτόταν από το νερό μιας λίμνης, απομεινάρια της οποίας είναι οι δύο λίμνες, Κορώνεια και Βόλβη. Η λεκάνη ορίζεται από τις κορυφογραμμές των βουνών Κερδύλλια, Βερτίσκος, Χορτιάτης και Χολομώντας. Από Βορρά και Νότο τα βουνά έχουν ύψος μεταξύ 600 και 1200 μέτρων επάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και από την δύση περίπου 550 μέτρα επάνω από την επιφάνεια της θάλασσας.

Οι λίμνες Κορώνεια (Λαγκαδά) και Βόλβη βρίσκονται σ' ένα επίμηκες τεκτονικό βύθισμα γης, διαχωρίζοντας τη χερσόνησο της Χαλκιδικής από τον κορμό της Μακεδονίας. Η περιοχή δομείται από κρυσταλλοσχιτώδες υπόβαθρο έντονα ρωγματώδες, που τεκτονικά εντάσσεται στη Σερβομακεδονική μάζα, με εξαίρεση το δυτικό τμήμα της λεκάνης (υπολεκάνη Λαγκαδά) που αποτελεί το όριο μεταξύ Σερβομακεδονικής μάζας και ζώνης Αξιού. Η τεκτονική δραστηριότητα της περιοχής είναι ακόμη έντονη, με πρόσφατο το μεγάλο σεισμό του 1978. Τρία γεωθερμικά πεδία εντοπίζονται στην περιοχή (Λαγκαδά, Ν. Απολλωνίας και Νυμφόπετρας), υποστηρίζοντας ιαματικές πηγές και έχοντας δημιουργήσει εντυπωσιακούς γεωλογικούς σχηματισμούς, όπως οι «Νυμφόπετρες».

Ιστορικά η περιοχή κατοικείται από τους αρχαίους χρόνους και χαρακτηρίζεται από πλούσια χλωρίδα και πανίδα. Η χλωρίδα περιλαμβάνει υγροτοπική βλάστηση, παρυδάτια δενδρώδη βλάστηση, καλαμώνες, θαμνώνες και υγρολίβαδα. Συνολικά έχουν καταγραφεί 336 είδη φυτών -13 από τα οποία θεωρούνται εξαιρετικά σπάνια. Στην περιοχή υπάρχουν δύο αξιόλογα δάση: το δάσος της Ρεντίνας (δεξιά και αριστερά από τον ποταμό Ρήχιο και το δάσος της Απολλωνίας δίπλα από τη λίμνη Βόλβη. Στην πανίδα της περιοχής συγκαταλέγονται 19 είδη αμφιβίων και ερπετών, 24 είδη ψαριών, 34 είδη θηλαστικών και περισσότερα από 200 είδη πουλιών. Λόγω της οικολογικής της σημασίας η περιοχή προστατεύεται από μια σειρά διεθνείς συνθήκες και ρυθμιστικές πράξεις που προσδιορίζουν το καθεστώς ανάπτυξης και διαχείρισης της περιοχής, οι κυριότερες εκ των οποίων είναι:

- "Υγρότοπος διεθνούς σημασίας" (Σύμβαση Ramsar 1971)
- "Ειδικά Προστατευόμενη Περιοχή" (SPA, Οδηγία 79/409 ΕΕ) GR1220009-Λίμνες Βόλβη, Λαγκαδά, Στενά Ρεντίνας (χάρτης ζωνών προστασίας).
- "Περιοχές Κοινοτικού Ενδιαφέροντος" (Δίκτυο NATURA 2000, Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. ΚΥΑ 33318/3028/1998, ΦΕΚ 1289 Β) GR1220001-Λίμνες Κορώνεια Βόλβη και GR1220003-Στενά Ρεντίνας (χάρτης ζωνών προστασίας)
- "Ειδικά Προστατευόμενη Μεσογειακή Περιοχή" (Σύμβαση Βαρκελώνης)
- "Διατήρησης της Ευρωπαϊκής Αγρίας Ζωής και των Φυσικών Βιοτόπων" (Σύμβαση της Βέρνης 1983)
- "Διατήρησης Μεταναστευτικών Ειδών Αγρίων Ζώων" (Σύμβαση της Βόννης)
- "Χαρακτηρισμός των λιμναίων χερσαίων και υδάτινων περιοχών του υγροτοπικού συστήματος των λιμνών Βόλβης - Κορώνειας και Μακεδονικών Τεμπών ως Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων των λιμνών Κορώνειας - Βόλβης και των Μακεδονικών Τεμπών" Κοινή Υπουργική Απόφαση 6919/2004 (ΦΕΚ 248 Δ/2004)
- Διατηρητέα μνημεία της φύσης (ο αιωνόβιος Πλάτανος στο "Βήμα του Αγίου Παύλου" κοντά στο χωριό Απολλωνία και δύο υπεραιώνобιοι Πλάτανοι στο χωριό Σχολάρι μεταξύ των δύο λιμνών).

Η Κοινή Υπουργική Απόφαση 6919/2004 αφενός χαρακτηρίζει και ζωνοποιεί (ζώνες Α, Β και Γ) το σύνολο της περιοχής του εθνικού πάρκου, αφετέρου ορίζει τις ρυθμίσεις σε κάθε ζώνη. Στον επισυναπτόμενο Χάρτη 1, παρουσιάζονται χωρικά οι ζώνες Α, Β και Γ καθώς και άλλες ειδικά προστατευόμενες περιοχές με βάση τις κοινοτικές οδηγίες 79/409 και 92/43.

1.1. Βιοτικό περιβάλλον

Βλάστηση

Η βλάστηση που έχει καταγραφεί στην ευρύτερη περιοχή των λιμνών περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο υδροφυτική βλάστηση (υφυδατική και εφυδατική), βλάστηση καλαμώνων και παρυδάτια δενδρώδη βλάστηση. Στην περιοχή υπάρχουν ενδιαιτήματα προτεραιότητας σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ (91Ε0). Η χαρτογράφηση των τύπων οικοτόπων παρουσιάζεται στο Χάρτη II (Χαρτογράφηση Τύπων Οικοτόπων). Η χαρτογράφηση αυτή βασίστηκε στο έργο «Αναγνώριση και Περιγραφή των Τύπων Οικοτόπων σε Περιοχές Ενδιαφέροντος για

τη Διατήρηση της Φύσης» (ΥΠΕΧΩΔΕ, 2001), βελτιώθηκε και επικαιροποιήθηκε από το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Εδαφολογίας και το Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης και ΓΣΠ της Γεωπονικής Σχολής ΑΠΘ στα πλαίσια του προγράμματος «Παρακολούθηση Λιμνών Βόλβης και Κορώνειας με χρήση τηλεπισκοπικών δεδομένων» (ΝΑΘ, 2005). Οι τύποι οικοτόπων, η έκτασή τους και η συχνότητα εμφάνισης παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

4ψήφιος κωδικός οδηγίας 92/43/ΕΟΚ	Περιγραφή	Έκταση (στρ)	Συχνότητα εμφάνισης
1210	Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας	29.47	1
3130	Ολιγοτροφικά ύδατα της Κεντρικής Ευρώπης και του περί τις Άλπεις χώρου με βλάστηση <i>Littorela</i> ή <i>Isoetes</i> ή μονοετή βλάστηση στις αποκαλυπτόμενες από τα ύδατα όχθες (<i>Nanocypereta</i>)	14.38	1
3150	Ευτροφικές φυσικές λίμνες με βλάστηση τύπου <i>Magnopotamion</i> ή <i>Hydrocharition</i>	99.75	5
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή	3076.73	12
5350	Ψευδομακκί	3175.00	9
6420	Μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες και βούρλα (<i>Molinio-Holoschoenion</i>)	6363.22	41
72 ^{Α0}	Καλαμώνες	3568.20	44
91 ^{Ε0*}	Υπολειμματικά αλλουβιακά δάση (<i>Alnion glutinoso-incanae</i>)	50.19	1
924A	Θερμόφιλα δρυοδάση της Αν. Μεσογείου και της Βαλκανικής	759.61	1
92 ^{Α0}	Δάση-στοές με <i>Salix alba</i> και <i>Populus alba</i>	1249.76	42
92C0	Δάση πλάτανου της Ανατολής (<i>Platanion orientalis</i>)	3061.46	49
92D0	Παρόχθια δάση-στοές της θερμής Μεσογείου (<i>Nerio-Tamariceteae</i>) και της Νοτιο-Δυτικής Ιβηρικής χερσονήσου (<i>Securinegion tinctoriae</i>)	2685.01	97
9340	Δάση με <i>Quercus ilex</i>	13718.45	7
6420*72A0	Συνδυασμός των τύπων 6420 αι 72A0	294.50	2
92A0*72A0*92D0	Συνδυασμός των τύπων 92A0, 72A0 και 92D0	137.00	1

Συνδυασμός των τύπων 92Α0, 72Α0 και 92Α0*92C0*91Ε0 92D0			
		62.24	1
92Α0*92D0	Συνδυασμός των τύπων 92Α0 και 92D0	515.29	4
92D0*6420	Συνδυασμός των τύπων 92D0 και 6420	264.08	3
92D0*72Α0	Συνδυασμός των τύπων 92D0 και 72Α0	320.49	1
Κωδικοί εκτός οδηγίας	Περιγραφή	Έκταση (στρ)	Συχνότητα εμφάνισης
1020	Αγροτικές καλλιέργειες	32400.25	61
1022	Κανάλια – Τάφροι	988.11	8
1031	Αναδασώσεις με ευρωπ. είδη	357.94	6
1050	Οικισμοί	495.49	3
1070	Εγκαταλελειμμένοι αγροί και λειβάδια	286.21	2
21B0	Αμμώδεις παραλίες χωρίς βλάστηση	527.24	9
3190	Ανοιχτά νερά – πελαγική ζώνη λιμνών	105218.69	3
32Α0	Ιλυώδεις όχθες ποταμών χωρίς βλάστηση	294.09	10
	Αλλουβιακές Αποθέσεις	777.77	9

Ιχθυοπανίδα

Η περιοχή, ιδιαίτερα η λίμνη Βόλβη, χαρακτηρίζεται από πλούσια ιχθυοπανίδα (24 είδη ψαριών) ενώ έχουν καταγραφεί και δύο ενδημικά taxa (*Alosa macedonica* και *Chalcalburnus chalcoides macedonicus*, το οποίο θα μπορούσε να ταξινομηθεί ως τρωτό) και ένα πολύ σπάνιο είδος, το *Aspius aspius*.

Πληθυσμοί θηλαστικών, αμφιβίων ερπετών και ασπόνδυλων (Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ)

Στο σύμπλεγμα των λιμνών Βόλβης και Κορώνειας υπάρχουν τρία είδη θηλαστικών τα *Myotis bechsteini*, *Myotis blythii* και *Lutra lutra*. Τα δύο πρώτα, με μικρό και μέτριο πληθυσμό αντίστοιχα, δεν διαβιούν σε καλές συνθήκες διατήρησης λόγω της υποβάθμισης των ενδιαιτημάτων τους. Η *Lutra lutra* δεν βρίσκεται μόνιμα στην περιοχή και η εμφάνισή της είναι μάλλον σποραδική. Είδη αμφιβίων του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ δεν έχουν καταγραφεί στην περιοχή. Από τα ερπετά υπάρχει το είδος *Testudo graeca* με μικρό πληθυσμό. Υπάρχουν τέλος 3 είδη ασπόνδυλων τα *Lindenia tetraphylla*, *Lycsaena dispar* και *Unio crassus*. Μόνο το πρώτο είδος έχει καλό πληθυσμό ενώ τα άλλα δύο έχουν μικρό και μέτριο αντίστοιχα.

Πληθυσμοί πτηνών του Παραρτήματος I της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ

Τα πτηνά της περιοχής χρησιμοποιούν από κοινού το σύμπλεγμα των λιμνών Κορώνειας Βόλβης, συγκεντρώνονται ωστόσο σε αρκετά μεγάλους πληθυσμούς

στην Α και ΝΑ πλευρά της Κορώνειας, εκεί δηλαδή που υπάρχουν οι μεγαλύτερες επιφάνειες υγροτοπικής βλάστησης. Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν συνολικά 62 είδη πτηνών του Παραρτήματος Ι. Τα περισσότερα διαχειμάζουν, ή χρησιμοποιούν τα διάφορα οικοσυστήματα για τροφοληψία, ενώ για 14 είδη έχει αναφερθεί ότι αναπαράγονται σ' αυτά. Τα περισσότερα είδη είναι σε μικρούς πληθυσμούς, εκτός από 7 με μέτριο και 1 είδος με μεγάλο πληθυσμό.

1.2. Ανθρωπογενές περιβάλλον

Η εύφορη περιοχή των λιμνών, υπήρξε κίνητρο και παράγοντας ανάπτυξης οργανωμένης κοινωνικής ζωής από τους προϊστορικούς ακόμα χρόνους. Γύρω από τις λίμνες έχουν ανακαλυφθεί μια σειρά οικισμοί της Νεολιθικής Εποχής, της Εποχής του Χαλκού και του Σιδήρου. Στα ιστορικά χρόνια, η ανάπτυξη των οδών διακίνησης ανθρώπων και αγαθών, οι οποίες περνούσαν από την περιοχή ενώνοντας μέσω των στενών της Ρεντίνας τη Θεσσαλονίκη με την Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη, οδήγησαν στην ανάπτυξη σημαντικών οικισμών. Σήμερα στην περιοχή των λιμνών υπάρχουν οι δήμοι Λαγκαδά, Κορώνειας, Εγνατίας και Ρεντίνας, Απολλωνίας και Μαδύτου.

Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχει ένας σχετικά σταθερός αριθμός κατοίκων, που οφείλεται στην κοντινή απόσταση κυρίως της κωμόπολης του Λαγκαδά από τη Θεσσαλονίκη. Οι κάτοικοι απασχολούνται κατά κύριο λόγο με αγροτικές δραστηριότητες. Οι κύριες χρήσεις γης στην περιοχή μελέτης είναι η γεωργική και η κτηνοτροφική σε ποσοστό άνω του 75%. Η γεωργία έγινε τα τελευταία χρόνια περισσότερο εντατική και εξαρτώμενη από το νερό για άρδευση. Στο Δήμο Λαγκαδά έχουμε τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχόλησης σε άλλους τομείς, και κυρίως στον τριτογενή τομέα. Πολύ μικρό ποσοστό των κατοίκων της περιοχής ασχολείται με τον δευτερογενή τομέα, και κυρίως σε μεταποιητικές εγκαταστάσεις.

2. ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΔΟΜΗ

2.1. Θεσμικό πλαίσιο Φορέων Διαχείρισης

Η διοίκηση και η διαχείριση των προστατευομένων περιοχών του δικτύου Natura 2000 ανατίθεται σύμφωνα με τον Ν. 2742/1999, όπως συμπληρώθηκε με τον Ν. 3044/2002 στους Φορείς Διαχείρισης.

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά τα αναφερόμενα στην ως άνω νομοθεσία για την διοικητική δομή, το προσωπικό, την χρηματοδότηση και τον διαχειριστικό έλεγχο των Φορέων διαχείρισης.

2.1.1 Διοικητική Δομή

Οι Φορείς διαχείρισης είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ), κοινωφελούς χαρακτήρα, με έδρα μέσα ή κοντά στις προστατευόμενες περιοχές και εποπτεύονται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Διοικούνται από επταμελή έως ενδεκαμελή Διοικητικά Συμβούλια (ΔΣ), που συγκροτούνται από εκπροσώπους του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., του Υπουργείου Γεωργίας, άλλων αρμοδίων κατά περίπτωση Υπουργείων, της οικείας Περιφέρειας και των οικείων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, κοινωνικών, επιστημονικών και παραγωγικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στη περιοχή του προστατευόμενου αντικείμενου, από ειδικούς επιστήμονες, καθώς και από εκπροσώπους μη κυβερνητικών περιβαλλοντικών οργανώσεων που έχουν, σύμφωνα με το καταστατικό τους, ως σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και διαθέτουν προηγούμενη εμπειρία σε σχετικά θέματα.

Ο πρόεδρος του ΔΣ ορίζεται από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ και το ΔΣ συγκροτείται με Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ . Η θητεία των μελών του ΔΣ είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται.

Το ΔΣ είναι αρμόδιο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων όπως περιγράφονται στον Ν. 2742/99 και αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 3.1.

Επίσης το ΔΣ αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση και λειτουργία του φορέα, τη διαχείριση της περιουσίας και τη διάθεση των πόρων του καθώς και στην εκπλήρωση των σκοπών του φορέα διαχείρισης και του προστατευόμενου αντικείμενου. Με απόφαση του ΔΣ μπορεί να συνιστάται Επιστημονική Επιτροπή από μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) , ερευνητών όλων των βαθμίδων των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της χώρας και ειδικούς επιστήμονες, με σκοπό την παροχή επιστημονικά τεκμηριωμένων εισηγήσεων για κάθε θέμα που ζητείται από το ΔΣ και αφορά τη διαχείριση του προστατευόμενου αντικείμενου και την εύρυθμη λειτουργία του φορέα διαχείρισης. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας και κάλυψης των δαπανών της επιστημονικής Επιτροπής και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Η λειτουργία του ΔΣ ρυθμίζεται από εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας, ο οποίος καταρτίζεται από το ΔΣ, εγκρίνεται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ο συντονισμός, ο έλεγχος και η αξιολόγηση του έργου και των δραστηριοτήτων των Φορέων Διαχείρισης διεξάγεται από την Επιτροπή «Φύση 2000», που έχει συσταθεί με το άρθρο 5 της ΚΥΑ 33318/3028/1998.

Η Επιτροπή «Φύση 2000» ενεργεί ως Εθνική Επιτροπή Προστατευομένων Περιοχών με σκοπό το συντονισμό, τη παρακολούθηση και αξιολόγηση των διαδικασιών προγραμματισμού, οργάνωσης και λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Διοίκησης και Διαχείρισης Προστατευομένων Περιοχών.

Επίσης εισηγείται στα αρμόδια Υπουργεία τα γενικότερα μέτρα και τις δράσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την προστασία της φύσης και τη βιώσιμη ανάπτυξη των υπό προστασία περιοχών και κατανέμει πόρους στους φορείς διαχείρισης για την εκπλήρωση του σκοπού τους.

2.1.2 Προσωπικό

Σε κάθε φορέα συνιστώνται μέχρι είκοσι (20) θέσεις επιστημονικού και δέκα (10) θέσεις διοικητικού και τεχνικού προσωπικού. Ο αριθμός των θέσεων αυτών ορίζεται κατά φορέα με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. Με όμοια απόφαση ο αριθμός των θέσεων μπορεί να αυξάνεται ή να μειώνεται ανάλογα με τις ανάγκες κάθε φορέα διαχείρισης. Συνίσταται επίσης μία θέση Διευθυντή.

Το προσωπικό όλων των παραπάνω κατηγοριών προσλαμβάνεται με απόφαση του ΔΣ του φορέα διαχείρισης και απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που διέπεται από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Στη σύμβαση ορίζονται οι καταβαλλόμενες μηνιαίες αποδοχές, το ύψος των οποίων καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Η πρόσληψη του προσωπικού γίνεται μέσω Α.Σ.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 198Α).

Οι παραπάνω θέσεις μπορούν να καλύπτονται και με αποσπάσεις προσωπικού που υπηρετεί με οποιαδήποτε σχέση στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, με τους περιορισμούς περί πολυθεσίας όπως περιγράφονται στο άρθρο 1, παρ. 6 του Ν. 1256/1982. Οι αποσπάσεις αυτές έχουν διάρκεια μέχρι 5 χρόνια και διενεργούνται μετά από αίτηση του

ενδιαφερομένου με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του οικείου Υπουργού. Οι αποδοχές των αποσπώμενων, τα κάθε είδους επιδόματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40Α), καθώς και οι εργοδοτικές εισφορές σε ταμεία κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, βαρύνουν από της αποσπάσεως το φορέα διαχείρισης.

Η κατανομή και οι επί μέρους αρμοδιότητες, οι αρμοδιότητες του Διευθυντή, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται με τον Κανονισμό Υπηρεσιών και Προσωπικού που καταρτίζεται από το ΔΣ, εγκρίνεται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

2.1.3 Πόροι

Οι πόροι των φορέων διαχείρισης είναι:

1. Επιχορηγήσεις από το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., άλλα Υπουργεία, οργανισμούς και επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, το Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ. και άλλα νομικά πρόσωπα που έχουν σχέση με τη χρηματοδότηση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης και των δύο βαθμών, σε βάρος του προϋπολογισμού τους.
2. Κοινοτικοί και εθνικοί πόροι που διατίθενται για την εκπόνηση προγραμμάτων, μελετών και ερευνών σχετικών με θέματα που ανάγονται στους σκοπούς και τις δραστηριότητες του φορέα διαχείρισης.
3. Πρόσοδοι από την εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων, επιχορηγήσεις, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και κάθε είδους τακτικές ή έκτακτες εισφορές ημεδαπών ή αλλοδαπών, φυσικών ή νομικών προσώπων.
4. Έσοδα από την πώληση υλικών, εκδόσεων, δεδομένων και κάθε άλλου πνευματικού προϊόντος που παράγει ή εκμεταλλεύεται ο φορέας διαχείρισης, καθώς και αμοιβές από την εκτέλεση ερευνών, μελετών και κάθε είδους υπηρεσιών στα πλαίσια των σκοπών του για λογαριασμό τρίτων. Έσοδα που προέρχονται από την εκμετάλλευση και προβολή του προστατευόμενου αντικείμενου, όπως έσοδα από εισιτήρια, ξεναγήσεις, ομάδα επισκεπτών, προβολή και εκμετάλλευση οπτικοακουστικού υλικού, εκχώρηση σημάτων ποιότητας και συνεργασίας σε επιχειρήσεις. Από τα έσοδα αυτά, ποσοστό 30% αποδίδεται ετησίως στο Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ. και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδιανομή πόρων μεταξύ των φορέων διαχείρισης.
5. Επιχορηγήσεις από άλλες πηγές και κάθε άλλο έσοδο από οποιαδήποτε

αιτία.

2.1.4. Οικονομικός και Διαχειριστικός Έλεγχος

Ο οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος των φορέων διαχείρισης ενεργείται με τη διαδικασία που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις περί Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών. Το διαχειριστικό έτος συμπίπτει με το φορολογικό έτος.

Οι ορκωτοί λογιστές, που ασκούν τον τακτικό έλεγχο, υποβάλλουν μέχρι το τέλος Ιουνίου κάθε έτους έκθεση για την διαχείριση και τον απολογισμό του έτους που έληξε. Οι εκθέσεις υποβάλλονται δια του Προέδρου του ΔΣ στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. Οι παραπάνω υπουργοί μπορούν να ζητήσουν οποτεδήποτε έκτακτο έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης των φορέων.

Η οικονομική διαχείριση των Φορέων διαχείρισης καθώς και το λογιστικό του σύστημα καθορίζεται από Κανονισμό οικονομικής διαχείρισης τον οποίο καταρτίζει το ΔΣ του Φορέα, εγκρίνει ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

2.2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΙΜΝΩΝ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ-ΒΟΛΒΗΣ

2.2.1 Το Διοικητικό Συμβούλιο

Η σύνθεση του ΔΣ του Φορέα διαχείρισης λιμνών Κορώνειας-Βόλβης καθορίσθηκε με την με αρ. 125192/365/2003 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και Γεωργίας.

Αποτελείται από 11 μέλη που είναι:

1. Ένας εκπρόσωπος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., που ορίζεται από τον οικείο Υπουργό.
2. Ένας εκπρόσωπος του Υπ. Γεωργίας, που ορίζεται από τον οικείο Υπουργό.
3. Ένας εκπρόσωπος του Υπ. Ανάπτυξης, που ορίζεται από τον οικείο Υπουργό.
4. Ένας εκπρόσωπος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που ορίζεται από τον Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας κεντρικής Μακεδονίας.
5. Ένας εκπρόσωπος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης, που ορίζεται από τον οικείο Νομάρχη.

6. Ένας εκπρόσωπος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χαλκιδικής, που ορίζεται από τον οικείο Νομάρχη.
7. Ένας κοινός εκπρόσωπος των Δήμων Απολλωνίας, Εγνατίας, Κορώνειας, Λαγκαδά, Μαδύτου και Ρεντίνας, που ορίζεται με Απόφαση της ΤΕΔΚ Θεσσαλονίκης.
8. Ένας κοινός εκπρόσωπος των Δήμων Αγ. Γεωργίου, Αρέθουσας, Ασσήρου, Βερτίσκου, Καλλινδοίων, Λαχανά, Μυγδονίας, Σοχού, Χορτιάτη, Ανθεμούντα, Αρναίας, Ζερβοχωρίου και Πολυγύρου, που ορίζεται με Απόφαση της ΤΕΔΚ Χαλκιδικής.
9. Ένας εκπρόσωπος του τοπικού παραρτήματος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤΕΕ), που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του παραρτήματος.
10. Ένας ειδικός επιστήμονας, που ορίζεται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.
11. Ένας εκπρόσωπος μη κυβερνητικής περιβαλλοντικής οργάνωσης, που ορίζεται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Η συγκρότηση του ΔΣ έγινε με την με αρ. 126439/2467/2003 Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και με την υπ'αρ.166451/1931/2005 Απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. ορίσθηκε ο Πρόεδρος του ΔΣ.

Σύμφωνα με την παραπάνω νομοθεσία και μετά την συγκρότηση του ΔΣ σε σώμα η σημερινή σύνθεση του ΔΣ είναι η παρακάτω:

Πρόεδρος: Σάββας Αναστασιάδης,
Έπαρχος Λαγκαδά, εκπρόσωπος Νομ/κής Αυτ/σης Θεσ/νίκης

Αντιπρόεδρος: Ιωάννης Καραγιάννης,
Δήμαρχος Λαγκαδά, εκπρόσωπος ΟΤΑ Θεσ/νίκης

Γραμματέας: Αναστασία Μπαμπαϊτού,
Δημοτική σύμβουλος Ζερβοχωρίων, εκπρόσωπος ΟΤΑ Χαλκιδικής

Μέλη

- 1) Εκπρόσωπος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.
Ηλίας Λιακόπουλος, (τακτικό)-Παραιτήθηκε 26-3-2004
Αικατερίνη Μαρμάρα, (αναπληρωματικό)
- 2) Εκπρόσωπος του Υπ. Γεωργίας
Γεώργιος Πέτρου, Διευθυντής Δασών (τακτικό)
Αγνή Πανά, (αναπληρωματικό) - Συνταξιοδοτήθηκε
- 3) Εκπρόσωπος του Υπ. Ανάπτυξης.

- Ειρήνη Γκώγκου, (τακτικό), Παραιτήθηκε
 Γεώργιο Ρεκουντίνη (αναπληρωματικό), Παραιτήθηκε
- 4) Εκπρόσωπος Περιφ. Κεντρ. Μακεδονίας.
 Χαρίκλεια Μιχαλοπούλου (τακτικό)
 Γλυκερία Δοσοπούλου (αναπληρωματικό)
- 5) Εκπρόσωπος Νομ/κης Αυτ/σης Χαλκιδικής
 Ιωακείμ Μουτάφης, Αντινομάρχης (τακτικό)
 Μελπομένη Χριστολιάκου (αναπληρωματικό)
- 6) Εκπρόσωπος ΓΕΩΤΕΕ
 Ιωάννης Λιάμης , (τακτικό) - Παραιτήθηκε
 Παναγιώτης Καραχάλιος, (αναπληρωματικό)
- 7) Εκπρόσωπος των Περιβαλλοντικών μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.
 Ιωάννης Τσουγκράκης, Ελληνική Ορθολογική Εταιρεία (τακτικό)
 Αλέξανδρος Γεωργόπουλος, Οικολογική Κίνηση (αναπληρωματικό)
- 8) Ειδικός επιστήμονας
 Γεώργιος Ζαλίδης, Καθηγητής Γεωπονίας Α.Π.Θ. (τακτικό)
 Νίκος Μισοπολινός, Καθηγητής Γεωπονίας Α.Π.Θ. (αναπληρωματικό)

Αναπληρωματικά μέλη

- 1) Καράογλου Θεόδωρος, εκπρόσωπος Ν.Α. Θεσ/νικης -Παραιτήθηκε
- 2) Χαράλαμπος Παπαδόπουλος, εκπρόσωπος ΟΤΑ Θεσ/νικης.
- 3) Κατσιαμούρης Γεώργιος, εκπρόσωπος ΟΤΑ Χαλκιδικής.

Η λειτουργία του ΔΣ διέπεται από τις διατάξεις της με αρ. 50547/2004 Απόφασης Υφ. ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. «Έγκριση κανονισμού λειτουργίας του Διοικητικού συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας – Βόλβης».

Στην ως άνω Απόφαση ορίζονται οι Αρμοδιότητες του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Γραμματέα, οι υποχρεώσεις των μελών του ΔΣ καθώς και θέματα όπως ο τρόπος σύγκλισης του ΔΣ, η διαδικασία των συνεδριάσεων, τήρηση πρακτικών κ.α.

Επισημαίνουμε ότι στο άρθρο 3 της ως άνω απόφασης αναφέρονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες του ΔΣ όπως απορρέουν από τον Ν. 2742/99 (βλέπε παρ. 3.2.)

2.2.2. Έδρα του Φορέα

Σήμερα η έδρα του Φορέα είναι στο Δήμο Λαγκαδά και προσωρινά ο Φορέας στεγάζεται στο Επαρχείο Λαγκαδά. Στην Απολλωνία λειτουργεί Παράρτημα, το οποίο στεγάζεται στο Κέντρο Πληροφόρησης.

Η έδρα του Φορέα σύμφωνα με την με αρ. 125192/365/2003 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και Γεωργίας ορίζεται να βρίσκεται στον Δήμο Μαδύτου.

Το ΔΣ κατά την 1^η Συνεδρίασή του με την υπ' αρ. 2/18-9-2003 ομόφωνη Απόφαση του αποφάσισε ο Φορέας να έχει έδρα στην Απολλωνία του Δήμου Μαδύτου όπου βρίσκεται και λειτουργεί το Κέντρο Πληροφόρησης υγροτόπου Κορώνειας-Βόλβης.

Μετά από 15μηνη εμπειρία λειτουργίας του Φορέα, το ΔΣ αποφάσισε να ορίσει την έδρα του στο Δήμο Λαγκαδά και τη δημιουργία Παραρτήματος στην Απολλωνία. Η ως άνω απόφαση συμπεριλήφθηκε στο Σχέδιο Κανονισμού Προσωπικού και Υπηρεσιών του Φορέα και έγινε σχετικό αίτημα στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., προκειμένου να τροποποιηθεί η προαναφερομένη ΚΥΑ.

2.2.3. Υποδομή-Εξοπλισμός

Ο Φορέας διαθέτει υποδομή-εξοπλισμό, η οποία δημιουργήθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ μέσω του Α' και Β' ΚΠΣ, του προγράμματος ENVIREG, το διαδημοτικό πρόγραμμα ΕΠΤΑ και το Πρόγραμμα ΕΠΠΕΡ και περιλαμβάνει:

- 1 Κέντρο Πληροφόρησης στην Απολλωνία του Δήμου Μαδύτου.
- 2 φυλάκια (λίμνη Κορώνεια και λίμνη Βόλβη) και 4 παρατηρητήρια που παραχωρήθηκαν στα αρμόδια Δασαρχεία Λαγκαδά και Σταυρού (1 παρατηρητήριο στο Λαγκαδά και 3 στο Σταυρό).
- 1 όχημα τύπου Jeep για τις ανάγκες του κέντρου πληροφόρησης.
- 2 σκάφη που παραχωρήθηκαν στο Σταθμό Αλιείας του Επαρχείου Λαγκαδά.
- Εξοπλισμός γραφείου (υπολογιστές, φωτοαντιγραφικό, τηλεόραση, βίντεο, έπιπλα κ.α.)
- Εξοπλισμός για παρατηρήσεις (τηλεσκόπια, φωτογραφικές μηχανές κ.α.)

2.2.4. Πόροι

Η μοναδική χρηματοδότηση του Φορέα για το χρονικό διάστημα από Ιούλιο 2003 έως Αύγουστο 2005 ήταν από πιστώσεις του ΕΤΕΡΠΣ με το ποσό των 25.000 €.

Από το Σεπτέμβριο 2005 χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα ΕΠΠΕΡ με το ποσό 1.170.000 Ευρώ για τρία χρόνια.

Οι κανόνες που διέπουν την οικονομική διαχείριση του Φορέα αναφέρονται στην με αρ. 50545/2004 Απόφαση Υφ. ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ «Έγκριση κανονισμού οικονομικής διαχείρισης του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης».

2.2.5. Προσωπικό

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας, Υπηρεσιών και Προσωπικού που έχει εγκριθεί από το ΔΣ και είναι υπό δημοσίευση, η διοικητική διάρθρωση των υπηρεσιών του Φορέα έχει ως εξής :

Κεντρική υπηρεσία με έδρα το Λαγκαδά

- Διεύθυνση
  - Αυτοτελές γραφείο τύπου, δημοσίου και διεθνών σχέσεων (υπάγεται στον Πρόεδρο του ΔΣ)
- Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης και Προστασίας Φυσικού Περιβ/ντος.
- Τμήμα Επόπτευσης, Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης.
- Τμήμα Πληροφόρησης και Εκπαίδευσης
- Τμήμα Εκτέλεσης-Συντήρησης Εποπτείας Έργων και Τεχνικής Υποστήριξης

Παράρτημα με έδρα την Απολλωνία του Δ. Μαδύτου

- Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης.
- Γραφείο Επόπτευσης, Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης.
- Γραφείο Πληροφόρησης και Εκπαίδευσης

Τα γραφεία του παραρτήματος υπάγονται στα αντίστοιχα τμήματα της κεντρικής υπηρεσίας. Στο Παράρτημα παρατίθεται Οργανόγραμμα του Φορέα.

Στα πλαίσια του Προγράμματος ΕΠΠΕΡ, το προσωπικό που απασχολείται στο Φορέα είναι: ένας Χημικός Μηχανικός, ένας Τοπογράφος Μηχανικός, ένας Αρχιτέκτων Μηχανικός, ένας Οικονομολόγος, δύο άτομα διοικητικό προσωπικό, ένας φύλακας και ένας λογιστής για τη λογιστική υποστήριξη του Φορέα (εξωτερικός συνεργάτης).

3. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

3.1. Αρμοδιότητες σύμφωνα με τον Ν. 2742/1999

Στις αρμοδιότητες των Φορέων διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν. 2742/99 «Χωροταξικός Σχεδιασμός και Αειφόρος Ανάπτυξη» περιλαμβάνονται:

- 1) **Η κατάρτιση και η ευθύνη** της εφαρμογής των **Κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας** των προστατευομένων αντικειμένων καθώς και των **σχεδίων διαχείρισης**.
- 2) **Η παρακολούθηση και αξιολόγηση** της εφαρμογής των κανονιστικών όρων και περιορισμών που επιβάλλονται από την ΚΥΑ 6919/2004, καθώς και των κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας και των σχεδίων διαχείρισης.
Στο πλαίσιο αυτό, οι Φορείς διαχείρισης μεριμνούν για την συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία περιβαλλοντικών στοιχείων και δεδομένων για τις περιοχές ευθύνης τους, καθώς και για την συγκρότηση και λειτουργία σχετικών βάσεων δεδομένων και τεκμηρίωσης, σύμφωνα με τα υπάρχοντα εθνικά πρότυπα.
- 3) **Η παροχή γνωμοδοτήσεων** πριν την έκδοση Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης & Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στις περιοχές ευθύνης τους, καθώς και σε κάθε άλλο θέμα για το οποίο ζητείται η γνώμη τους από τις αρμόδιες αρχές.
- 4) **Η επικουρία των αρμοδίων διοικητικών και δικαστικών αρχών** στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών και πολεοδομικών όρων που ισχύουν ή επιβάλλονται αντιστοίχως για έργα και δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στις περιοχές ευθύνης τους.
Για το σκοπό αυτόν, οι Φορείς διαχείρισης εισηγούνται ή αναφέρουν προς τις αρμόδιες αρχές τις πράξεις ή παραλείψεις εκείνες που συνιστούν παράβαση των όρων και περιορισμών για τις περιοχές ευθύνης τους.
- 5) **Η κατάρτιση μελετών και ερευνών**, καθώς και η **εκτέλεση τεχνικών ή άλλων έργων** που περιλαμβάνονται στο οικείο σχέδιο διαχείρισης και στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης και είναι απαραίτητα για την ανάδειξη των προστατευομένων αντικειμένων που εμπίπτουν στη περιοχή ευθύνης τους. Η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση των αναγκαίων έργων υποδομής, καθώς και η προμήθεια του αναγκαίου επιστημονικού και τεχνικού εξοπλισμού για την άσκηση των λειτουργιών διαχείρισης.
- 6) **Η ανάληψη εκπόνησης ή εκτέλεσης εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων** και δράσεων σχετικών με την περιοχή ευθύνης τους, τα οποία προάγουν ή προβάλλουν τους σκοπούς διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων.

- 7) **Η ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού** σε θέματα αναγόμενα στις αρμοδιότητες και σκοπούς των φορέων διαχείρισης, καθώς και στην προστασία ευθύνης τους.
- Στο πλαίσιο αυτό, οι φορείς διαχείρισης μπορούν να ιδρύουν κέντρα πληροφόρησης στην έδρα των προστατευόμενων αντικειμένων, να διοργανώνουν προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, καθώς και συνέδρια, ημερίδες, επιμορφωτικά σεμινάρια και άλλες ενημερωτικές εκδηλώσεις για την προβολή των στόχων και των επιτευγμάτων της διαχείρισης και να αναλαμβάνουν σχετική εκδοτική δραστηριότητα έντυπης ή και ηλεκτρονικής μορφής.
- 8) **Η προώθηση, υποστήριξη, οργάνωση και εφαρμογή οικοτουριστικών προγραμμάτων**, η έκδοση αδειών ξενάγησης και η χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων εντός των ορίων των προστατευόμενων αντικειμένων, σύμφωνα με τους ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στην ΚΥΑ οριοθέτησης και στον κανονισμό διοίκησης και λειτουργίας της προστατευόμενης περιοχής.
- 9) **Η διαχείριση δημοσίων εκτάσεων** που παραχωρούνται προς τον Φορέα ή μισθώνονται από τον φορέα διαχείρισης κατά τις κείμενες διατάξεις, καθώς και η **ενοικίαση ιδιωτικών εκτάσεων** που περιλαμβάνονται στην περιοχή ευθύνης τους και η πραγματοποίηση σε αυτές των προβλεπόμενων στον οικείο κανονισμό διοίκησης και λειτουργίας και στο σχέδιο διαχείρισης αναγκαίων παρεμβάσεων.

3.2. Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην με αριθμ. 50547/2004 Υπουργική Απόφαση «Έγκριση κανονισμού λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας Βόλβης» περιγράφονται οι αρμοδιότητες του Δ.Σ.

Το ΔΣ είναι αρμόδιο για την άσκηση αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στη παρ. 2 του άρθρου 15 του Ν. 2742/99 και αποφασίζει επίσης για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση και λειτουργία του Φορέα, τη διαχείριση της περιουσίας και τη διάθεση των πόρων του, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που ανάγεται στην εκπλήρωση των σκοπών του Φορέα διαχείρισης και των προστατευόμενων αντικειμένων.

Ειδικότερα το Δ.Σ.:

1) **Εισηγείται προς το ΥΠΕΧΩΔΕ τα πενταετή Σχέδια Διαχείρισης** των προστατευομένων αντικειμένων που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Φορέα καθώς και **τις ανά πενταετία αναθεωρήσεις** των όρων προστασίας, του Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων.

2) **Εγκρίνει την ετήσια έκθεση αξιολόγησης** της εφαρμογής των όρων προστασίας της περιοχής, του Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων που συντάσσεται από τις υπηρεσίες του Φορέα και κοινοποιείται στο ΥΠΕΧΩΔΕ και στους αρμόδιους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

3) **Εγκρίνει** την τεκμηριωμένη εισήγηση για την **κατ' εξαίρεση άμεση τροποποίηση ορισμένων ρυθμίσεων των όρων προστασίας** της περιοχής, του Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων, πριν την ολοκλήρωση της πενταετίας: α) για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων που σχετίζονται με την προστασία της περιοχής, β) για την προσαρμογή τους σε υποδείξεις και παρατηρήσεις της ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης, γ) για να εκτελεσθούν έργα και μέτρα ιδιαίτερα σημαντικά για την προστασία και διαχείριση της περιοχής.

4) **Εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα δράσης και τον ετήσιο οικονομικό προϋπολογισμό** του Φορέα.

5) Παρακολουθεί και αξιολογεί την υλοποίηση του προγράμματος δράσης και του προϋπολογισμού και αποφασίζει για την τροποποίησή τους.

6) Εγκρίνει τον ετήσιο οικονομικό απολογισμό και τον απολογισμό δραστηριοτήτων.

7) **Καταρτίζει και προτείνει**, προς τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ με τη απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του όλους **τους κανονισμούς** του Φορέα και τις τροποποιήσεις τους.

8) Προσλαμβάνει και απολύει το προσωπικό και ασκεί τον πειθαρχικό έλεγχο σε δεύτερο βαθμό.

9) Αγοράζει ή μισθώνει τις απαραίτητες εγκαταστάσεις, χώρους και μέσα και προμηθεύεται μηχανές, όργανα, έπιπλα, οχήματα και λοιπό εξοπλισμό που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του Φορέα.

10) Καθορίζει την τιμολογιακή πολιτική πώλησης των υλικών, εκδόσεων, δεδομένων, οπτικοακουστικού υλικού και κάθε άλλου πνευματικού προϊόντος που

παράγει ή εκμεταλλεύεται ο φορέας διαχείρισης, το αντίτιμο εισόδου και ξεναγήσεων ομάδων επισκεπτών, καθώς και το ύψος των αμοιβών από την εκτέλεση ερευνών, μελετών και κάθε είδους υπηρεσιών στα πλαίσια των σκοπών του Φορέα για λογαριασμό τρίτων.

11) **Εκχωρεί σήματα ποιότητας.**

12) Καθορίζει τους όρους των διακηρύξεων προμήθειας πραγμάτων, μισθώσεων κ.λπ.

13) Εκποιεί ή ανταλλάσσει ακίνητα και τα επιβαρύνει με εμπράγματα δικαιώματα και αποδέχεται κληρονομίες, δωρεές και κληροδοσίες.

14) Συνάπτει δάνεια και συμβάσεις με τρίτους

15) **Λαμβάνει θέσεις και εκφράζει τις απόψεις του για θέματα που έχουν σχέση με τα προστατευόμενα αντικείμενα** αρμοδιότητας του Φορέα.

16) Γνωμοδοτεί όποτε ζητείται η γνώμη του από αρμόδιες δημόσιες αρχές.

17) Ορίζει τους εκπροσώπους του Φορέα σε κάθε φύσης όργανα, συμβούλια, επιτροπές, αποστολές κλπ. στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

18) Συγκροτεί επιτροπές και ομάδες εργασίας.

19) **Με απόφασή του** που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των μελών του, μπορεί **να μεταβιβάσει αρμοδιότητές του ή αρμοδιότητες του Προέδρου του**, εκτός από τη λήψη αποφάσεων πολιτικής και στρατηγικής (π.χ. εκείνες που αφορούν στους όρους προστασίας της περιοχής, στο Κανονισμό Διοίκησης και Λειτουργίας, στο Σχέδιο Διαχείρισης, στον οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό, στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης και στους κανονισμούς οργάνωσης και λειτουργίας του Φορέα), στον Πρόεδρο, σε ένα ή περισσότερα μέλη του και στον Διευθυντή. Οι αρμοδιότητες αυτές ενδεικτικά μπορεί να είναι:

- Υπογραφή συμβάσεων του Φορέα με κάθε τρίτο (συνεργασίες με άλλους φορείς, αναθέσεις έργων κ.λ.π.)
- Υπογραφή εγγράφων του Φορέα που απευθύνονται σε δημόσιες αρχές ή την πολιτική ηγεσία των δημόσιων φορέων
- Υπογραφή εγγράφων του Φορέα που απευθύνονται σε τρίτους και με τα οποία αναλαμβάνονται καθ' οιοδήποτε τρόπο υποχρεώσεις για τον Φορέα.
- Έγκριση κάθε είδους δημοσιευμάτων που ετοιμάζει και προωθεί ο Φορέας και που αφορούν άμεσα ή έμμεσα την προβολή και την εικόνα του στο εξωτερικό περιβάλλον. Έγκριση προγραμμάτων και ενεργειών επικοινωνίας, δημοσιότητας και προβολής του Φορέα.

- Έγκριση του περιεχομένου των προτάσεων που ετοιμάζει και απευθύνει ο Φορέας για την ανάληψη έργων. Έγκριση του περιεχομένου και των όρων των αντιστοιχών συμβάσεων ανάληψης έργων.
- Έγκριση διαμόρφωσης και τροποποίησης των εσωτερικών συστημάτων λειτουργίας του Φορέα στα πλαίσια και των υφιστάμενων Κανονισμών.
- Έγκριση της κατανομής του προσωπικού στις διάφορες διοικητικές ενότητες του Φορέα.
- Υπογραφή επιταγών πραγματοποίησης δαπανών του Φορέα και εξουσιοδότηση συγκεκριμένων στελεχών του Φορέα για την ευθύνη δεύτερης υπογραφής.
- Έγκριση της σκοπιμότητας πραγματοποίησης δαπανών του Φορέα που δεν προβλέπονται στον προϋπολογισμό λειτουργίας του ή στον προϋπολογισμό επενδύσεων του ή στον προϋπολογισμό υλοποίησης των επιμέρους έργων του.
- Έγκριση διενέργειας δαπανών εντός προϋπολογισμών αλλά άνω ορισμένου ύψους.

20) **Μεριμνά για την εξασφάλιση της δημοσιότητας και διαφάνειας** των διαδικασιών λειτουργίας του φορέα με διάφορα μέτρα όπως η ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού και φορέων για τον προγραμματισμό και τον προϋπολογισμό των εργασιών του, η δημοσιότητα για τις προσλήψεις προσωπικού, προμήθειες και αναθέσεις μελετών ή έργων.

3.3. Αρμοδιότητες σύμφωνα με την ΚΥΑ 6919/2004

Από τον Μάρτιο του 2004 είναι σε ισχύ η Κοινή Υπουργική Απόφαση 6919/2004 «Χαρακτηρισμός των λιμναίων χερσαίων και υδάτινων περιοχών του υγροτοπικού συστήματος των λιμνών Βόλβης-Κορώνειας και Μακεδονικών Τεμπών ως «Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων των λιμνών Κορώνειας – Βόλβης και των Μακεδονικών Τεμπών» και καθορισμός ζωνών προστασίας και καθορισμός χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης» (βλέπε πλήρες κείμενο στο Παράρτημα Ι).

Με την παραπάνω Απόφαση οριοθετείται η περιοχή του Εθνικού Πάρκου (Περιοχή Α). Εντός της περιοχής Α χαρακτηρίζονται Περιοχές Απόλυτης Προστασίας (Ζώνη Α1 - Δάσος Απολλωνίας), Περιοχές Απόλυτης Προστασίας και Περιοχές Προστασίας της Φύσης (Ζώνη Α2 - Μακεδονικά Τέμπη). Επίσης χαρακτηρίζονται οι Περιφερειακές Ζώνες Προστασίας (Περιοχή Β και Περιοχή Γ) και καθορίζονται οι επιτρεπόμενες χρήσεις και οι δραστηριότητες ανά περιοχή (βλέπε Χάρτη).

Οι αρμοδιότητες του Φορέα διαχείρισης λιμνών Κορώνειας-Βόλβης σύμφωνα με την ΚΥΑ 6919/2004 αναφέρονται συνοπτικά παρακάτω:

1. Γνωμοδοτεί

- Για όλα τα επιτρεπόμενα δημόσια και ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες, για τα οποία απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση (νέα και υφιστάμενα).
- Για την εκτέλεση των διαχειριστικών έργων και την εφαρμογή μέτρων που αποσκοπούν στην αποκατάσταση, προστασία, διατήρηση, βελτίωση και ανάδειξη των ειδών και ενδιαιτημάτων της περιοχής.
- Για τις δασοκομικές εργασίες, τα έργα δασοπροστασίας και τη διαχείριση των δασών και των δασικών εκτάσεων.
- Για την λειτουργία των νόμιμα υφισταμένων αρδευτικών και στραγγιστικών δικτύων και των νόμιμα υφισταμένων γεωτρήσεων.
- Για την κατασκευή έργων βελτίωσης, αποκατάστασης και εκσυγχρονισμού λειτουργικών υποδομών και μεταφορών (ύδρευση, αποχέτευση, οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο κ.α.).
- Για την εκτέλεση φυτοτεχνικών έργων, έργων για την αποκατάσταση και βελτίωση της ομαλής ροής των παρακείμενων χειμάρρων, έργων για την τροφοδοσία του Δάσους Απολλωνίας με νερό κ.α.
- Για την εκτέλεση έργων συντήρησης και αποκατάστασης της ροής του Ρήχιου ποταμού λόγω προσχώσεων καθώς και για την επαναλειτουργία και συντήρηση της ιχθυοληπτικής εγκατάστασης του.
- Για τις επεκτάσεις οικισμών στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ κλπ).
- Για την ένταξη έργων ή δραστηριοτήτων στις εξαιρέσεις των απαγορεύσεων της ΚΥΑ 6919/2004 (παράγρ. Δ άρθρου 3, παράγρ. 2 άρθρου 4).

Αναλυτικά τα έργα για τα οποία γνωμοδοτεί ο Φορέας αναφέρονται στο πλήρες κείμενο της ΚΥΑ 6919/2004 (Παράρτημα Ι).

2. **Ενημερώνεται** για την εκτέλεση έργων προστασίας, συντήρησης ανάδειξης και ανασκαφών στους ιστορικούς και αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία.
3. **Έχει την ευθύνη για τον καθορισμό της συχνότητας σήμανσης των πυρήνων απόλυτης προστασίας** και τη συγκρότηση και συντονισμό της ομάδας των ειδικών.

4. **Εισηγείται** σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες για την επιβολή πρόσθετων όρων και περιορισμών για τις αλιευτικές δραστηριότητες και τη αλιευτική διαχείριση στην περιοχή Α.
5. **Υποδεικνύει** τις θέσεις ελλιμενισμού για όλα τα σκάφη, εκτός αυτών που εξυπηρετούν τη φύλαξη καθώς και τις διαδρομές των μικρών σκαφών που εξυπηρετούν την περιήγηση.
6. **Αδειοδοτεί** α) Την επιστημονική έρευνα και τις τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις εντός των ορίων των Περιοχών Α' και Β' β) την ξενάγηση επισκεπτών και τη διεξαγωγή οικοτουριστικών Προγραμμάτων εντός των ορίων των Περιοχών Α.
7. **Εισηγείται** στις αρμόδιες Υπηρεσίες περιορισμούς ή απαγόρευση της λειτουργίας των νόμιμα υφισταμένων αρδευτικών στραγγιστικών δικτύων σε περίπτωση μη τήρησης των περιβαλλοντικών όρων ή εφόσον προκύπτει ανάγκη με βάση τα δεδομένα ποιοτικά και ποσοτικά του υδατικού δυναμικού.
8. **Συνεργάζεται** με τις αρμόδιες Υπηρεσίες για την ορθολογική άρδευση και την εφαρμογή νέων βελτιωμένων που τεκμηριωμένα διασφαλίζουν καλύτερη εξοικονόμηση νερού.
9. **Έχει την ευθύνη της καταγραφής** των νόμιμα υφισταμένων βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων της περιοχής καθώς και όσων έχουν εφοδιαστεί με άδεια εγκατάστασης και συνεργάζεται με τις αρμόδιες Υπηρεσίες για την επιβολή πρόσθετων περιβαλλοντικών όρων ή ακόμη και απομάκρυνση τους από την περιοχή.
10. **Καταρτίζει** το πρόγραμμα μετεγκατάστασης-σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο- των νόμιμα υφισταμένων πτηνοκτηνοτροφικών μονάδων
11. **Συνεργάζεται** με τις αρμόδιες Υπηρεσίες για την απομάκρυνση των παράνομων υφιστάμενων έργων δραστηριοτήτων και εισηγείται για την απομάκρυνση όλων των παράνομων καλλιεργειών ή οποιοδήποτε άλλων χρήσεων γης, η οποία θα πραγματοποιηθεί με μέριμνα και ευθύνη των αρμοδίων Υπηρεσιών.
12. **Συνεργάζεται** με τις αρμόδιες Υπηρεσίες για την εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης και του Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας της περιοχής όπου εξειδικεύονται θεματικά ή/ και χωρικά οι γενικοί όροι και περιορισμοί στις χρήσεις γης, την εγκατάσταση και άσκηση δραστηριοτήτων, την εκτέλεση έργων και την εφαρμογή προγραμμάτων όπως:
  - για την άσκηση των δραστηριοτήτων της γεωργίας, της βόσκησης,

της αλιείας, της θήρας, της δασοπονίας κ.λπ.

- για τις δραστηριότητες του οικοτουρισμού, της αναψυχής, της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, των ναυταθλημάτων, κ.λπ.
- για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων και την αποκατάσταση της υδρολογικής ισορροπίας στη λεκάνη Μυγδονίας.
- για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων άρδευσης και την αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων άρδευσης με στόχο την εξοικονόμηση νερού.
- για την ορθολογική χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων με στόχο τη μείωση της γεωργικής ρύπανσης.
- για τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων θερμοκηπιακών μονάδων με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων υδροπονικών μεθόδων με ανακυκλούμενο θρεπτικό διάλυμα.
- για τις δραστηριότητες των βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων και ελαχιστοποίηση της προκαλούμενης ρύπανσης και υποβάθμισης των υδάτινων πόρων από αυτές.

4. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ

Από ένα πλήθος μελετών που έχουν εκπονηθεί για την περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης έχει αναγνωρισθεί ότι τα αίτια της υποβάθμισης του ενιαίου οικοσυστήματος οφείλονται σχεδόν αποκλειστικά σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα τις τελευταίες δεκαετίες στη λεκάνη απορροής.

Στη λεκάνη απορροής της Μυγδονίας οι τομείς παραγωγής, που είναι υπεύθυνες για την υποβάθμισή της είναι : η γεωργία, η βιομηχανία, η κτηνοτροφία, και οι αστικές περιοχές. Η άσκηση δραστηριοτήτων στους παραπάνω τομείς οδηγεί σε ένα πλήθος παραγόντων που λειτουργούν πιεστικά στο περιβάλλον (pressures) και υποβαθμίζουν τις λειτουργίες του.

Οι δύο υγρότοποι δεν έχουν υποβαθμισθεί στον ίδιο βαθμό. Η μεγάλη υποβάθμιση έχει συμβεί στη λίμνη Κορώνεια αν και η λίμνη Βόλβη έχει τα δικά της προβλήματα (υποβάθμιση παρόχθιου δάσους Απολλωνείας κ.α).

Αποτέλεσμα της υποβάθμισης ήταν η συρρίκνωση της λίμνης Κορώνειας με παράλληλη υποβάθμιση της ποιότητας του νερού. Αναφέρεται ότι το 1986 ο όγκος του νερού της λίμνης Κορώνειας ήταν 130Mm³ και το μέγιστο βάθος της 4 m. Μία δεκαετία αργότερα, το 1996, ο όγκος του νερού της λίμνης ήταν 20 Mm³ και το

μέγιστο βάθος της ήταν μικρότερο από 1m. Η υποβάθμιση αυτή είχε άμεσες συνέπειες στο βιοτικό περιβάλλον της λίμνης. Μαζικοί Θάνατοι της ιχθυοπανίδας παρατηρήθηκαν το 1996. Το 2002 η επιφάνεια της λίμνης συρρικνώθηκε σε έκταση μικρότερη από 10000 στρ.

Έκτοτε, αιφνίδια επεισόδια με θανάτους τόσο στην ιχθυοπανίδα όσο και στην ορνιθοπανίδα της περιοχής ήταν συχνά.

Το Σεπτέμβριο του 2004 παρατηρήθηκαν μαζικοί θάνατοι πουλιών στη λίμνη Κορώνεια και περιορισμένος αριθμός νεκρών ψαριών. Με την αρ. 6295/10-9-2004 Απόφαση του Έπαρχου Λαγκαδά, ο οποίος ασκούσε ταυτόχρονα και ρόλο Προέδρου του Φορέα των λιμνών, απαγορεύτηκε η αλιεία στη λίμνη Κορώνεια, μέχρι να ολοκληρωθούν οι εργαστηριακές εξετάσεις που αφορούσαν το θάνατο των πουλιών. *Η Απόφαση του Έπαρχου για απαγόρευση αλιείας έγινε για προληπτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, μέχρι να διαπιστωθεί η αιτία του μαζικού θανάτου των πουλιών και να αξιολογηθούν οι κίνδυνοι για τους κατοίκους.* Οι Υπηρεσίες που ενεπλάκησαν στην έρευνα για τον εντοπισμό των αιτιών θανάτου των πτηνών και των ψαριών της λίμνης Κορώνειας ήταν η Δ/νση Κτηνιατρικής της Ν.Α.Θ. και το Τμήμα Αλιείας του Επαρχείου Λαγκαδά. Ο Φορέας Διαχείρισης συνεργάστηκε με τις παραπάνω αναφερόμενες Υπηρεσίες. Έγινε ανταλλαγή δεδομένων και αποφασίστηκε η αποστολή δειγμάτων νεκρών πουλιών και ψαριών σε εξειδικευμένα Εργαστήρια. Οι βακτηριολογικές, ιολογικές και τοξικολογικές εξετάσεις έδειξαν αρνητικά αποτελέσματα. Δείγματα ορού αίματος από ασθενή ζώντα πουλιά, δείγματα νερού και ιζήματος αναλύθηκαν και πιστοποιήθηκε ότι ο θάνατος των πουλιών οφείλεται σε μόλυνση από το *Clostridium botulinum* (κλωστρίδιο της αλλαντίασης). Οι εξετάσεις φυτοπλαγκτού της λίμνης έδειξαν έντονη πληθυσμιακή έκρηξη του τοξικού φυτομαστιγώτου *Prymnesium*.

Τον Οκτώβριο του 2004 εμφανίστηκαν νεκρά ψάρια σε τάφρο κοντά στη λίμνη Κορώνεια. Η έκθεση της Δ/νση Προστασίας Περιβάλλοντος της Ν.Α..Θ θεώρησε ως υπεύθυνη αιτία θανάτου των ψαριών της έλλειψη οξυγόνου στην τάφρο (ασφυξία), που δεν αποδόθηκε όμως σε ρύπανση από διάθεση υγρών αποβλήτων αν και τα αποτελέσματα αναλύσεων σε δείγματα νερού έδειξαν βιομηχανική ρύπανση από υγρά απόβλητα.

Αποτέλεσμα της υποβάθμισης και των έκτακτων επεισοδίων ήταν η παραπομπή της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Ο Φορέας Διαχείρισης συνεργάστηκε άμεσα με άλλους συναρμόδιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρειες,

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Επιθεώρηση Δημόσιας Διοίκησης) για την αντιμετώπιση της παραπομπής της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (έγιναν συσκέψεις με όλους τους συναρμόδιους στην έδρα του Φορέα), ώστε να αποδειχθεί ότι η χώρα λαμβάνει τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης της λίμνης Κορώνειας.

Τα μέτρα αυτά συνοψίζονται στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Προστασία του οικοσυστήματος από επικίνδυνες ουσίες (τοξικές κ.ά.)
2. Άμεση ενεργοποίηση των δράσεων του Φορέα Διαχείρισης που αποσκοπούν στην προστασία του οικοσυστήματος.
3. Αναθεώρηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου Αποκατάστασης.

4.1. Προστασία του οικοσυστήματος από επικίνδυνες ουσίες

Το Ειδικό Πρόγραμμα μείωσης της ρύπανσης των νερών της λίμνης Κορώνειας από απορρίψεις ορισμένων επικινδύνων ουσιών περιγράφεται στη με αριθμ. Η.Π. 35308/1838/2005 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1416B/2005) και στοχεύει στην αναβάθμιση της ποιότητας των νερών της λίμνης.

Συνοπτικά το Ειδικό Πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- (α) Την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης με τον προσδιορισμό των πηγών ρύπανσης και των ρυπαντικών ουσιών.
- (β) Τον καθορισμό οριακών τιμών ποιότητας των νερών (ποιοτικών στόχων) και οριακών τιμών των απορρίψεων ορισμένων επικινδύνων ουσιών στα νερά.
- (γ) Την περιγραφή του προγράμματος παρακολούθησης της ποιότητας των νερών.
- (δ) Τον προσδιορισμό ειδικών μέτρων για τη μείωση της ρύπανσης από μη σημειακές πηγές γεωργικής προέλευσης.
- (ε) Τον προσδιορισμό συγκεκριμένων δράσεων σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις από τις βασικές χρήσεις της λίμνης.

Επίσης τίθεται χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων.

Ο έλεγχος της τήρησης και της αποτελεσματικής εφαρμογής του ειδικού προγράμματος είναι έργο της «Επιτροπής Παρακολούθησης Ειδικού Προγράμματος για την προστασία της λίμνης Κορώνειας», στην οποία συμμετέχει και ο Φορέας Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης με εκπρόσωπό της.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία και μετά από εισήγηση της προαναφερομένης Επιτροπής λαμβάνει κάθε αναγκαίο και πρόσφορο μέτρο (οικονομικό ή διοικητικό) για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος.

4.2. Άμεση ενεργοποίηση δράσεων του Φορέα Διαχείρισης.

- Πρόγραμμα παρακολούθησης βιοτικών και αβιοτικών παραμέτρων, με στόχο τον έλεγχο:

α) της αποτελεσματικότητας των έργων αποκατάστασης και διαχείρισης της λίμνης Κορώνειας,

β) των περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων του αγροπεριβαλλοντικού προγράμματος του Υπ. Γεωργίας και

γ) της εφαρμογής της Η.Π. 35308/1838/2005 ΚΥΑ (επικίνδυνες- τοξικές ουσίες)

Το πρόγραμμα παρακολούθησης αφορά τη συλλογή δεδομένων για τα χερσαία και υδροτοπικά οικοσυστήματα όλης της περιοχής του Φορέα Διαχείρισης.

- Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Εντάσσονται όλες οι ενέργειες που αφορούν την ενημέρωση, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση του κοινού, των τοπικών αρχών και των κατοίκων για τις αξίες και τα οφέλη από τη διατήρηση του υδροτόπου. Εδώ εντάσσεται και η λειτουργία του κέντρου πληροφόρησης του Φορέα που βρίσκεται στην Απολλωνία του Δήμου Μαδύτου.

Επιπλέον, έχει οργανωθεί ομάδα εθελοντών η οποία πέρα από την αρμοδιότητα φύλαξης θα αναλαμβάνει να ενημερώνει του κατοίκους της περιοχής για θέματα που προκύπτουν κατόπιν συνεννοήσεως με τα αρμόδια όργανα του φορέα.

Επίσης έχει εκδοθεί ενημερωτικό έντυπο για την αρτιότερη ενημέρωση του ευρύτερου κοινού σχετικά με τις πρωτοβουλίες και δράσεις του Φορέα διαχείρισης.

- Έναρξη ενεργειών φύλαξης και επόπτευσης.

Ο φορέας έχει επιφορτιστεί με τη φύλαξη της περιοχής μέσω τακτικών περιπολιών σε όλη την περιοχή αρμοδιότητας με τους φύλακες του φορέα και την ομάδα εθελοντών.

Επίσης, ο φορέας εκπονεί πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με τέσσερα σχολεία της περιοχής. Οι εθελοντές κατά την περιπολία και οι μαθητές

κατά την εκπαίδευση φέρουν πανωφόρια (μπουφάν) με το λογότυπο του φορέα.

- Εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου.

Στο διαχειριστικό σχέδιο θα αναφέρονται αναλυτικά οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την εφαρμογή των έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση της περιοχής.

4.3. Αναθεώρηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου Αποκατάστασης

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης σε συνέχεια του Σταδίου Ι- Εφαρμογής του Master Plan για την Περιβαλλοντική Προστασία της λίμνης Κορώνειας- προχώρησε στην αναθεώρηση του Master Plan. Η αναθεώρηση έγινε στο πλαίσιο υποβολής της Νέας Αίτησης Συνδρομής στο Ταμείο Συνοχής, για την ολοκληρωμένη αποκατάσταση του προστατευόμενου υγροτοπικού/λιμναίου οικοσυστήματος της λεκάνης Μυγδονίας βάσει των νέων διεθνών επιστημονικών προσεγγίσεων αλλά και λαμβάνοντας υπόψη:

α) την απόφαση της 8^{ης} συνάντησης των κρατών μελών της Σύμβασης Ραμσάρ σχετικά με την αποκατάσταση της λίμνης Κορώνειας, όπου έπρεπε να τροποποιηθεί η φιλοσοφία αποκατάστασης (μεταξύ των αποφάσεων υπήρξε και η συγκεκριμένη παράγραφος που συγχαίρετε η Ελληνική Κυβέρνηση -σε πιστή μετάφραση- «για τη δηλωμένη της πρόθεση να αναλάβει κατάλληλη δράση, στις κατευθύνσεις που δίνονται από την Απόφαση VIII.16 για τις «αρχές και κατευθύνσεις για την αποκατάσταση υγροτόπων», όσον αφορά την αποκατάσταση της Λίμνης Κορώνειας, λαμβάνοντας υπόψη περιβαλλοντικούς περιορισμούς, βασιζόμενη στη διαθεσιμότητα των φυσικών πόρων, των κοινωνικο-οικονομικών χαρακτηριστικών και άλλων ιδιοτεροτήτων της λεκάνης απορροής»).

β) τις Οδηγίες 2000/60, 92/43, 79/409

γ) τη μη έγκριση των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) δύο βασικών έργων του Master Plan (μεταφορά νερού από Αλιάκμονα και άντληση από βαθείς υδροφορείς) και

δ) την ΚΥΑ 6919/2004 (ΦΕΚ 248Δ/5.3.2004)

Το αναθεωρημένο σχέδιο αποκατάστασης της λίμνης Κορώνειας έχει ως κύριους στόχους:

- Να προσδιορίσει το βέλτιστο σενάριο, που με βάση την υδατική δίαιτα της λεκάνης, δύναται να παρέχει τις καλύτερες συνθήκες για: α) τη μακροπρόθεσμη λειτουργική και δομική αποκατάσταση του υγροτοπικού/λιμναίου οικοσυστήματος και β) τη μέγιστη ποικιλότητα ενδιαιτημάτων και τη διατήρηση των πληθυσμών της πανίδας ιδιαίτερα δε της ορνιθοπανίδας και της ιχθυοπανίδας.
- Να προσδιοριστούν τα έργα – μέτρα που συνεισφέρουν : α) στην αποκατάσταση των λειτουργιών της Κορώνειας και β) στην αναίρεση των αιτίων υποβάθμισης.

Στο αναθεωρημένο σχέδιο προτείνεται μία σειρά μέτρων και έργων για την άρση των αιτιών της υποβάθμισης και την επίτευξη των σκοπών της αποκατάστασης.

Μελέτες και δράσεις που υλοποιήθηκαν κατά την πρώτη φάση του επιχειρησιακού σχεδίου αποκατάστασης του υγροτόπου της Κορώνειας. Σε αυτή την πρώτη φάση του επιχειρησιακού σχεδίου αποκατάστασης αναλύθηκαν οι πιέσεις στην υπολεκάνη και σχεδιάστηκαν τα έργα αποκατάστασης, στοχεύοντας καταρχάς στην υδρολογική αποκατάσταση, μέσω της αποκατάστασης του υδρολογικού ισοζυγίου από άλλη λεκάνη απορροής με δράσεις μεταφοράς υδατικών πόρων και όχι διαχείρισης των υδατικών πόρων της λεκάνης της Μυγδονίας. Από την άλλη πλευρά έγινε μια ικανοποιητική προσέγγιση σε επίπεδο λεκάνης απορροής της αντιμετώπισης των πιέσεων στα ποιοτικά χαρακτηριστικά της λίμνης.

Στα πλαίσια της αναθεώρησης του επιχειρησιακού σχεδίου, αναθεωρήθηκαν οι ειδικοί σκοποί της αποκατάστασης ώστε το ενιαίο σύστημα της λεκάνης της Μυγδονίας να είναι αυτοσυντηρούμενο (self sustainable). Έτσι κρίθηκε ότι η αναθεώρηση έπρεπε να στοχεύσει υδρολογικώς μεν στη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των υδατικών πόρων της λεκάνης, συνολικά δε στη βελτιστοποίηση όλων των φυσικών πόρων της λεκάνης (εδαφικών και γενετικών) χρησιμοποιώντας όλες τις δυνατές διεργασίες επεξεργασίας και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων που προκύπτουν από ανθρωπογενείς διεργασίες στη λεκάνη απορροής και επιβαρύνουν τον υγρότοπο. Επιπλέον θεωρήθηκε πρωταρχικής σημασίας ο ορισμός του επιπέδου αναφοράς του υγροτόπου σε σχέση με το τι υγρότοπο μπορούμε αυτοσυντηρούμενα να αποκαταστήσουμε. Κρίθηκε λοιπόν ότι ήταν αδύνατο να αποκατασταθεί ο υγρότοπος στην προ του '70 λειτουργική και δομική κατάστασή του. Για το λόγο αυτό η αναθεώρηση αυτή, με βάση και τις

αρχές αποκατάστασης της σύμβασης Ραμσάρ, προσπάθησε να προσδιορίσει τα λειτουργικά και δομικά χαρακτηριστικά του υγροτόπου τα οποία θα μπορούν να είναι αυτοσυντηρούμενα ακόμη και σε δύσκολα υδρολογικά έτη, έτσι όπως ταιριάζει στα Μεσογειακά οικοσυστήματα.

Η προσέγγιση βασίστηκε στην αρχή ότι το σύστημα της λεκάνης της Μυγδονίας είναι ενιαίο λειτουργικά (Ψιλοβίκος 1997) τόσο μεταξύ των λιμνών όσο και μεταξύ λεκάνης και λιμνών. Είναι φανερό ότι η διατήρηση της Κορώνειας είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της Βόλβης. Επίσης, όσο αειφορικότερες οι εφαρμοζόμενες πρακτικές σε επίπεδο λεκάνης τόσο ευκολότερη η διατήρηση του υγροτοπικού οικοσυστήματος το οποίο πρέπει να επιτελεί μετά την αποκατάσταση τις υγροτοπικές λειτουργίες στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Η δυνατότητα της λίμνης να ανακάμψει με αυτοσυντηρούμενο τρόπο ώστε να δύνανται να διατηρεί τα τροφικά της πλέγματα ετέθη ως πρώτιστος σκοπός. Ο ιδεότυπος της λίμνης αφορά τον καθορισμό του βέλτιστου επιπέδου αναφοράς για τον υπό αποκατάσταση υγρότοπο. Ο καθορισμός του ιδεοτύπου πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική προσομοίωσης της ιδεατής λειτουργικής κατάστασης (Zalidis et al. 1998) και τις αρχές καθέτου και οριζόντιας διαχείρισης των υγροτοπικών οικοσυστημάτων. Η ιδεατή λειτουργική κατάσταση είναι αυτή στην οποία θα δύνανται αυτοσυντηρούμενα να βρίσκεται η λίμνη χωρίς να ληφθούν υπόψη οι περιοριστικοί παράγοντες. Η ιδεατή λειτουργική κατάσταση προσδιορίστηκε έτσι ώστε να επιτελούνται οι βασικές υγροτοπικές λειτουργίες σε δυσμενείς υδρολογικές περιόδους, προσδίδοντας στο σύστημα τις επιθυμητές υδροπεριόδους.

Η λίμνη Κορώνεια κάλυπτε κατά το έτος 2003 έκταση 34.389 στρεμμάτων και ο συνολικός όγκος του νερού της ήταν 58,2 Mm³. Σύμφωνα με το προτεινόμενο σενάριο αποκατάστασης η έκταση της λίμνης θα αυξηθεί στα 35.257 στρέμματα και ο όγκος νερού στα 83,8 Mm³. Παράλληλα προβλέπεται η διαμόρφωση των κατάλληλων υδροπεριόδων στις εκτάσεις δυτικά της λίμνης και η ανόρθωση υγροτοπικών εκτάσεων 3.760 στρεμμάτων. Συνολικά το σύμπλεγμα λίμνης/υγροτόπου θα καταλαμβάνει έκταση 39.017 στρεμμάτων. Στόχος του προτεινόμενου σεναρίου είναι η μεγιστοποίηση της δομικής και λειτουργικής αποκατάστασης της λίμνης με το ελάχιστο διαθέσιμο νερό και η δημιουργία ενός αειφορικού οικοσυστήματος το οποίο θα είναι αυτοσυντηρούμενο (self sustained) σε βάθος χρόνου. Για το σκοπό αυτό η έκταση, η κατανομή βαθών και ο όγκος νερού της λίμνης επιλέχθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στην

υδατική δίαιτα της λεκάνης απορροής. Σύμφωνα με πρόσφατη υδρολογική μελέτη (Τζιμόπουλος 2004) το επιλεγμένο σενάριο αυξάνει την υδατοχωρητικότητα της λίμνης και περιορίζει τις απώλειες νερού λόγω εξάτμισης. Το γεγονός αυτό οφείλεται στην άνοδο της στάθμης της λίμνης σε σχέση με τη σημερινή χωρίς όμως ανάλογη αύξηση των αβαθών εκτάσεων όπου η εξάτμιση είναι εντονότερη. Το επιλεγμένο σενάριο σε συνδυασμό με τα μέτρα εξοικονόμησης νερού στη λεκάνη απορροής επιτυγχάνει θετικό ισοζύγιο νερού το οποίο θα αποκαταστήσει αρχικά τον φρεάτιο υδροφόρα και σταδιακά τη λίμνη σε επίπεδα σημαντικά μεγαλύτερα από τα σημερινά τόσο από πλευράς έκτασης όσο και όγκου νερού. Το εν λόγω σχέδιο αποτελεί για τις Βαλκανικές και κατ'επέκταση τις Μεσογειακές χώρες ένα πρότυπο μοντέλο διαχείρισης και αποκατάστασης υγροτοπικών περιοχών υπό συνθήκες ελάχιστων υδατικών απαιτήσεων.

Τρέχουσες λιμνολογικές μελέτες της περιοχής (Crisman, προσωπική επικοινωνία) έδειξαν ότι η συνεχιζόμενη υποβάθμιση της Κορώνειας νομοτελειακά θα οδηγήσει στη σταδιακή υποβάθμιση και της λίμνης Βόλβης. Έτσι στα πλαίσια αυτής της μελέτης το συνεχές σύστημα λεκάνη απορροής-τροφοδότες ποταμοί-υγρότοπος-λίμνη Κορώνεια- ενωτική- Βόλβη- Ρήχιος- Στρυμονικός εξετάσθηκε ως ενιαίο στα πλαίσια της οριζόντιας μεταφοράς ύλης και ενέργειας από το ένα υποσύστημα στο άλλο. Τα μέτρα που προτείνονται έχουν σκοπό να αναιρέσουν τις πιέσεις στη λεκάνη απορροής, να διατηρήσουν και να βελτιώσουν την οικολογική κατάσταση των υδατορευμάτων. Συγχρόνως, διαμορφώνουν τις κατάλληλες συνθήκες στο υγροτοπικό και λιμναίο σύστημά της δημιουργώντας τα κατάλληλα δομικά χαρακτηριστικά που επιτρέπουν στο σύστημα να επιτελέσει με αυτοσυντηρούμενο τρόπο τις λειτουργίες του. Με τον τρόπο αυτό και τη λειτουργία της ενωτικής μακροπρόθεσμα προστατεύεται η λίμνη Βόλβη και τα κατάντη αυτής συστήματα.

Το προτεινόμενο σχέδιο αποκατάστασης λαμβάνοντας υπόψη την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60, προβλέπει τη δημιουργία ενός συμπλέγματος υγροτόπου/λίμνης/ενωτικής/Βόλβης πολλαπλού ρόλου προκειμένου να μεγιστοποιήσει τις λειτουργίες: α) στήριξης τροφικών πλεγμάτων, β) παγίδευσης ιζημάτων και τοξικών ουσιών και γ) μετασχηματισμού και απομάκρυνσης θρεπτικών. Στην πραγματικότητα επαναδημιουργείται το απενεργοποιημένο εδώ και δύο δεκαετίες ενιαίο υγροτοπικό σύμπλεγμα το οποίο και οικολογικά σύμφωνα με την ίδια οδηγία θα πρέπει να συναξιολογείται.

Η δημιουργία της προτεινόμενης υγροτοπικής έκτασης στα δυτικά της λίμνης επιτρέπει τον έλεγχο της μη σημειακής ρύπανσης και τη βελτίωση της ποιότητας του νερού που τελικά θα εισέρχεται στη λίμνη από τα δυτικά όπου λαμβάνουν χώρα και οι εντονότερες ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Παράλληλα με τη διάκριση των υγροτοπικών αυτών εκτάσεων από τη λίμνη επιτυγχάνεται η απομόνωση των υποβαθμισμένων από τοξικά και θρεπτικά περιοχών τα οποία σε διαφορετική περίπτωση θα εκπλένονταν προς τη λίμνη και θα αποτελούσαν μια πρόσθετη πηγή υποβάθμισης.

Τέλος, η διαμόρφωση των επιθυμητών υδροπεριόδων στον υγρότοπο δυτικά της λίμνης επιτρέπει την ανόρθωση και αποκατάσταση των υγροτοπικών οικοτόπων της Οδηγίας 92/43 που σήμερα έχουν υποβαθμιστεί λόγω συρρίκνωσης της λίμνης. Η αποκατάσταση αυτών των υγροτοπικών οικοτόπων αναμένεται να ωφελήσει πολλαπλά την ορνιθοπανίδα της περιοχής που θα βρει τα κατάλληλα ενδιαιτήματα για αναπαραγωγή και τροφοληψία. Οι υδροπεριόδοι στον υγρότοπο δυτικά της λίμνης θα είναι συνδυασμός από μόνιμα και περιοδικά κατακλυσμένες εκτάσεις, λόγω του τρόπου λειτουργίας των ρυθμιστών ροής των χειμαρρικών παροχών από τον υγρότοπο στη λίμνη.

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα προτεινόμενα μέτρα και έργα για την αποκατάσταση της λίμνης Κορώνειας.

Μέτρα	Έργα
1. Δημιουργία και διαμόρφωση υγροτόπου και βαθέων ενδιαιτημάτων.	1.1 Έργα δημιουργίας και διαμόρφωσης υγροτόπου και βαθέων ενδιαιτημάτων.
2. Βελτίωση υδραυλικών χαρακτηριστικών και αμφίδρομης λειτουργίας ενωτικής τάφρου	2.1 Βελτίωση υδραυλικών χαρακτηριστικών, διαχείριση χειμάρρων Σχολαρίου – Λαγκαδικίων. Δημιουργία αναχώματος στη Βόλβη
3. Έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών λυμάτων	3.1 Έργα μονάδων υποδοχής αστικών και βιοτεχνικών βοθρολυμάτων 3.2 Έργα λίμνοδεξαμενών ωρίμανσης 3.3 Έργο αποχέτευσης ακαθάρτων όμβριων και αντλιοστασίου Λαγκαδά 3.4 Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Κολχικού - Δρακοντίου – Λαγυνών-Καβαλαρίου

4. Μέτρα οριζόντιας υποστήριξης του σχεδίου αποκατάστασης	4.1 Παρακολούθηση διαχειριστικών παρεμβάσεων και δημιουργία Συστήματος Υποστήριξης Λήψης Αποφάσεων 4.2 Ενέργειες ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης εθελοντισμού 4.3 Σύμβουλος διαχείρισης έργου
5. Εφαρμογή αιφόρων γεωργικών πρακτικών	5.1 Αγροπεριβαλλοντικό Πρόγραμμα ΕΠΑΑ 5.2 Ρυθμίσεις για τη βελτίωση των γεωργικών πρακτικών 5.3 Ενέργειες υποστήριξης αγροτικού πληθυσμού (Αγροπεριβαλλοντικό Κέντρο Ενημέρωσης και Ανάπτυξης με Γραφείο Ενημέρωσης Αγροτών)
6. Μέτρα ενίσχυσης και διαχείρισης του φρεατίου υδροφορέα	6.1 Έργα συλλογικών αρδευτικών δικτύων και εμπλουτισμού υπόγειου υδροφορέα
7. Μέτρα ορεινής υδρονομίας	7.1 Έργα ορεινής υδρονομίας χειμάρρων Μπογδάνα - Καβαλαρίου - Κολχικού
8. Στήριξη και ενίσχυση ιδιωτικών περιβαλλοντικών επενδύσεων	8.1 Ιδιωτικές επενδύσεις ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης αλατούχων αποβλήτων στις βιομηχανίες βαφείων 8.2 Ιδιωτικές επενδύσεις αύξησης της αποδοτικότητας αρδεύσεων

Τα παραπάνω μέτρα μετά την υλοποίησή τους θα έχουν ένα κόστος λειτουργίας και συντήρησης. Τα έργα σε σχέση με τη λειτουργία τους χωρίζονται σε έργα που έχουν κόστος λειτουργίας όπως τα έργα του μέτρου 3 και 6, όπου το κόστος λειτουργίας των μονάδων επεξεργασίας θα καθορισθεί με βάση την αρχή ο ρυπαίνων πληρώνει, και έργα όπως των μέτρων 1 και 2 που έχουν μόνο κόστος συντήρησης. Τα κόστη συντήρησης και λειτουργίας εκτιμούνται για κάθε έργο στη μελέτη κόστους-οφέλους που συνοδεύει το σχέδιο αποκατάστασης.

Συμβολή των έργων αποκατάστασης στην ανόρθωση των υποβαθμισμένων λειτουργιών της λίμνης φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Μέτρα / Έργα Αποκατάστασης	ΜΑΘ*	ΠΙΤ*	ΤΠΦ*	ΕΥΥ*	ΑΝ*	ΣΤΠ*
-----------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------------	-------------

1. Δημιουργία και διαμόρφωση -υγροτόπου και βαθέων ενδαιτημάτων.						
1.1. Έργα δημιουργίας και διαμόρφωσης υγροτόπου και βαθέων ενδαιτημάτων.	√	√			√	√
2. Βελτίωση υδραυλικών χαρακτηριστικών						
2.1. Βελτίωση υδραυλικών χαρακτηριστικών και αμφίδρομης λειτουργίας ενωτικής τάφρου	√	√	√		√	√
3. Έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών λυμάτων						
3.1. Έργα μονάδων υποδοχής αστικών και βιοτεχνικών βοθρολυμάτων	√	√				
3.2. Έργα λίμνοδεξαμενών ωρίμανσης	√	√				
3.3. Έργο αποχέτευσης ακαθάρτων όμβριων και αντλιοστασίου Λαγκαδά	√	√				
3.4. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Κολχικού - Δρακοντίου -Λαγυνών-Καβαλαρίου	√	√				
4. Μέτρα οριζόντιας υποστήριξης του σχεδίου αποκατάστασης						
4.1. Παρακολούθηση διαχειριστικών παρεμβάσεων και δημιουργία Συστήματος Υποστήριξης Λήψης Αποφάσεων	√	√	√	√	√	√
4.2. Ενέργειες ενημέρωσης-ευσαιθητοποίησης και ενίσχυσης εθελοντισμού	√	√	√	√	√	√
4.3. Σύμβουλος διαχείρισης έργου ¹						
5. Εφαρμογή αειφόρων γεωργικών πρακτικών						
5.1. Αγροπεριβαλλοντικό Πρόγραμμα ΕΠΑΑ	√	√		√	√	√
5.2 Ρυθμίσεις για τη βελτίωση των γεωργικών πρακτικών				√	√	
5.3. Ενέργειες υποστήριξης αγροτικού πληθυσμού	√	√	√	√	√	√
6. Μέτρα ενίσχυσης και διαχείρισης του φρεατίου υδροφορέα						
6.1. Έργα συλλογικών αρδευτικών δικτύων και εμπλουτισμού υπόγειου υδροφορέα				√	√	

7. Μέτρα ορεινής υδρονομίας						
7.1. Έργα ορεινής υδρονομικής χειμάρρων Μπογδάνα - Καβαλαρίου - Κολχικού		√	√		√	
8. Στήριξη και ενίσχυση ιδιωτικών περιβαλλοντικών επενδύσεων						
8.1. Ιδιωτικές επενδύσεις ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης αλατούχων αποβλήτων στις βιομηχανίες βαφείων	√	√				
8.2. Ιδιωτικές επενδύσεις αύξησης της αποδοτικότητας αρδεύσεων				√	√	

¹ Αφορά την υλοποίηση των έργων και δεν εντάσσεται στην αξιολόγηση ως προς τις λειτουργίες

- * ΜΑΘ: Μετασχηματισμός και απομάκρυνση θρεπτικών,
- * ΠΙΤ: Παγίδευση ιζημάτων και τοξικών
- * ΤΠΦ: Τροποποίηση πλημμυρικών φαινομένων,
- * ΕΥΥ: Ενίσχυση υπόγειων υδροφορέων,
- * ΑΝ: Αποθήκευση νερού,
- * ΣΤΠ: Στήριξη τροφικών πλεγμάτων

Η ΝΑΘ έχει υποβάλλει αίτηση με πλήρη Φάκελο των έργων με περιβαλλοντική αδειοδότηση προς το Ταμείο Συνοχής και έχει πετύχει τη χρηματοδότηση των μέτρων 1, 2, 3, και 4 ενώ τα μέτρα 6 και 7 βρίσκονται σε φάση ωρίμανσης. Το μέτρο 3.3 βρίσκεται σε εξέλιξη από χρηματοδότησή του από εθνικούς πόρους, ενώ το μέτρο 5 από χρηματοδότηση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Παράλληλα έχει υπογραφεί Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων Φορέων (ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ΥΠΟΙΟ, Δήμο Λαγκαδά, ΝΑΘ, Φορέα Διαχείρισης των Λιμνών και ΠΚΜ) όπου εξειδικεύονται οι δεσμεύσεις του κάθε Φορέα στην Υλοποίηση του Αναθεωρημένου Σχεδίου Αποκατάστασης. Από την Προγραμματική αυτή Σύμβαση προκύπτουν οι υποχρεώσεις του Φορέα Διαχείρισης και η εμπλοκή του στην υλοποίηση του Αναθεωρημένου Σχεδίου Αποκατάστασης.

5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΠΕΡ

Ο Φορέας χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον (Μέτρο 8.1.) για το έργο «Διαχείριση και Λειτουργία Προστατευόμενης Περιοχής

Λιμνών Κορώνειας και Βόλβης και Μακεδονικών Τεμπών», συνολικού προϋπολογισμού 1.170.000 € για τρία χρόνια.

Το φυσικό αντικείμενο του έργου αφορά την έναρξη λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας και Βόλβης, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται το Εθνικό Πάρκο Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης και Μακεδονικών Τεμπών.

Ειδικότερα, στα πλαίσια του προτεινόμενου έργου προβλέπονται τα ακόλουθα υποέργα:

5.1. Αρχική λειτουργία του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας και Βόλβης (start up)

Για την έναρξη της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας του Φορέα απαιτείται κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή καθώς και η βασική κάλυψη των αναγκών του σε επιστημονικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό, παράλληλα με την εκπόνηση ενός προγράμματος ανάπτυξης του και την εξειδίκευση σχεδίου αποκατάστασης και διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής.

Περιλαμβάνει:

- Προμήθεια πάγιου εξοπλισμού (γραφεία, έπιπλα, Η/Υ κλπ.)
- Κάλυψη δαπανών για το βασικό πυρήνα των αναθέσεων έργου που θα αποτελείται από:
  - α) Υπεύθυνο - Διευθυντή για τον συντονισμό του έργου των υπηρεσιών όπως επίσης και για την επόπτευση των υποκειμένων των συμβάσεων έργου (εισηγήσεις στο Δ.Σ., μέριμνα για την αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων του Δ.Σ.)
  - β) Τεχνικό σύμβουλο, οικονομικής κατεύθυνσεως επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος και την μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στον κανονισμό οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης του φορέα
  - γ) Υπεύθυνο γραμματείας για την διοικητική υποστήριξη των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών του φορέα,
  - δ) Υπεύθυνο εποπτείας έργων και δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στις περιοχές ευθύνης του φορέα για την παροχή γνωμοδοτήσεων στο στάδιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
- Κάλυψη δαπανών για εξωτερικούς συνεργάτες-συμβούλους (ξεναγός 8-μηνης απασχόλησης, νομικός σύμβουλος, λογιστικό γραφείο, επιστημονικός σύμβουλος κ.ά.)

- Κάλυψη βασικών παγίων δαπανών (τέλη ΔΕΗ, ΟΤΕ, πετρέλαιο θέρμανσης, ασφάλεια κτιρίου και οχήματος, καθαριότητα κτιρίου, αναλώσιμα, , κλπ.)
- Παροχές τρίτων (συντήρηση καλοριφέρ, υδραυλικός, τεχνικοί)
- Κάλυψη εξόδων μετακίνησης προσωπικού.
- Στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος περιλαμβάνεται και η συγκρότηση επιτροπών και ομάδων εργασιών από μέλη του διοικητικού συμβουλίου με σκοπό την απρόσκοπτη λειτουργία του φορέα και την απρόσκοπτη άσκηση των αρμοδιοτήτων όπως προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 15 του Ν. 2742/99, οπότε και στο παρόν τεχνικό δελτίο προϋπολογίζεται δαπάνη για την κάλυψη των απορρεόντων εξόδων.

5.2. Πρόγραμμα παρακολούθησης περιβαλλοντικών δεδομένων

Αφορά Πρόγραμμα παρακολούθησης όπως προκύπτει από τις αναληφθείσες αρμοδιότητες του Φορέα από την Προγραμματική σύμβαση του Master Plan, άρθρο 5.8 της Προγραμματικής σύμβασης.

Περιλαμβάνει την προμήθεια εξοπλισμού για τη συλλογή τηλεπισκοπικών δεδομένων, και αναλύσεις πεδίου ποιότητας υδάτων που απαιτούνται για την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών εκείνων ενδεικτών που θα προκύψουν από τη σύνταξη του προγράμματος παρακολούθησης. Ως γνωστό στην περιοχή ευθύνης του Φορέα θα υλοποιηθούν δύο προγράμματα παρακολούθησης. Το πρόγραμμα παρακολούθησης του Αναθεωρημένου Σχεδίου Αποκατάστασης το οποίο αφορά την παρακολούθηση συγκεκριμένων ενδεικτών βασισμένο στις τυχόν επιπτώσεις των έργων του Σχεδίου αλλά και την υλοποίηση των περιβαλλοντικών όρων των έργων (εφόσον εγκριθεί από το Ταμείο Συνοχής), και το πρόγραμμα παρακολούθησης βασισμένο στην υλοποίηση του Ειδικού Προγράμματος μείωσης της ρύπανσης των νερών της Κορώνειας (Η.Π. 35308/1838/2005 ΚΥΑ). Οι ενδείκτες από τα ανωτέρω δύο προγράμματα σχεδόν αποκλειστικά αναφέρονται χωρικά στην περιοχή της λίμνης Κορώνειας και δεν παρακολουθούν συστηματικά το σύνολο του οικοσυστήματος της περιοχής ευθύνης του Φορέα. Το πρωτόκολλο που θα προκύψει ως αποτέλεσμα της σύνταξης του ολοκληρωμένου προγράμματος παρακολούθησης θα χρησιμοποιεί όλους τους ενδείκτες που θα προκύψουν από τα ανωτέρω δύο προγράμματα και συμπληρωματικά όλους εκείνους τους ενδείκτες οι οποίοι είναι απαραίτητοι από τις Οδηγίες 92/43 και 2000/60 (Ν. 3199/2003) καθώς και εκείνους για την υλοποίηση του διαχειριστικού σχεδίου

που θα εκπονηθεί. Το πρωτόκολλο παρακολούθησης θα περιλαμβάνει συμπληρωματικά για παράδειγμα την παρακολούθηση όλων των δεικτών πίεσης στη λεκάνη απορροής της Μυγδονίας (με χρήση τηλεπισκοπικών δεδομένων), την παρακολούθηση των οικοτόπων και των δύο λιμνών και των Μακεδονικών Τεμπών και όχι μόνο της Κορώνειας, την παρακολούθηση της ορνιθοπανίδας και ιχθυοπανίδας της περιοχής και βενθικών οργανισμών των ποτάμιων και λιμναίων οικοσυστημάτων της περιοχής. Οι συμπληρωματικοί αυτοί ενδείκτες καθώς και η μεθοδολογία αλλά και η χωρική και χρονική κατανομή τους θα προσδιοριστούν κατά τη σύνταξη του σχεδίου παρακολούθησης. Επιπλέον ο Φορέας καταγράφει σε Βάση δεδομένων όλες τις γνωμοδοτήσεις για αδειοδότηση στην περιοχή ευθύνης. Σε περιπτώσεις εκτάκτων περιστατικών συντονίζει τις αρμόδιες υπηρεσίες

Προβλέπονται οι εξής ενέργειες:

- Συγκέντρωση υφισταμένων δεδομένων από άλλους αρμόδιους φορείς, όπως το Γραφείο Περιβάλλοντος του Υπ. Μακεδονίας – Θράκης, η Δ/ση Περιβάλλοντος και η Δ/ση Εγγείων Βελτιώσεων της Νομαρχίας Θεσσαλονίκης και το Γραφείο Αλιείας του Επαρχείου Λαγκαδά .
- Έναρξη προγράμματος παρακολούθησης βιοτικών και αβιοτικών παραμέτρων, με την προμήθεια ειδικού εξοπλισμού, με στόχο τον έλεγχο:
  - α) της αποτελεσματικότητας των έργων αποκατάστασης και διαχείρισης της λίμνης Κορώνειας και,
  - β) των περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων του αγροπεριβαλλοντικού προγράμματος του Υπ. Γεωργίας.

Το πρόγραμμα παρακολούθησης αφορά τη συλλογή δεδομένων για τα χερσαία και υδροτοπικά οικοσυστήματα όλης της περιοχής του Φορέα Διαχείρισης. Θα δημιουργηθεί γεωγραφική ψηφιακή βάση των ανωτέρω δεδομένων πεδίου σε συνεργασία με τρέχοντα προγράμματα παρακολούθησης στην περιοχή. Επιπλέον των δεδομένων πεδίου θα αποκτηθεί πλήρης χρονοσειρά τηλεσκοπικών και τηλεμετρικών δεδομένων απαραίτητων για την παρακολούθηση.

Στα πλαίσια του υποέργου περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- Προμήθεια κατάλληλου λογισμικού και εξοπλισμού για την υποστήριξη της γεωγραφικής βάσης δεδομένων.

- Ανάθεση σύνταξης προγράμματος παρακολούθησης διαχειριστικού σχεδίου.
- Ανάθεση σύνταξης προγράμματος καταγραφής όλων των υφιστάμενων μονάδων στην περιοχή ευθύνης του φορέα.
- Παρακολούθηση ειδικών μετρήσεων που δεν περιλαμβάνονται στο master plan, με τη συνεργασία ειδικευμένων εργαστηρίων
- Ανάθεση έργου σε άτομο επιφορτισμένο με την επόπτευση των υφιστάμενων και υπό ανέγερση μονάδων στην περιοχή βάσει των κανόνων που θα προκύψουν από το προαναφερθέν πρόγραμμα παρακολούθησης.
- Τέλος στο υποέργο προβλέπεται και δαπάνη για έξοδα μετακίνησης στο χώρο εποπτείας του φορέα.

5.3. Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

Στόχος αυτού του υποέργου είναι η ενημέρωση, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση του κοινού, των τοπικών αρχών και των κατοίκων για τις αξίες και τα οφέλη από τη διατήρηση του υγροτόπου και η προβολή και ανάδειξή του. Μέσα από τις δράσεις αυτές προβλέπεται ακόμη να υποστηριχθούν οικοτουριστικές δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, προβλέπονται οι ακόλουθες δράσεις για την επόμενη τριετία:

- Περιβαλλοντική ενημέρωση σχολείων, σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Νομού
- Συνέχιση της έκδοσης του ΥΔΡΟΒΙΟΥ (ενημερωτικού δελτίου του Κέντρου Πληροφόρησης, το οποίο θα μετατραπεί σε δελτίο του Φορέα Διαχείρισης και θα εκδίδεται ανά τετράμηνο) καθώς επίσης και ενημερωτικών φυλλαδίων
- Συντήρηση ιστοσελίδας στο διαδίκτυο
- Ετήσια συνδρομή στο internet.
- Παραγωγή ειδικών εκδόσεων και οπτικοακουστικού υλικού (slides, βίντεο με σχετικές τηλεοπτικές εκπομπές)
- Οργάνωση θεματικών ημερίδων, με θέματα ενίσχυσης δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (π.χ. οικοτουρισμός/αγροτουρισμός, οργανική γεωργία, οικολογική κτηνοτροφία
- Συμμετοχή σε επετειακές εκδηλώσεις, συνέδρια, σεμινάρια, εκθέσεις, κ.ά.
- Ανάθεση έργου σε άτομο υπεύθυνο για την επόπτευση και διοικητική υποστήριξη του κέντρου πληροφόρησης

- Συνεργασία με υπεύθυνο προβολής, δημοσιότητας και δημοσίων σχέσεων, που επιπλέον θα επιφορτιστεί με τις ενέργειες που απαιτούνται για την οργάνωση προγραμμάτων εθελοντών,
- Τέλος προβλέπεται και μία δαπάνη για την κάλυψη των εξόδων που θα προκύπτουν από τις μετακινήσεις του προσωπικού για την υλοποίηση του παρόντος υποέργου.

5.4. Ενέργειες φύλαξης και επόπτευσης

Προβλέπεται η άσκηση ενεργειών φύλαξης της περιοχής όπως αυτές υπαγορεύονται από την αντίστοιχη νομοθεσία σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες. Για το σκοπό αυτό θα προσληφθεί άτομο το οποίο θα ασκεί την επόπτευση - φύλαξη. Το υφιστάμενο αρχείο (αρνητικές επιπτώσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες στα δομικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά της περιοχής) καταγραφής προβλημάτων που έχει δημιουργηθεί στα πλαίσια λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης Υγροτόπου Κορώνειας – Βόλβης (1997-2000 και 2001-2003) θα συνεχιστεί και θα εμπλουτιστεί μέσα από την υλοποίηση του προγράμματος αυτού. Η εφαρμογή προγράμματος καταγραφής προβλημάτων θα γίνει και με φωτογραφική τους πιστοποίηση, καθώς και με συμμετοχή/υποστήριξη στα προγράμματα φύλαξης του Γραφείου Αλιείας του Επαρχείου Λαγκαδά και των Δασαρχείων Λαγκαδά και Σταυρού και άλλων αρμοδίων υπηρεσιών. Στα πλαίσια του παρόντος υποέργου προβλέπονται οι εξής δράσεις:

- Προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού φύλαξης καθώς επίσης και φωτογραφικής μηχανής υψηλών επιδόσεων
- Αγορά αυτοκινήτου τύπου τζιπ
- Ανάθεση φύλαξης της περιοχής σε άτομο με γνώση των γεωγραφικών ιδιοτήτων της περιοχής.
- Επιπλέον στο υποέργο περιλαμβάνονται και έξοδα μεταφοράς που αφορούν τόσο τον υπεύθυνο φύλαξης όσο και τους υπεύθυνους των αρμοδίων υπηρεσιών

5.5. Εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου

Εκπόνηση πενταετούς διαχειριστικού σχεδίου της προστατευόμενης περιοχής, όπως προβλέπεται από το ισχύουσα Νομοθεσία, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη το Αναθεωρημένο Σχέδιο Αποκατάστασης.

5.6. Εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας

Η μελέτης Βιωσιμότητας του Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής θα λαμβάνει υπόψη του τις κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες στην περιοχή ευθύνης του Φορέα αλλά και τις αρμοδιότητες του όπως αυτές προκύπτουν από το Ν. 2742/1999, ώστε με τη λήξη της χρηματοδότησης του ΕΠΠΕΡ, ο Φορέας να είναι σε θέση να συνεχίσει τη λειτουργία του.

Το Τεχνικό Δελτίο εγκρίθηκε στο τέλος Νοεμβρίου 2005.

6. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

6.1. Εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 6919/2004

▪ Γνωμοδοτήσεις στο στάδιο περιβαλλοντική αδειοδότησης

Μία από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις του Φορέα στην οικονομική ανάπτυξη και προστασία της περιοχής, είναι η γνωμοδοτική αρμοδιότητα που αναλαμβάνει κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων που πρόκειται να εγκατασταθούν (ή να επεκταθούν) στην προστατευόμενη περιοχή. Η συμμετοχή του Φορέα στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ενός έργου ,ή, μίας δραστηριότητας στην περιοχή των λιμνών, περιορίζεται στην έκφραση γνώμης κατά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων (άρθρο 4 της ΚΥΑ 6919/2004).

Οι Γνωμοδοτήσεις δίνονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διαδικασία αυτή είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική καθυστέρηση στην έκδοση των γνωμοδοτήσεων, λόγω έλλειψης εισηγητικού οργάνου, αλλά και δυσκολίας στη σύγκλιση του Διοικητικού Συμβουλίου σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Για την κάλυψη της έλλειψης εισηγητικού οργάνου, προσωρινά και μέχρι την στελέχωση του Φορέα και την τοποθέτηση Διευθυντή, το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφασή του ενέκρινε την ανάθεση των εισηγήσεων σε εξωτερικό επιστημονικό συνεργάτη με την κατάλληλη εμπειρία σε περιβαλλοντικά θέματα, Χημικό Μηχανικό κ. Τσαγκαρλή Γεώργιο.

Ο φορέας διαχείρισης των λιμνών Κορώνειας- Βόλβης στο σύντομο χρόνο ύπαρξής του και παρά τα προβλήματα που αντιμετώπισε (έλλειψη επιστημονικού

προσωπικού και υποστηρικτικών δομών), προχώρησε στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Από τις πρώτες συνεδριάσεις ασχολήθηκε αποκλειστικά με την οργάνωση των υποστηρικτικών δομών του, έτσι ώστε να λειτουργεί με όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις. Παρά την έλλειψη επιστημονικού προσωπικού, για να μην αποτελέσει ούτε εμπόδιο στην ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων της περιοχής Λαγκαδά, αλλά ούτε και να κλείσει τα μάτια μπροστά στην συνεχιζόμενη άναρχη εγκατάσταση δραστηριοτήτων στην περιοχή, προχώρησε σε περίπου 400 γνωμοδοτήσεις που αφορούν στην εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων αλλά και στην εκτέλεση έργων σημαντικών τόσο για την ανάπτυξη της περιοχής όσο και για την προστασία του υγροβιότοπου.

Αιτήματα για γνωμοδοτήσεις στον Φορέα υποβάλλονται από :

- ✓ Το ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΔΕ ή Δ/ση ΕΑΡΘ στην διαδικασία έκδοσης Π.Π.Ε. &Α. ή έγκρισης Μ.Π.Ε. για έργα κατηγορίας ΑΙ.
- ✓ Τη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. της Περιφέρειας Κ.Μ. στην διαδικασία έκδοσης Π.Π.Ε. &Α. ή έγκρισης Μ.Π.Ε. για έργα κατηγορίας ΑΙΙ.
- ✓ Την Δ/ση Περιβάλλοντος της Ν.Α.Θ., για έργα κατηγορίας Β4.
- ✓ Την Δ/ση Βιομηχανίας της Ν.Α.Θ., συνήθως για έργα κατηγορίας Β4.

Η συντριπτική πλειοψηφία των Γνωμοδοτήσεων του Φορέα είναι θετική. Αυτό δεν σημαίνει ότι καταστρατηγείται η περιβαλλοντική Νομοθεσία και η ΚΥΑ 6919/2004. Σημαίνει ότι οι δραστηριότητες που έρχονται για γνωμοδότηση, είναι από αυτές που επιτρέπονται από την ΚΥΑ και τις λοιπές διατάξεις που διέπουν την εγκατάσταση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες που απαγορεύονται, δεν αποστέλλονται αντίστοιχα αιτήματα στο Φορέα. Αυτό φαίνεται και από τον σημαντικό αριθμό είτε τηλεφωνικών και εγγράφων ερωτημάτων που τίθενται, είτε απ' ευθείας επαφών με τον Φορέα και τις Υπηρεσίες της Νομαρχίας.

Ο Φορέας λειτούργησε δηλ. αποτρεπτικά για την ίδρυση ρυπογόνων δραστηριοτήτων και θετικά για την προστασία του υγροτόπου, όχι μόνο με αρνητικές γνωμοδοτήσεις, αλλά και μόνο με την ύπαρξη και τη λειτουργία του.

Για όλες τις περιπτώσεις γνωμοδοτήσεων, υπάρχει ένας μόνον εισηγητής, ο εξωτερικός συνεργάτης. Λόγω των πολλών υποθέσεων που έπρεπε να εξεταστούν σε σύντομο χρονικό διάστημα, οι εισηγήσεις ήταν σύντομες και εξετάζονταν μόνον η συμβατότητα των υπό ίδρυση δραστηριοτήτων με τις διατάξεις της ΚΥΑ.

Προτάσεις για περιβαλλοντικούς όρους γίνονταν σπάνια και σε σημαντικές μόνο περιπτώσεις. Στο μέλλον και εφόσον ο Φορέας στελεχωθεί, υπάρχει η πρόθεση στις γνωμοδοτήσεις να τίθενται και Περιβαλλοντικοί όροι.

Σήμερα ο χρόνος καθυστέρησης στην έκδοση των γνωμοδοτήσεων έχει μειωθεί στο ελάχιστο, αφού σε κάθε συνεδρίαση εξετάζονται πλέον όλες οι αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μέχρι την προηγούμενη μέρα.

- **Γνωμοδοτήσεις για υφιστάμενες δραστηριότητες**

Οι γνωμοδοτήσεις για υφιστάμενες δραστηριότητες οι οποίες ζητούν κτιριακή ή μηχανολογική επέκταση παρουσίασαν δυσκολία στην περίπτωση νομίμως υφιστάμενων δραστηριοτήτων μέσα στην Β' ζώνη προστασίας. Το θέμα αυτό δεν θίγεται στην ΚΥΑ, δηλ. εάν επιτρέπεται σε μία νομίμως υφιστάμενη δραστηριότητα που βρίσκεται στην Β' ζώνη να επεκτείνεται χωρίς περιορισμούς.

Ένα παρόμοιο θέμα είναι και το εάν επιτρέπεται ή όχι σε μία δραστηριότητα να εγκατασταθεί σε υφιστάμενο βιομηχανικό κτίριο μέσα στην Β' ζώνη προστασίας.

Η θέση του Φορέα σε παρόμοια θέματα που ήρθαν για γνωμοδότηση, ήταν θετική, αλλά το θέμα αυτό πρέπει οπωσδήποτε να ρυθμιστεί με σχετική διευκρινιστική διάταξη.

- **Γνωμοδοτήσεις για έργα του Επιχειρησιακού Σχεδίου Αποκατάστασης**

Στο Φορέα υπεβλήθησαν για γνωμοδότηση

- ✓ Γνωμοδότηση για το αναθεωρημένο σχέδιο Αποκατάστασης Λίμνης Κορώνειας.
- ✓ ΠΠΕ&Α του έργου "Έργα βελτίωσης υδραυλικών χαρακτηριστικών και αμφίδρομη λειτουργία της ενωτικής τάφρου.
- ✓ ΜΠΕ του έργου "Έργα βελτίωσης υδραυλικών χαρακτηριστικών και αμφίδρομη λειτουργία της ενωτικής τάφρου.
- ✓ ΠΠΕ&Α για τα έργα δημιουργίας και διαμόρφωσης υγροτόπου και βαθέων ενδαιτημάτων (Κορώνεια).
- ✓ ΜΠΕ του έργου: Δημιουργία και διαμόρφωση υγροτόπου και βαθέων ενδαιτημάτων.

Οι γνωμοδοτήσεις ήταν θετικές.

- **Γνωμοδοτήσεις για έργα εκτός διαδικασίας περιβ/ντικής αδειοδότησης**

Παρατηρήθηκε ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη από γεωργούς της περιοχής, να κατασκευάσουν γεωργικές αποθήκες στην Β' ζώνη προστασίας. Η κατασκευή νέων αγροτικών αποθηκών επιτρέπεται στην Β' ζώνη αλλά με μέγιστο επιτρεπόμενο εμβαδόν τα 80 m². Παρέκκλιση επιτρέπεται μόνο ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη της καθ' ύλη αρμόδιας Υπηρεσίας.

Δόθηκαν συνολικά πέντε θετικές Γνωμοδοτήσεις για ανέγερση νέων αγροτικών αποθηκών, το εμβαδόν των οποίων ανέρχεται από 300 - 600 m², ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη της Δ/νσης πρωτογενούς τομέα του Επαρχείου Λαγκαδά.

Υπήρξε επίσης αίτημα και θετική Γνωμοδότηση για την κατασκευή ισόγειας κατοικίας στην περιοχή των Λουτρών Απολλωνίας (Β' ζώνη προστασίας).

Γνωμοδοτήσεις για έργα στη Β' ζώνη προστασίας

Στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται η Έκθεση, υποβλήθηκαν συνολικά 50 φάκελοι για γνωμοδοτήσεις στην Β' ζώνη προστασίας, από τις οποίες οι 44 καθαρά για την Β ζώνη μόνο, οι 7 για την Β & Γ ζώνη, οι 2 για την Α & Β ζώνες προστασίας και η μία για έργο που απλώνεται και στις τρεις ζώνες προστασίας.

Από αυτές απερρίφθησαν οριστικά μόνο οι οκτώ. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι γνωμοδοτήσεις ήταν τελικά θετικές επειδή οι δραστηριότητες πληρούσαν μία από τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 4, παρ. 2 και εξαιρούνταν από τις απαγορευτικές διατάξεις της ΚΥΑ, είτε ήταν μικρές κτηνοτροφικές μονάδες.

Για μικρές κτηνοτροφικές μονάδες στην Β' ζώνη προστασίας δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην εξέταση των προϋποθέσεων για την εγκατάσταση νέων μικρών κτηνοτροφικών μονάδων.

Εδώ πρέπει να σημειωθούν τα εξής :

α) Δεν διευκρινίζεται τι σημαίνει η λέξη "μικρές κτηνοτροφικές μονάδες", δηλ. μέχρι πόσα ισοδύναμα θεωρείται μία κτηνοτροφική μονάδα μικρή.

β) Σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ. 5, σημείο 6, στην Β' Ζώνη προστασίας επιτρέπονται μικρές κτηνοτροφικές μονάδες, αλλά με προϋποθέσεις, την ελάχιστη απόσταση των 500 μέτρων από το πλησιέστερο άκρο της Α' Ζώνης προστασίας, την ύπαρξη δικαιωμάτων χρήσης νερού και την μέγιστη κατανάλωση νερού 10 m³/d. Εδώ δεν διευκρινίζεται από ποίο σημείο του οικοπέδου θα μετράται η απόσταση των 500 μέτρων.

γ) Ενώ αναφέρεται ο περιορισμός των 500 μέτρων για νέες μονάδες που εγκαθίστανται στην Β' ζώνη προστασίας, δεν υπάρχει τέτοιος περιορισμός για την Γ' ζώνη προστασίας. Αυτό δημιουργεί προβλήματα άνισης μεταχείρισης, δεδομένου ότι η Α' ζώνη σε πολλά σημεία εισχωρεί μέσω των ρεμάτων και χειμάρρων μέχρι την Γ' ζώνη προστασίας.

Στην τροποποίηση της ΚΥΑ θα πρέπει οπωσδήποτε να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν τα παραπάνω σημεία.

Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Α.Α.Π. Δήμων Επαρχίας Λαγκαδά

Στο Φορέα υποβλήθηκαν για Γνωμοδότηση τα παρακάτω Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. και Γ.Π.Σ. :

- ✓ Α' φάση Γ.Π.Σ. Δήμου Μυγδονίας. Οι προτεινόμενες επεκτάσεις είναι 4230 στρέμματα που αντιπροσωπεύουν χωρητικότητα 8.800 κατοίκων.
- ✓ Β' φάση Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δήμου Εγνατίας. Το προγραμματικό μέγεθος, που λαμβάνεται υπόψη για τις τάσεις της οικιστικής ανάπτυξης, κυμαίνεται στους 5.500-6.000 κατοίκους. Προτείνονται συνολικά 785 στρέμματα επέκτασης
- ✓ Β1 Φάση Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δήμου Βερτίσκου.
- ✓ Α φάση Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δήμου Απολλωνίας, από την Περιφέρεια Προτείνεται επέκταση κατά 650 στρ. με συντελεστή δόμησης 0,6
- ✓ Α' φάση Γ.Π.Σ. Δήμου Αγ. Γεωργίου. Οι προτεινόμενες επεκτάσεις δημιουργούν μια συνολική πολεοδομημένη γη έκτασης 1225 στρ., καλύπτοντας ένα συνολικό πληθυσμό 2933 κατοίκων.
- ✓ Α' φάση Γ.Π.Σ. Δήμου Ρεντίνας. Στη Γ' Ζώνη βρίσκεται ο οικισμός Βαμβακιά , του οποίου οι προτεινόμενες επεκτάσεις είναι 100 στρέμματα με χωρητικότητα 176 κατοίκους σε σύνολο 2400 κατοίκων του Δήμου Ρεντίνας.

Ήδη ετοιμάζονται και τα Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. ή Γ.Π.Σ. και των άλλων οικισμών με σημαντικότερο αυτό του Δήμου Λαγκαδά.

Σύμφωνα όμως με την ΚΥΑ 6919/2004 το μεγαλύτερο τμήμα της εδαφικής έκτασης της επαρχίας Λαγκαδά καθώς και τμήμα της επαρχίας Θεσ/νίκης και

τμήμα της Β.Α. Χαλκιδικής εντάσσεται στη Γ' ζώνη προστασίας. Από το άρθρο 3, παρ. 6, περιοχή Γ', περίπτωση 1-β 1 της εν λόγω ΚΥΑ προβλέπεται μεταξύ των άλλων ότι "ο αριθμός των κατοίκων που πρόκειται να εγκατασταθούν στους ως άνω νέους ή επεκτεινόμενους οικισμούς εντός Μυγδονίας λεκάνης δεν πρέπει να υπερβαίνει συνολικά τους 2.000 κατοίκους". Ο περιορισμός αυτός θεωρούμε ότι δεν ανταποκρίνεται πλέον στους υψηλούς ρυθμούς πληθυσμιακής αύξησης πολλών οικισμών της Γ' ζώνης, οι οποίοι ανήκουν στην περιφερειακή ζώνη της Θεσ/νίκης και αποκτούν ολοένα αυξανόμενη ελκυστικότητα στον οικιστικό τομέα.

Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή του συγκεκριμένου σημείου της ΚΥΑ 6919/2004 οδηγεί στο «μπλοκάρισμα» της διαδικασίας εκπόνησης των ΓΠΣ ήδη από την Α' Φάση του με αποτέλεσμα πέραν των άλλων και τη μη απορρόφηση σημαντικού μέρους χρηματικών πόρων του μέτρου 2.2. του ΠΕΠ 2000-2006.

Για την επίλυση του παραπάνω προβλήματος πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία του Φορέα σειρά συναντήσεων με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ και τη ΔΙΠΕΧΩ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Ο Φορέας με βάση τους παραπάνω περιορισμούς, παρόλο που συζήτησε τα θέματα των επεκτάσεων των δύο πρώτων Δήμων που κατέθεσαν αίτημα (Μυγδονίας και Εγνατίας), δεν έλαβε απόφαση και δεν γνωμοδότησε ακόμη για τα θέματα αυτά.

- **ΒΙΠΑ, αναγκαιότητα έγκρισης ΣΧΟΑΑΠ & δημιουργίας ΒΙΠΑ.**

Σημαντικό πρόβλημα ανέκυψε με την έναρξη έκδοσης Γνωμοδοτήσεων που αφορούσαν στην εγκατάσταση νέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων στην Γ' ζώνη προστασίας. Η ΚΥΑ 6919/2004 στο άρθρο 3 παρ. 6.4 αναφέρει για την ίδρυση και λειτουργία νέων βιομηχανικών μονάδων ότι : «... χωροθετούνται σε εγκεκριμένες ζώνες που προσδιορίζονται από εγκεκριμένα πολεοδομικά σχέδια ή Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. σε εφαρμογή του Ν. 2508/97».

Σε ολόκληρη την Επαρχία Λαγκαδά σήμερα υπάρχει μία μόνο τέτοια περιοχή που προσδιορίζεται από το Γ.Π.Σ. του Λαγκαδά. (ΦΕΚ 524Δ/10-08-2000), και περιλαμβάνει τον χώρο εκατέρωθεν της οδού Λαγκαδάς - Κολχικό. Οι όροι εγκατάστασης και λειτουργίας νέων δραστηριοτήτων στην περιοχή αυτή προσομοιάζουν με αυτές της ΚΥΑ 6919/2004 (απαγόρευση εγκατάστασης βιομηχανιών με > 50 m³/d υγρά απόβλητα, κλπ).

Για τη δημιουργία και θεσμοθέτηση άλλων τέτοιων περιοχών, απαιτείται η διαδικασία της έγκρισης Γ.Π.Σ. ή Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., μέσα από τα οποία θα προβλεφθεί η

χωροθέτηση και οι χρήσεις των βιομηχανικών πάρκων της περιοχής. Δυστυχώς όμως, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, η έγκριση των σχεδίων επέκτασης των οικισμών της Επαρχίας δεν είναι δυνατόν να εγκριθεί από τον Φορέα, λόγω των απαγορευτικών διατάξεων της ΚΥΑ 6919/2004.

Η κοινωνική πίεση που δέχθηκε ο Φορέας για την ίδρυση και λειτουργία νέων βιομηχανικών μονάδων στην περιοχή ήταν πολύ μεγάλη. Ο Έπαρχος Λαγκαδά που ήταν αντιπρόεδρος εκτελών χρέη Προέδρου του Φορέα κατά την περίοδο που πέρασε, αναγκάστηκε να συγκαλέσει έκτακτο Επαρχιακό Συμβούλιο για το θέμα αυτό. Το Επαρχείο μετά από αυτό απέστειλε έγγραφο προς την Περιφέρεια Κ.Μ., ζητώντας την άμεση παρέμβαση της στην τροποποίηση των σχετικών διατάξεων της ΚΥΑ 6919/2004. Ακολούθησαν μία σειρά από διαβήματα διαμαρτυρίας και παραστάσεις προς την ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ με αίτημα την τροποποίηση των απαγορευτικών διατάξεων της ΚΥΑ.

Για τους παραπάνω λόγους το ΔΣ του Φορέα αποφάσισε ομόφωνα να γνωμοδοτεί θετικά για την ίδρυση και λειτουργία νέων βιομηχανιών και εκτός ΒΙΠΑ στην Γ' ζώνη προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι η συντριπτική πλειοψηφία των δραστηριοτήτων που ζητούν εγκατάσταση, δεν δημιουργούν προβλήματα στον υγροβιότοπο (π.χ. βιοτεχνίες επίπλων, πλαστικών, μαρμάρου, κλπ), με την προϋπόθεση τήρησης των κατάλληλων περιβαλλοντικών όρων, ύστερα από την κατά περίπτωση επιστημονική τεκμηρίωση.

Καταγγελίες – Άδειες

Καταγγελίες δεν άρχισαν να υποβάλλονται ακόμα στον Φορέα, ίσως επειδή δεν είναι γνωστό στο ευρύ κοινό ότι ο Φορέας έχει την αρμοδιότητα, με βάση το άρθρο 15 του Ν. 2742/1999, να παρέχει βοήθεια στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής Νομοθεσίας. Στα πλαίσια αυτά έχει τη δυνατότητα να προβαίνει στην αναφορά πράξεων ή παραλείψεων της περιβαλλοντικής Νομοθεσίας και να εισηγείται στις αρμόδιες Υπηρεσίες κυρώσεις ή πρόσθετα μέτρα προστασίας.

Στο πρωτόκολλο του Φορέα υπεβλήθη μόνο μία αναφορά Δημόσιας Υπηρεσίας, η οποία αφορούσε το γεγονός της παράνομης διεξαγωγής προπόνησης με μηχανοκίνητα μέσα του Ναυτικού Ομίλου Θαλάσσης (Ν.Ο.Θ.) Θεσ/νίκης στην λίμνη Βόλβη.

Παράλληλα με την καταγγελία υπήρξε και το πρώτο αίτημα από τον Ν.Ο.Θ. για την χορήγηση άδειας χρήσης της λίμνης Βόλβης για την προπόνηση παιδιών ηλικίας 8 -10 ετών, με μηχανοκίνητα μέσα.

Η γνωμοδότηση του Φορέα ήταν αρνητική όσον αφορά την χρήση μηχανοκίνητων μέσων για την προπόνηση.

Επίσης εντοπίσθηκαν παράνομες δραστηριότητες από τους φύλακες και εθελοντές του φορέα όπως γεωτρήσεις, αμμοληψίες, ξύλευση, κατάληψη αποκαλυφθεισών εκτάσεων κ.α.. Στις περιπτώσεις αυτές έγινε άμεση ενημέρωση των αστυνομικών αρχών και των καθ' ύλην αρμοδίων υπηρεσιών, των οποίων η παρέμβαση υπήρξε αποτελεσματική.

▪ **Δυσκολία εντοπισμού αγροτεμαχίων στα όρια των Ζωνών προστασίας**

Για τον προσδιορισμό της θέσης μίας δραστηριότητας χρησιμοποιούνται οι χάρτες που απεστάλησαν από το ΥΠΕΧΩΔΕ σε κλίμακα 1:50.000 και 1:5.000. Δυστυχώς οι χάρτες αυτοί δεν είναι κατατοπιστικοί στις κρίσιμες περιπτώσεις που μία δραστηριότητα βρίσκεται κοντά στα όρια προστασίας της Β' Ζώνης. Υπήρξαν πολλές περιπτώσεις που η απόφαση για την θέση της δραστηριότητας ήταν επισφαλής και ελήφθη με μεγάλη αβεβαιότητα. Επιπλέον στους χάρτες αυτούς δεν φαίνονται τα όρια της λεκάνης απορροής και της Γ' ζώνης προστασίας.

Επειδή η θέση των δραστηριοτήτων δίνεται με μεγάλη ακρίβεια με τον αριθμό αγροτεμαχίου του Δ/Δ του Δήμου στο οποίο εγκαθίσταται, η ύπαρξη χαρτών με τις αγροτικές διανομές θα βοηθούσε πάρα πολύ στην λήψη σωστών αποφάσεων και στην αποφυγή αδικιών ή παραβάσεων της ΚΥΑ 6919/2004. Ήδη έγιναν επαφές με την Δ/ση Τοπογραφικής της Νομαρχίας Θεσ/νικης για την προμήθεια χαρτών με τα αγροτεμάχια σε ηλεκτρονική μορφή.

Η χρήση ενός γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών (G.I.S.) είναι ένας τρόπος ελέγχου της σωστής θέσης μίας δραστηριότητας, καθώς και η δημιουργία διαφόρων θεματικών χαρτών, που σε συνεργασία με την βάση δεδομένων που τηρείται ήδη, θα βοηθήσουν στην καλύτερη εποπτεία της κατάστασης που υπάρχει στην προστατευόμενη περιοχή και της δυναμικής της.

Ο Φορέας ήδη με τα πενιχρά μέσα που διαθέτει ενεργοποιήθηκε και προς αυτήν τη κατεύθυνση. Χρησιμοποιώντας κατ' αρχήν σαν υπόβαθρα τους χάρτες Γ.Υ.Σ. 1:50.000 της περιοχής, προχώρησε στην τοποθέτηση των ορίων των ζωνών προστασίας βάση των συντεταγμένων που δίνονται στο σχετικό ΦΕΚ (416Δ/24-5-2004) και στη συνέχεια των θέσεων των δραστηριοτήτων. Απαιτείται ακόμα πολύ

εργασία για το θέμα αυτό, με πρώτο μέλημα την απόκτηση καλύτερων υπόβαθρων.

- **Πτηνοκτηνοτροφικές δραστηριότητες.**

Στην περιοχή Γ' επιτρέπονται όλες οι κτηνοτροφικές δραστηριότητες που ανήκουν στην κατηγορία Α2, δηλ. με ισοδύναμο αριθμό ζώων > 50, ή >15000 όρνιθες, με την προϋπόθεση ότι η εκτροφή θα γίνεται σε εκτατική μορφή. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι απαγορεύεται η εγκατάσταση στάβλων με περισσότερες από 50 αγελάδες, ή περισσότερες από 15000 όρνιθες, σε εντατική μορφή. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τον Κανονισμό ορθής γεωργικής πρακτικής που απαιτεί 10 στρ./ ισοδύναμο ζώο, καθιστούν αδύνατη την εγκατάσταση, αλλά κυρίως την χρηματοδότηση, ενός τόσο μικρού στάβλου, διότι απαιτούνται 500 στρέμματα γης.

Να αναφερθεί εδώ ότι οι επιπτώσεις από την λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στις λίμνες είναι και κρίθηκαν αμελητέες και πέραν από κάθε υποχρέωση μελέτης, από την σχετική μελέτη που εκπονήθηκε στα πλαίσια του Master Plan για την βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών της λίμνης από την Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών της ΝΑΘ.

Η ενίσχυση της εσταυλισμένης κτηνοτροφίας στην περιοχή είναι απαραίτητη καθόσον αποτελεί παραδοσιακή πηγή απασχόλησης και εισοδήματος και δεν θα προκαλέσει δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο οικοσύστημα των λιμνών εφόσον υλοποιηθεί σύμφωνα με τους περιορισμούς της ισχύουσας νομοθεσίας. Επισημαίνεται ότι η περιοχή Γ περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων και τις περισσότερες ορεινές ζώνες του Ν. Θεσ/νίκης με σημαντική ενασχόληση των κατοίκων στον τομέα της κτηνοτροφίας.

Ο Φορέας στις αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις του συμπεριλαμβάνει πάντα τον όρο η κτηνοτροφική μονάδα να λειτουργεί σε εκτατική μορφή για μονάδες με ισοδύναμο αριθμό ζώων πάνω από 50. Θεωρεί όμως ότι είναι πρακτικά πολύ δύσκολο όλες οι εγκρινόμενες κτηνοτροφικές μονάδες να συμμορφωθούν με τον όρο αυτό.

- **Εξορυκτικές δραστηριότητες**

Στο άρθρο 3 παρ. 6, εδάφιο ε (περιοχή Γ') αναφέρεται ότι επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία όλων των περιπτώσεων της 5^{ης} ομάδας (εξορυκτικές δραστηριότητες) που εξυπηρετούν συγκεκριμένα έργα που υλοποιούνται στην

περιοχή, ή καλύπτουν αποκλειστικά τοπικές ανάγκες, με την προϋπόθεση ότι το εξορυκτικό μέτωπο δεν θα είναι ορατό από την ζώνη Α.

Με την εφαρμογή των παραπάνω περιορισμών, κινδυνεύει να σταματήσει η δραστηριότητα εκμετάλλευσης βιομηχανικών και μεταλλευτικών ορυκτών, μαρμάρου και αδρανών υλικών στην περιοχή Γ', η οποία καλύπτει μία τεράστια έκταση 1,5 εκατ. στρεμμάτων περίπου, στους Νομούς Θεσ/νίκης, Χαλκιδικής, Σερρών και Κιλκίς. Από την ανωτέρω δραστηριότητα εξαρτώνται άμεσα για την τροφοδοσία τους με πρώτες ύλες, οι Ελληνικές βιομηχανίες κεραμικών πλακιδίων.

Ο Φορέας στις αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις του συμπεριλαμβάνει πάντα τους παραπάνω όρους και περιορισμούς. Θεωρεί όμως ότι είναι πρακτικά πολύ δύσκολο να ελεγχθούν οι δραστηριότητες για την συμμόρφωση τους με τον όρο αυτό.

▪ **Βάση δεδομένων γνωμοδοτήσεων**

Από τις πρώτες μέρες της λειτουργίας του Φορέα έγινε αντιληπτό ότι θα υπάρξουν δεδομένα σχετικά με τις δραστηριότητες στην περιοχή ευθύνης του Φορέα, που δεν θα είναι εύκολο να χειριστούν με την κλασσική αρχειοθέτηση.

Για τον ευκολότερο και συστηματικότερο χειρισμό των δεδομένων των δραστηριοτήτων στην περιοχή αποφασίστηκε να γίνει βάση δεδομένων στην AC-CCESS.

Ο πίνακας περιλαμβάνει ένα ελάχιστο αριθμό πεδίων πληροφοριών, ικανό όμως να δώσει, μαζί με τη στατιστική ανάλυση που ακολουθεί, το αναπτυξιακό κλίμα που επικρατεί στην περιοχή.

Αναλυτικότερα τα στοιχεία που καταχωρούνται στη Βάση δεδομένων είναι:

- Στοιχεία πρωτοκόλλου (αριθμός και ημερομηνία εισόδου, θέμα)
- Στοιχεία Απόφασης (ημερ./αριθ. Συνεδρίασης ΔΣ, Αρ. Απόφασης)
- Επωνυμία έργου/δραστηριότητας
- Δ/νση Αρμοδίου, Τηλέφωνο
- Αριθμός εργαζομένων
- Είδος έργου/δραστηριότητας
- Κατηγορία έργου/δραστηριότητας
- Κωδικός κατά ΕΣΥΕ
- Αριθμός και εμβαδόν αγροτεμαχίου
- Δημοτικό Διαμέρισμα

- Δήμος
- Ζώνη προστασίας
- Δυναμικότητα
- Στοιχεία υδροδότησης
- Κατανάλωση νερού
- Ποσότητα υγρών αποβλήτων
- Επεξεργασία υγρών αποβλήτων
- ΠΠΕΑ για έργα ΑΙΙ κατηγορίας (όχι/ναι, Αρ. Απόφασης)
- Άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων (όχι/ναι, Αρ. Άδειας)
- Οικοδομική Άδεια (όχι/ναι, Αρ. Άδειας)
- Άδεια εγκατάστασης (όχι/ναι, Αρ. Άδειας)
- Άδεια λειτουργίας (όχι/ναι, Αρ. Α.Άδειας)

Παράλληλα βέβαια γίνεται η κλασσική αρχειοθέτηση όλων των φακέλων των δραστηριοτήτων που έχει γνωμοδοτήσει ο Φορέας κατά Συνεδρίαση.

Η τήρηση της βάσης δεδομένων επιτρέπει τη στατιστική επεξεργασία των πληροφοριών που αποθηκεύονται. Επιτρέπει επίσης εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στα δεδομένα κάθε δραστηριότητας.

6.2. Αποτελέσματα – Συζήτηση-Προτάσεις

6.2.1. Αποτελέσματα της στατιστικής επεξεργασίας

Παρακάτω παρουσιάζεται μία σύντομη στατιστική ανάλυση και ταξινόμηση των δεδομένων που έχουν αποθηκευτεί μέσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται η Έκθεση. Οι ταξινομήσεις που παρουσιάζονται είναι :

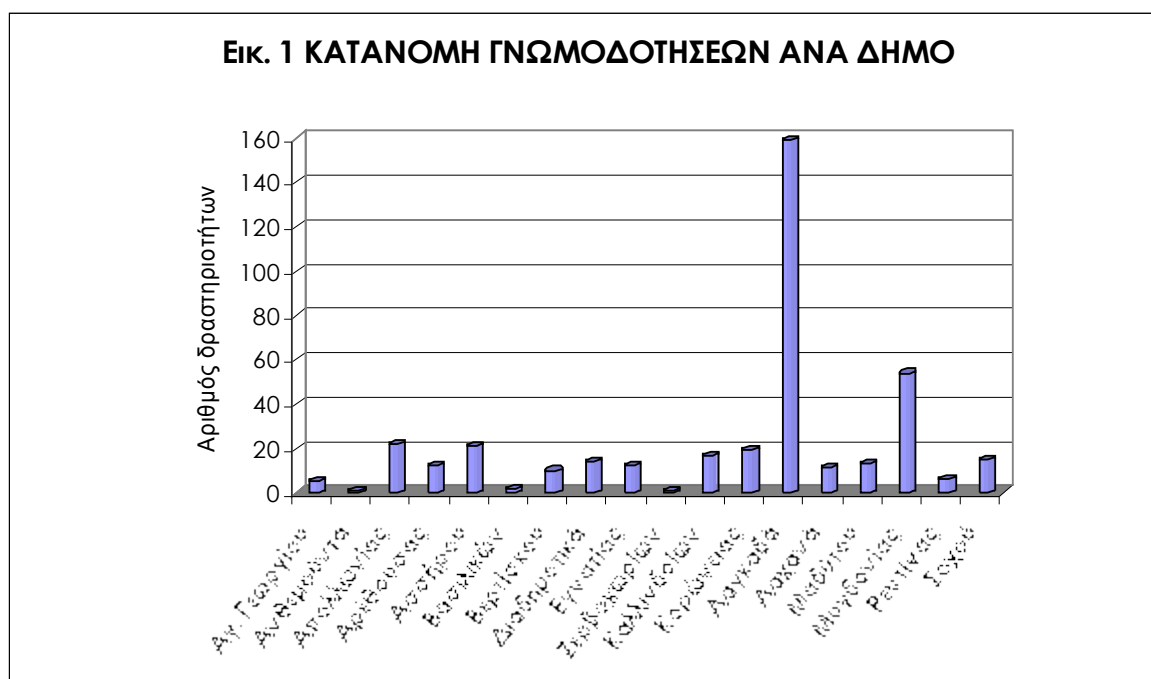
- ✓ Ταξινόμηση έργων και δραστηριοτήτων ανά Δήμο.
- ✓ Ταξινόμηση έργων δραστηριοτήτων ανά κατηγορία, με βάση την κατηγοριοποίηση κατά την ΚΥΑ Η.Π.15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022Β/2002).
- ✓ Ταξινόμηση έργων και δραστηριοτήτων ανά ζώνη προστασίας.
- ✓ Ταξινόμηση έργων και δραστηριοτήτων με βάση το αποτέλεσμα της γνωμοδότηση (θετικές, αρνητικές).
- ✓ Ταξινόμηση σε νέες και υφιστάμενες δραστηριότητες
- ✓ Ταξινόμηση δραστηριοτήτων σε έχουσες και μη υγρά απόβλητα

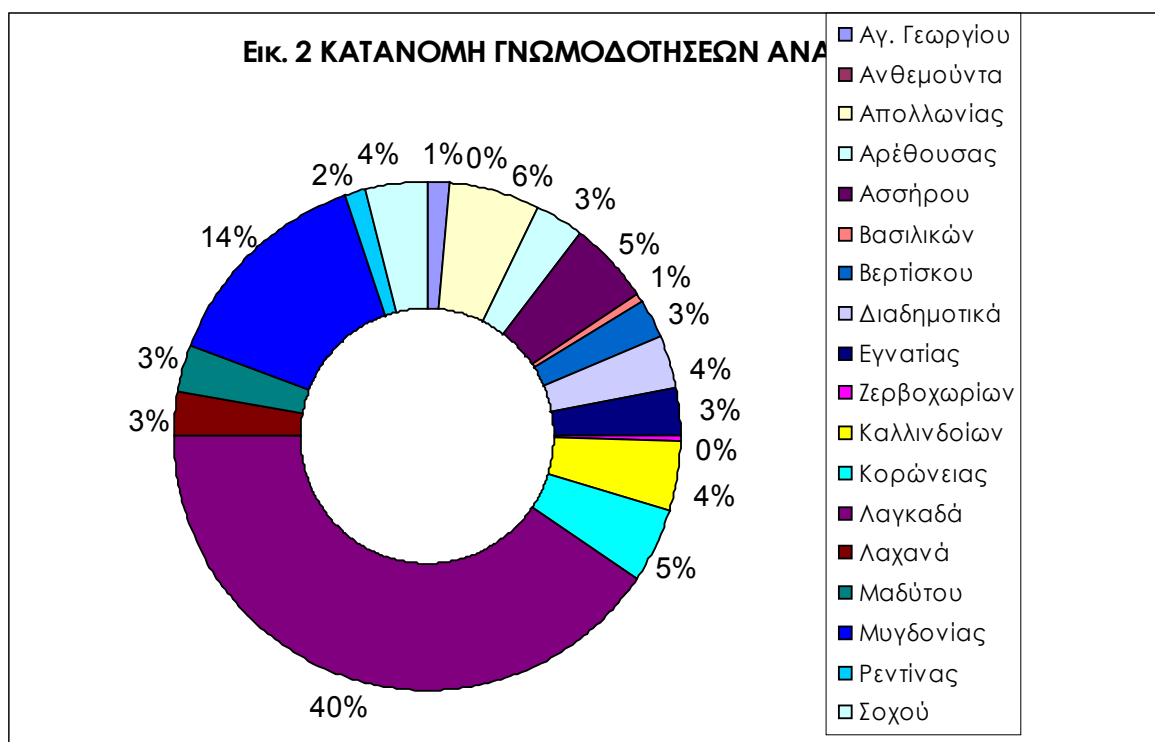
Ταξινόμηση ανά Δήμο

Από τις 395 γνωμοδοτήσεις του Φορέα για έργα και δραστηριότητες, που δόθηκαν στην περίοδο αυτή, η μεγάλη πλειοψηφία δόθηκε για την περιοχή του Δήμου Λαγκαδά και ιδιαίτερα για το Δ/Δ του Καβαλλαρίου. Ο Δήμος Λαγκαδά καλύπτει το 40 % των έργων και δραστηριοτήτων με δεύτερο τον Δήμο Μυγδονίας με ποσοστό 14%. Οι υπόλοιποι Δήμοι καλύπτουν μικρά ποσοστά της τάξης 2-6 % .

Τα ποσοστά αυτά ήταν αναμενόμενα από την μέχρι σήμερα εμπειρία, αλλά και από το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις επιλέγουν για χώρο εγκατάστασης των δραστηριοτήτων τους, περιοχές γειτονικές προς το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσ/νίκης.

Στις Εικ. 1 & 2 φαίνεται γραφικά η κατανομή των γνωμοδοτήσεων που δόθηκαν ανά Δήμο.

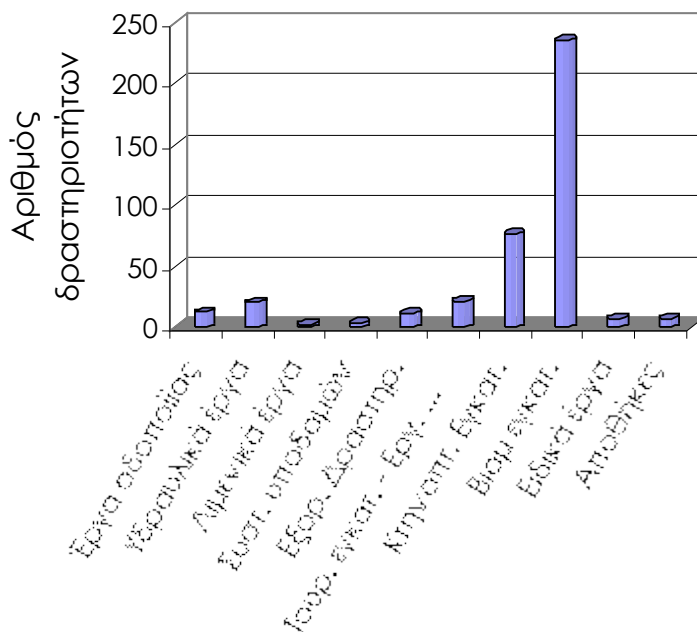
Ταξινόμηση ανά κατηγορία

Οι κατηγορίες των δραστηριοτήτων επιλέχθηκε να είναι αυτές της ΚΥΑ Η.Π. 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022Β/2002). Με βάση τις γνωμοδοτήσεις που δόθηκαν διαπιστώνεται ότι το 59% αφορά νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις οι οποίες βρίσκονται είτε στο στάδιο της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων είτε στο στάδιο εγκατάστασης και λειτουργίας. Ένα ποσοστό 19% αφορά (νέες επί το πλείστον) κτηνοπτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ενώ ένα ποσοστό 5% αφορά την κατηγορία Τουριστικές εγκαταστάσεις - Εργασίες πολεοδομίας, οι οποίες κατά το πλείστον είναι ξενοδοχειακές μονάδες στην περιοχή του Στρυμωνικού. Συμπεριλαμβάνονται εδώ τα Γ.Π.Σ. ή ΣΧΟΟΑΠ που κατατέθηκαν και δεν έλαβαν γνωμοδότηση, εκτός των ΣΧΟΟΑΠ Μυγδονίας και Εγνατίας που ήταν τα πρώτα που κατατέθηκαν, από την συζήτηση των οποίων διαπιστώθηκε η έκταση του προβλήματος και έγιναν κατόπιν οι ενέργειες ενημέρωσης του Γ.Γ. Περιφέρειας και του ΥΠΕΧΩΔΕ.

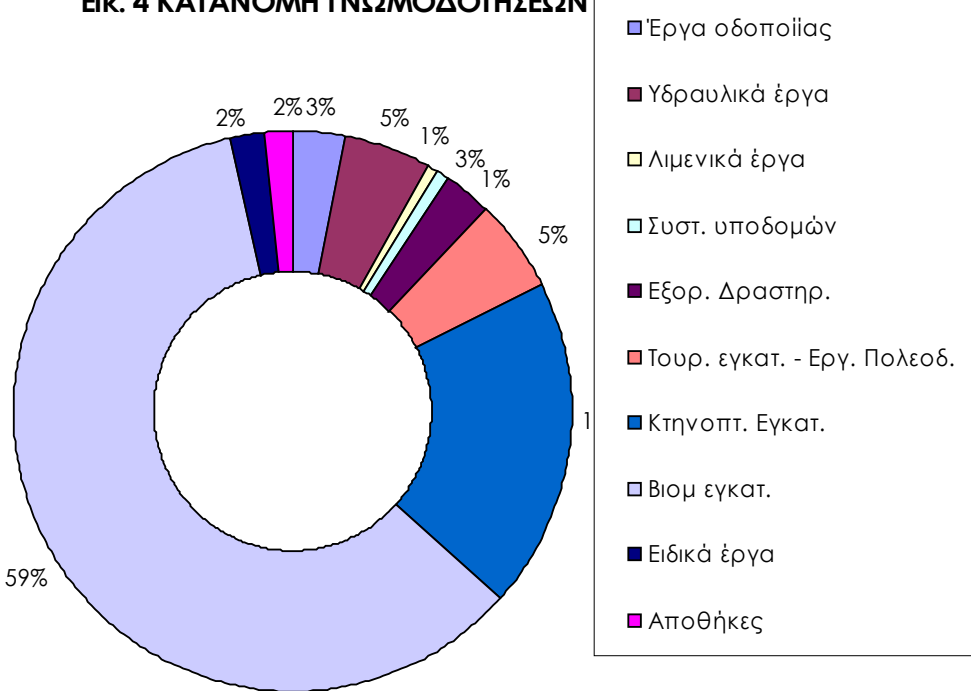
Επίσης ποσοστό 5% αφορά τα υδραυλικά έργα στα οποία εκτός από τα έργα του Master plan, συμπεριλαμβάνονται και οι γεωτρήσεις στην περιοχή Γ'.

Στις Εικ. 3 & 4 φαίνεται γραφικά η κατανομή των γνωμοδοτήσεων που δόθηκαν ανά κατηγορία.

ΕΙΚ. 3. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΕΙΚ. 4 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

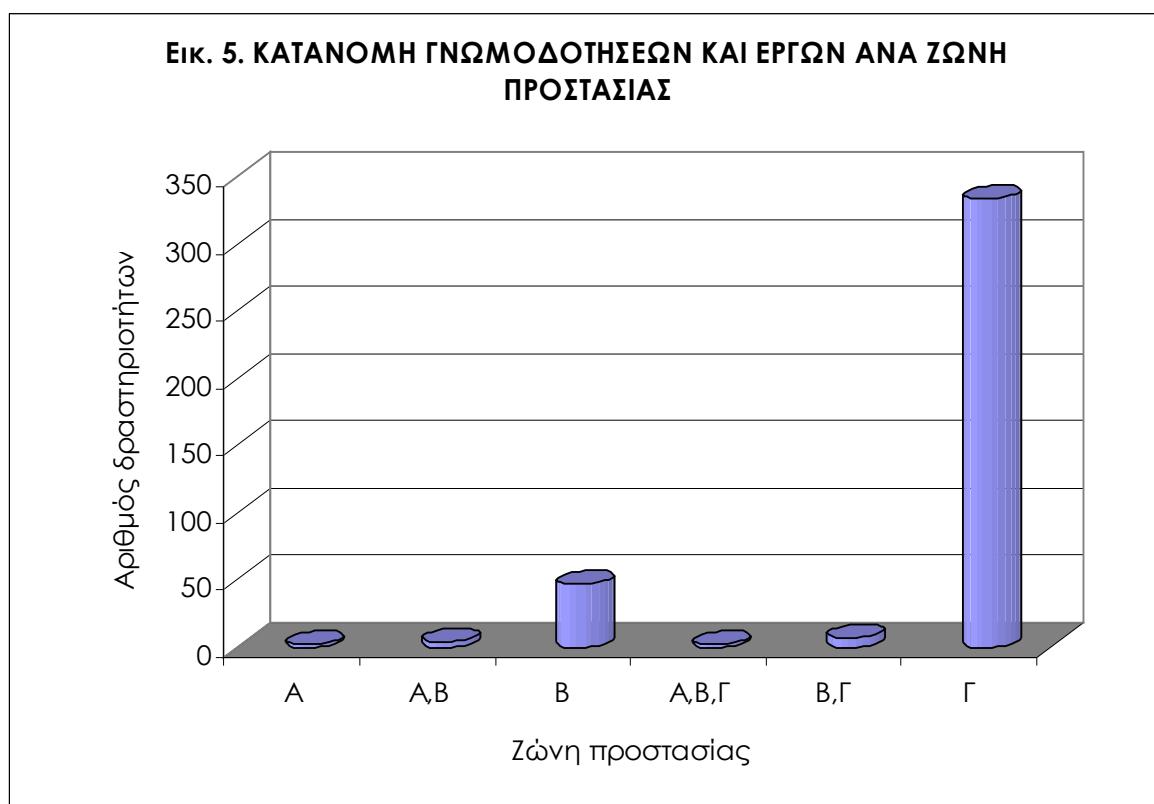

▪ Ταξινόμηση ανά ζώνη προστασίας

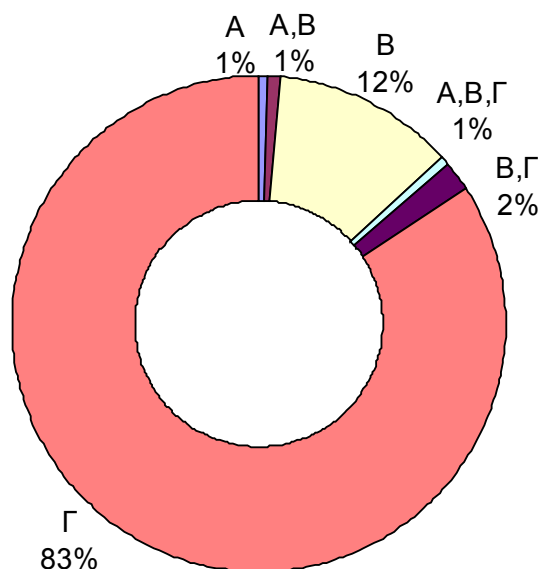
Από το σύνολο των γνωμοδοτήσεων που ζητήθηκαν από τον Φορέα το 83% αφορούσε έργα και δραστηριότητες στην Γ' ζώνη προστασίας, ενώ ένα ποσοστό 12 % αφορούσε έργα και δραστηριότητες στην Β' ζώνη προστασίας. Το υπόλοιπο αφορούσε έργα για την Α, ή έργα που επικάλυπταν τις ζώνες Α & Β ,ή, τις δύο ,ή, και τις τρεις ζώνες Α, Β, Γ.

Τα έργα και δραστηριότητες που αφορούν τις αυστηρά προστατευόμενες ζώνες Α και Β, είναι έργα κατά κύριο λόγο δημόσια που σχετίζονται είτε με το Master Plan, είτε με την ΕΓΝΑΤΙΑ οδό και άλλα οδικά έργα, είτε τέλος με έργα προστασίας και ανάδειξης της προστατευόμενης περιοχής, όλα συμβατά με τις διατάξεις της ΚΥΑ.

Στις Εικ. 5 & 6 φαίνεται γραφικά η κατανομή των γνωμοδοτήσεων που δόθηκαν ανά ζώνη προστασίας.

Εικ. 6. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑ ΖΩΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

▪ **Ταξινόμηση ανά γνωμοδότηση (θετικές, αρνητικές)**

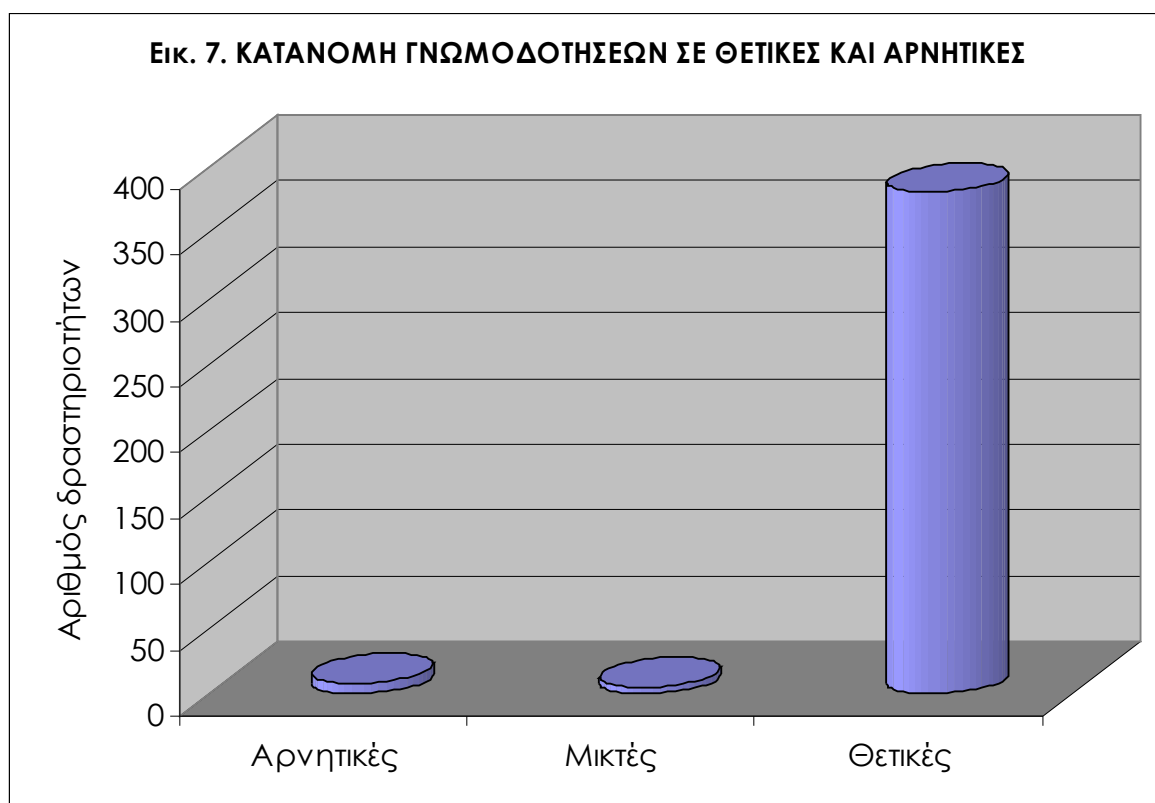
Από το σύνολο των αιτήσεων που υπεβλήθησαν στο Φορέα για Γνωμοδότηση η συντριπτική πλειοψηφία των Γνωμοδοτήσεων ήταν θετικές. Μόνο σε οκτώ περιπτώσεις ο Φορέας ήταν αρνητικός για εγκατάσταση νέας δραστηριότητας στην Β' ζώνη προστασίας. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι γνωμοδοτήσεις ήταν τελικά θετικές επειδή οι δραστηριότητες πληρούσαν μία από τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 4, παρ. 2 και εξαιρούνταν από τις απαγορευτικές διατάξεις της ΚΥΑ, είτε ήταν μικρές κτηνοτροφικές μονάδες.

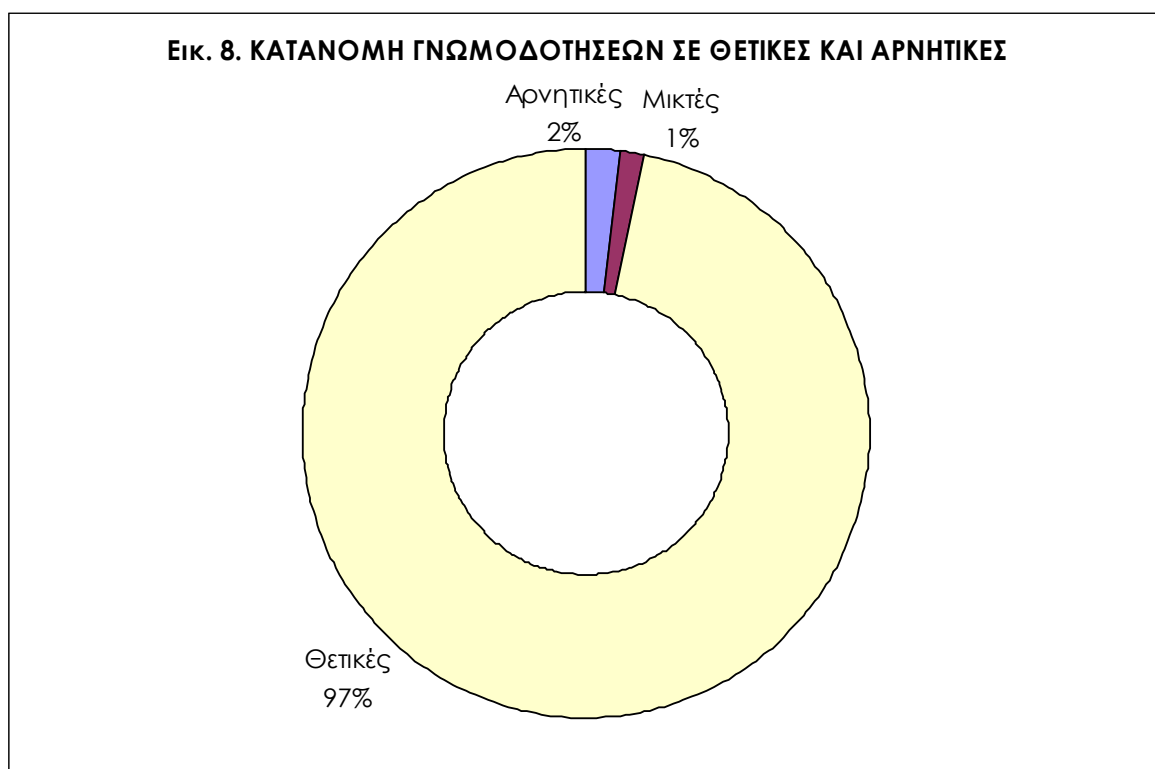
Υπήρξαν επίσης πέντε περιπτώσεις που η γνωμοδότηση ήταν μικτή, δηλ. για ένα τμήμα της αίτησης θετική και για ένα άλλο αρνητική. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν αιτήματα για μεταλλευτικές έρευνες σε περισσότερες από μία θέσεις.

Τέλος για δύο περιπτώσεις δεν ελήφθη θετική ή αρνητική απόφαση, αλλά ελήφθη απόφαση να γίνει ενημέρωση προς τις αρμόδιες αρχές. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν τα ΣΧΟΟΑΠ και ΓΠΣ των Δήμων Μυγδονίας και Εγνατίας.

Το γεγονός ότι υποβάλλονται τελικά αιτήσεις μόνο από δραστηριότητες και έργα που επιτρέπονται από την ΚΥΑ 6919/2004 σημαίνει ότι ο Φορέας λειτούργησε αποτρεπτικά για την ίδρυση ρυπογόνων δραστηριοτήτων και θετικά για την προστασία του υγροτόπου, όχι μόνο με αρνητικές Γνωμοδοτήσεις, αλλά και με την ύπαρξή του και την λειτουργία του και μόνο.

Στις Εικ. 7 & 8 φαίνεται γραφικά η κατανομή των γνωμοδοτήσεων που δόθηκαν ανά κατηγορία γνωμοδότησης.

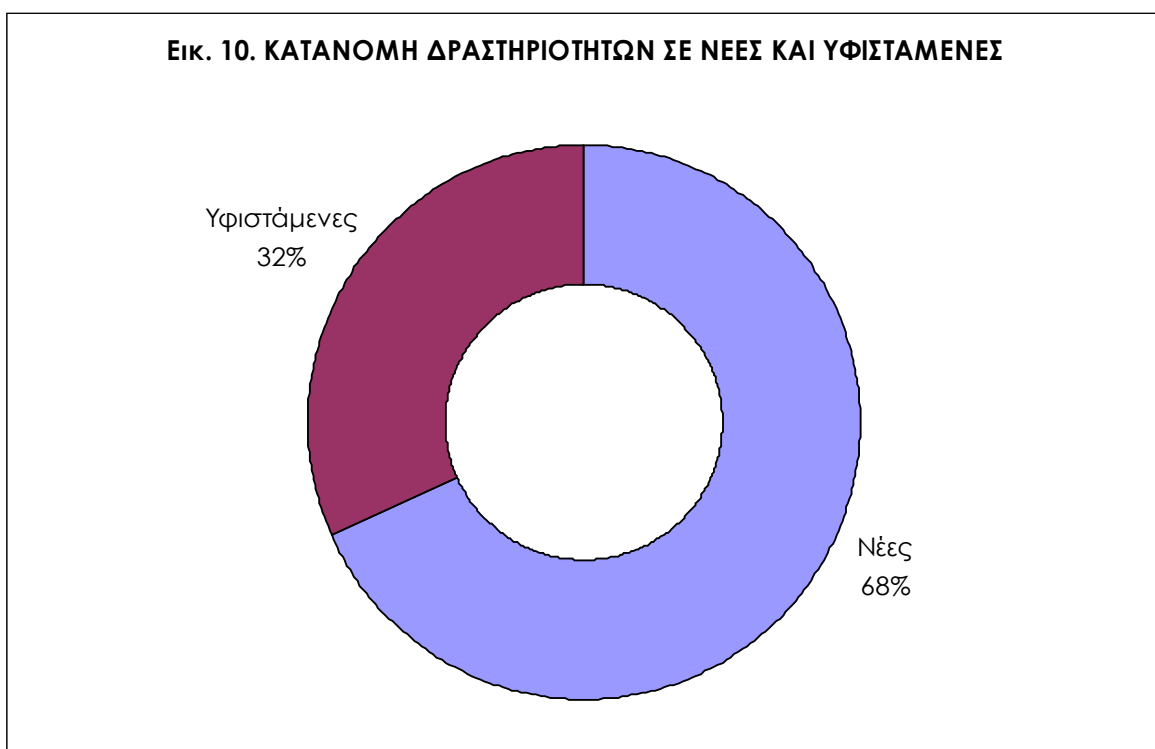
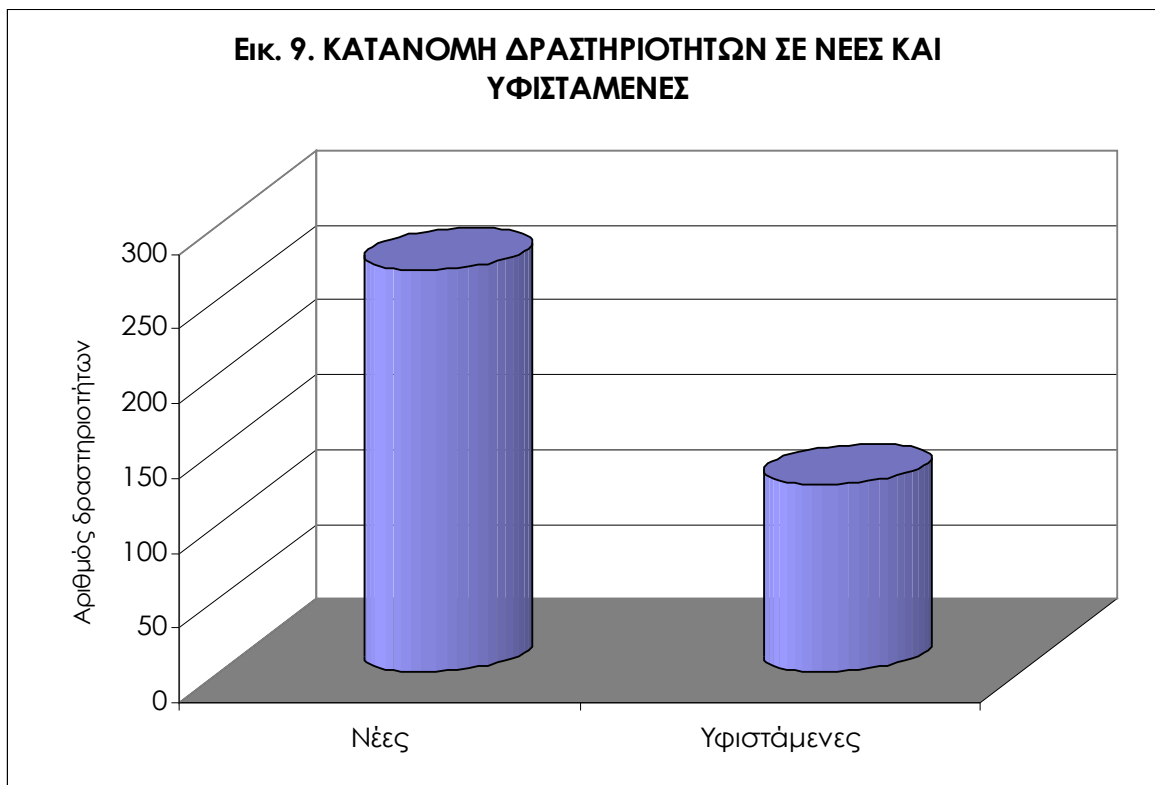
- **Ταξινόμηση σε νέες και υφιστάμενες δραστηριότητες**

Οι φάκελοι που έρχονται στο Φορέα για γνωμοδότηση αφορούν τόσο νέα έργα και δραστηριότητες όσο και υφιστάμενες οι οποίες προβαίνουν σε κτιριακές ή μηχανολογικές επεκτάσεις και επομένως απαιτείται να λάβουν νέα έγκριση περιβαλλοντικών όρων και νέα άδεια λειτουργίας.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της βάσης δεδομένων, τα 2/3 των αιτούμενων γνωμοδοτήσεων αφορούν νέες δραστηριότητες ή έργα και μόνο το 1/3 αφορούν υπάρχουσες δραστηριότητες που προβαίνουν σε επεκτάσεις.

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον στην περιοχή της Επαρχίας Λαγκαδά και μέσα στα όρια της προστατευόμενης περιοχής τόσο της Γ όσο και της Β 'ζώνης προστασίας.

Στις Εικ. 9 & 10 φαίνεται γραφικά η κατανομή των γνωμοδοτήσεων που δόθηκαν για νέες και υφιστάμενες δραστηριότητες.

- **Ταξινόμηση δραστηριοτήτων σε έχουσες και μη έχουσες υγρά απόβλητα**

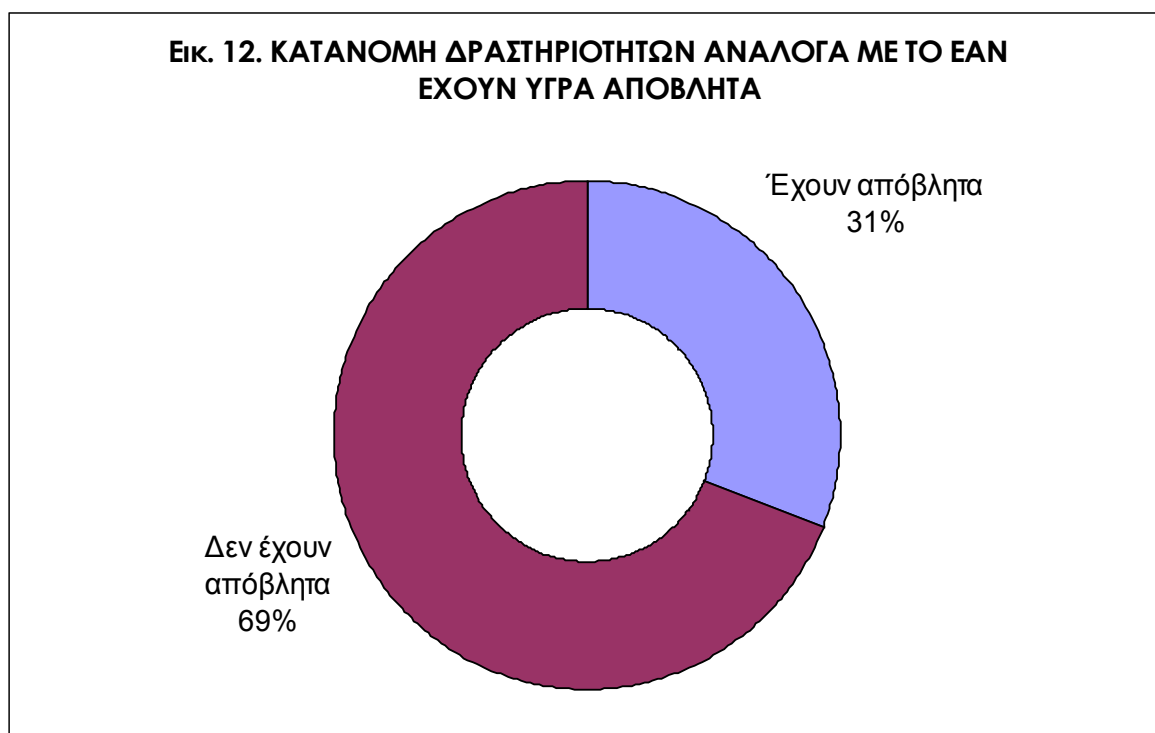
Το κύριο κριτήριο για την απόρριψη ή μη, μίας νέας δραστηριότητας στην Γ' ζώνη προστασίας είναι αν παράγει υγρά απόβλητα και αν αυτά ξεπερνούν τα 50 m³ ημερησίως.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει επομένως η αναζήτηση του επιπέδου της ρύπανσης που μπορεί να προκαλείται από την εγκατάσταση και λειτουργία των δραστηριοτήτων στην περιοχή, όσον αφορά την παραγωγή και διάθεση υγρών αποβλήτων.

Στις Εικ. 11 & 12 φαίνεται γραφικά η κατανομή των γνωμοδοτήσεων που δόθηκαν σε δραστηριότητες ανάλογα με το αν έχουν ή όχι υγρά απόβλητα.

Εικ. 12. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΕΑΝ ΕΧΟΥΝ ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Όπως φαίνεται, μόνο το 31% των δραστηριοτήτων νέων και υφιστάμενων παράγουν υγρά απόβλητα. Στις δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνονται και οι κτηνοπτηνοτροφικές μονάδες που αποτελούν το 50% περίπου από αυτές.

Οι περισσότερες από τις δραστηριότητες έχουν μικρό όγκο υγρών αποβλήτων και η διάθεσή τους γίνεται υπεδάφια ύστερα από κάποια στοιχειώδη επεξεργασία (π.χ. λιποσυλλέκτης).

Επομένως μπορεί να λεχθεί ότι το πρόβλημα της ρύπανσης της λίμνης Κορώνειας από τα υγρά απόβλητα των βιομηχανικών δραστηριοτήτων της περιοχής, εστιάζεται σε λίγες μεγάλες μονάδες (βαφεία, ΑΓΝΟ) και επομένως υπάρχει η δυνατότητα εύκολου ελέγχου. Οι μικρές δραστηριότητες που σήμερα, λόγω κορεσμού των συστημάτων υπεδάφιας διάθεσης, διαθέτουν τα απόβλητά τους στη λίμνη ή στα ρέματα που τελικά καταλήγουν στη λίμνη, με την προγραμματιζόμενη να κατασκευαστεί άμεσα επέκταση του βιολογικού καθαρισμού του Λαγκαδά, με μία δεξαμενή υποδοχής βιομηχανικών βοθρολυμάτων, θα εξαναγκαστούν να διαθέτουν τα βοθρολύματα εκεί και θα εκλείψει εντελώς το ζήτημα της ανεξέλεγκτης διάθεσης των βιομηχανικών βοθρολυμάτων στην περιοχή.

6.2.2. Προσδιορισμός των διατάξεων της ΚΥΑ 6919/2004 που χρήζουν αντιμετώπισης

Στόχος της ΚΥΑ 6919/2004 πρέπει ασφαλώς να είναι η προστασία και η διατήρηση του φυσικού τοπίου του υγροτοπικού συστήματος των λιμνών. Παράλληλα όμως επιβάλλεται η συγκράτηση του τοπικού πληθυσμού στις εστίες του, και ει δυνατόν η επανάκαμψη εκείνων που υποχρεώθηκαν να τις εγκαταλείψουν, με την δημιουργία υποδομών, θέσεων εργασίας και κοινωνικών παροχών, ώστε να εξαλειφθούν τα μειονεκτήματα των περιοχών αυτών και να αμβλυνθούν οι ανισότητες στην ποιότητα ζωής με τα αστικά κέντρα.

Η ΚΥΑ 6919/2004 αντιμετώπισε ως ένα ικανοποιητικό βαθμό την έλλειψη νομοθετικού πλαισίου για τις χρήσεις γης στην λεκάνη απορροής των δύο λιμνών, ενώ για το σύνολο της περιοχής το πρόβλημα αυτό αντιμετωπίζεται με τα σχέδια επέκτασης των οικισμών για κάθε Δήμο μέσω των χωροταξικών/ πολεοδομικών μελετών (ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ).

Τα δύο αυτά «εργαλεία» πρέπει συνεργάζονται, αφού πρέπει να λαμβάνουν υπόψη κοινούς παράγοντες που αφορούν την βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής μέσα στην οποία συμπεριλαμβάνεται η περιβαλλοντική προστασία του υγροτόπου, ως φυσική κληρονομιά και πολύτιμος φυσικός Εθνικός πόρος, η αξία του οποίου πρέπει να διέπει κάθε απόφαση που αφορά την περιοχή.

Η εφαρμογή της ΚΥΑ 6919/2004, έτσι όπως ισχύει σήμερα, δεν δημιουργεί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής ευθύνης του Φορέα.

Οι απαγορεύσεις που έχουν τεθεί, βεβαίως τέθηκαν για την προστασία των λιμνών και του υγροτοπικού συστήματος γενικότερα. Παρόλο που οι απαγορεύσεις αυτές αποφασίστηκαν ύστερα από εκπόνηση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης, η διαφορά χρόνου μεταξύ εκπόνησης της Μελέτης και της εφαρμογής της ΚΥΑ απαιτεί την άμεση τροποποίηση και εξειδίκευσή της.

Υπάρχουν απαγορευτικές διατάξεις στην οικιστική ανάπτυξη και επέκταση των υφιστάμενων οικισμών, που δεν είναι δυνατόν στην πράξη να εφαρμοστούν, αφού η αύξηση πληθυσμού ξεπερνά τα όρια που τίθενται από την ΚΥΑ.

Υπάρχουν διατάξεις που απαγορεύουν την ανάπτυξη του γεωργοκτηνοτροφικού χαρακτήρα της περιοχής, καθώς επίσης αυστηροί περιορισμοί στην ίδρυση νέων ή στην επέκταση υφιστάμενων οικονομικών δραστηριοτήτων με αμφίβολο θετικό αποτέλεσμα για την προστασία των λιμνών

(π.χ. απαγόρευση όλων των νέων δραστηριοτήτων χωρίς υγρά απόβλητα στην Β ζώνη). Εκτός αυτού, δεν ελήφθη σίγουρα υπόψη, η κατασκευή της ΕΓΝΑΤΙΑ οδού, που διασχίζοντας την περιοχή επηρεάζει σημαντικά τον χωροταξικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη της περιοχής

Ο Φορέας διαχείρισης των λιμνών διαβλέποντας τα προβλήματα που δημιουργεί η ΚΥΑ 6919/2004 στην ανάπτυξη της περιοχής, ζήτησε από τις αρμόδιες Υπηρεσίες να καταθέσουν, προτάσεις σχετικά με την τροποποίηση των διατάξεων της.

Προτάσεις κατέθεσαν οι παρακάτω Υπηρεσίες: Υπουργείο Ανάπτυξης, Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωροταξίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Δ/νση Δασών Ν. Θεσ/νίκης και Δ/νση Βιομηχανίας & Ορυκτού Πλούτου της Ν.Α. Θεσ/νίκης, οι οποίες έχουν ληφθεί υπόψη.

Συνοπτικά παρακάτω αναφέρονται κατά άρθρο και ζώνη προστασίας, οι διατάξεις της ΚΥΑ 6919/2004 που δημιούργησαν δυσλειτουργίες κατά την εφαρμογή της και πρέπει να επαναδιατυπωθούν ,ή, να συμπληρωθούν:

Ζώνη Προστασίας Α

- Η ακριβής οριοθέτηση και σήμανση των πυρήνων απόλυτης προστασίας γίνεται με επιτόπια υπόδειξη των ορίων και σημείων, σε τακτά χρονικά διαστήματα, από ομάδα ειδικών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες. (Άρθρο 2 παρ. 1.α, Πυρήνες απόλυτης προστασίας).

Ζώνη Προστασίας Β

- Επίσης είναι δυνατή η εγκατάσταση νέων μικρών βιώσιμων κτηνοτροφικών μονάδων εφόσον ευρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 500 μέτρων από το πλησιέστερο όριο της περιοχής Α.

- Απαγορεύονται οι δασοκομικές εργασίες .... τα έργα δασοπροστασίας... όπως οι αποψιλωτικές υλοτομίες, χρησιμοποίηση ξενικών και μη αυτοφυών δασοπονικών ειδών στις αναδασώσεις ....(Άρθρο 3 παρ. 5.15, Β' περιοχή).

- Στην Β περιοχή δεν επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία μη κυρίων ξενοδοχειακών καταλυμάτων (επιπλωμένα δωμάτια) με αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της τόνωσης της τουριστικής κίνησης στην περιοχή, που παρουσιάζει ενδιαφέρον στους τομείς οικοτουρισμού, ιαματικού- θεραπευτικού τουρισμού κλπ. (άρθρο 3, παρ. 5, περιοχή Β').

Ζώνη Προστασίας Γ

- Ο αριθμός των κατοίκων που πρόκειται να εγκατασταθούν στους νέους ή επεκτεινόμενους οικισμούς εντός Μυγδονίας λεκάνης δεν πρέπει να υπερβαίνει συνολικά τους 2.000 κατοίκους (άρθρο 3, παρ. 6, περιοχή Γ', περ. 1.).

- Επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία όλων των περιπτώσεων της 5^{ης} ομάδας (εξορυκτικές δραστηριότητες) που εξυπηρετούν συγκεκριμένα έργα που υλοποιούνται στην περιοχή, ή καλύπτουν αποκλειστικά τοπικές ανάγκες, με την προϋπόθεση ότι το εξορυκτικό μέτωπο δεν θα είναι ορατό από την ζώνη Α. (άρθρο 3 παρ. 6, εδάφιο ε, περιοχή Γ').

- Οι νέες βιομηχανικές μονάδες με κατανάλωση νερού ή ποσότητα υγρών αποβλήτων $< 50 \text{ m}^3/\text{ημέρα}$ χωροθετούνται σε εγκεκριμένες ζώνες που προσδιορίζονται από εγκεκριμένα πολεοδομικά σχέδια ή Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. σε εφαρμογή του Ν. 2508/97 (άρθρο 3 παρ. 6.4).

- Επιτρέπεται η κατασκευή έργων που ανήκουν στις κατηγορίες 2, 10 και 14 της 10^{ης} ομάδας της ΚΥΑ 15393/2332/2002, δηλ. επιτρέπονται οι αγωγοί φυσικού αερίου - ελικοδρόμια - ραντάρ - κεντρικοί αναμεταδότες κλπ., (εδάφιο 2-ζ της παρ. 6 του άρθρου 3). Δεν περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις 11 (Ηλεκτροπαραγωγή από αιολική και ηλιακή ενέργεια) καθώς και η περίπτωση 13 (Γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τις συνοδευτικές αυτών εγκαταστάσεις (υποσταθμοί ΔΕΗ).

- Απαγορεύεται η ίδρυση και λειτουργία κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων εφόσον η δυναμικότητά τους **δεν** υπερβαίνει τις 150 κλίνες. (άρθρο 3, παρ.6 σημείο 3, Γ ζώνη) . Προφανώς πρόκειται για τυπογραφικό λάθος. Η λέξη «δεν» πρέπει να διαγραφεί.

- Στην περιοχή Γ επιτρέπονται όλες οι κτηνοτροφικές δραστηριότητες που ανήκουν στην κατηγορία Α2, δηλ. με ισοδύναμο αριθμό ζώων > 50 , ή > 15000 όρνιθες, με την προϋπόθεση ότι η εκτροφή θα γίνεται σε εκτατική μορφή. (άρθρο 3, παρ. 6, περιοχή Γ', περίπτωση 2-στ').

- Η διαχείριση δασών με αποψιλωτικές υλοτομίες και η εισαγωγή ξενικών ειδών κατά τις αναδασώσεις. (Άρθρο 3 παρ. 6.5 Γ' περιοχή).

6.2.4. Προτάσεις

Παρακάτω παρουσιάζονται προτάσεις τροποποίησης της ΚΥΑ 6919/2004, αντίστοιχες με τις διατάξεις που αναφέρθηκαν προηγουμένως.

Ζώνη προστασίας Α

Άρθρο 2 παρ. 1.α (Πυρήνες απόλυτης προστασίας)

Να γίνει συγκεκριμένος ο χρόνος της ακριβούς οριοθέτησης και σήμανσης των πυρήνων (π.χ. κάθε 10 χρόνια).

Ζώνη προστασίας Β

Άρθρο 3, παρ. 5, περίπτωση 6.

Προτείνεται να προστεθεί κείμενο με διευκρινίσεις για τη μέτρηση των αποστάσεων ως ακολούθως.

Επίσης είναι δυνατή η εγκατάσταση νέων μικρών βιώσιμων κτηνοτροφικών μονάδων εφόσον: ευρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 500 μέτρων από το πλησιέστερο όριο της περιοχής Α. «Για τη μέτρηση των αποστάσεων των πτηνοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων από οικισμούς, δρόμους κλπ έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της ΚΥΑ Υ1β/2000/26.3/4-5-95 (ΦΕΚ Β'343).»

Άρθρο 3, παρ. 5

Προτείνεται να προστεθεί περίπτωση 23 ως εξής:

«23. Επιτρέπεται η ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων με σκοπό την τόνωση της τουριστικής κίνησης στην περιοχή, που παρουσιάζει ενδιαφέρον στους τομείς οικοτουρισμού, ιαματικού-θεραπευτικού τουρισμού κλπ.»

Άρθρο 3, παρ. 5

Προτείνεται να προστεθεί περίπτωση 24 ως εξής:

«24. Η διάθεση των αστικών λυμάτων και των βιομηχανικών αποβλήτων, μετά από όσο το δυνατό πληρέστερη επεξεργασία, στις λίμνες ή σε ρέματα σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες περιβαλλοντικούς όρους, απαγορευμένης της καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεσης μη επαρκώς επεξεργασμένων βιομηχανικών αποβλήτων αλλά και αστικών αποβλήτων σε αποδέκτες που άμεσα ή έμμεσα

καταλήγουν στις λίμνες (ρέματα, έδαφος). Η ποιότητα των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων απαιτείται να ικανοποιεί κατ' ελάχιστο τα όρια της Κ.Υ.Α. 5673/400/14.3.97 (ΦΕΚ 192Β/97) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων», Παράρτημα Ι, Πίνακες 1&2 και του όρους διάθεσης που προβλέπονται από τη σχετική Νομαρχιακή Απόφαση για τον ορισμό χρήσης του αποδέκτη και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των διατιθεμένων αποβλήτων. Κάθε απόρριψη επεξεργασμένων λυμάτων ή αποβλήτων θα υπόκειται σε έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

Άρθρο 3 παρ. 5.15

Προτείνεται να προστεθεί στο αντίστοιχο σημεία της ΚΥΑ:

«Στις νέες διαχειριστικές μελέτες που θα συντάσσονται στο εξής, οι αποψιλωτικές υλοτομίες να γίνονται σε λωρίδες πλάτους μέχρι 50 μέτρων και κατά μήκος των χωροστατικών καμπυλών περίπου 1000 μέτρων. Οι ενδιάμεσες λωρίδες να υλοτομούνται μετά πενταετία τουλάχιστον. Οι ατομικές ανάγκες των κατοίκων να καλύπτονται με υλοτομίες αποψιλωτικές σε λωρίδες, ύστερα από ρυθμιστικές διατάξεις του Δασάρχη.

Κατά τις αναδασώσεις θα προτιμάται η χρήση εγχώριων και δη τοπικών δασοπονικών ειδών».

Ζώνη προστασίας Γ

Άρθρο 3, παρ. 6, περ. 1β.

Προτείνεται να αντικατασταθεί η παράγραφος (β) ως εξής:

«β) 22, 23, και 24 της 6^{ης} Ομάδας (ιδιωτική πολεοδόμηση, πολεοδομικός-χωροταξικός σχεδιασμός) με την προϋπόθεση ότι καλύπτονται αποκλειστικά διαπιστωμένες ανάγκες πρώτης κατοικίας απαγορευμένης της ίδρυσης παραθεριστικών οικισμών (β' κατοικίας).

Η ίδρυση νέων οικισμών ή επεκτάσεις υφισταμένων πραγματοποιείται σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία (Ν. 2508/97) και τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της οικείας Περιφέρειας. Των σχετικών εγκρίσεων (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, κλπ) πρέπει να προηγείται η εκπόνηση ειδικής μελέτης για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και της δυνατότητας αύξησης του πληθυσμού και των χρήσεων και λειτουργιών που την ακολουθούν και, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής προστασίας (οικοσυστήματα, φυσικοί πόροι, τοπίο, κλπ.), να τίθενται συγκεκριμένοι όροι και προϋποθέσεις. Η ως

άνω μελέτη γνωστοποιείται στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., η σύμφωνη γνώμη των οποίων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ.

Ειδικότερα για τη δημιουργία νέων οικισμών και προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου τίθενται αυστηροί περιβαλλοντικοί όροι, χαμηλή πυκνότητα οικήσης, ύδρευση από δίκτυο, μονάδες επεξεργασίας με επαναχρησιμοποίηση νερού για πότισμα καθώς και ειδικοί περιορισμοί για τη δόμηση. Οι οικισμοί θα πρέπει κατά το δυνατόν να αναπτυχθούν πλησίον υφισταμένων οικισμών ή σε επέκτασή τους προκειμένου να διασφαλισθεί η από κοινού αντιμετώπιση ειδικών αυξημένων δαπανών και καταλήψεις γης (π.χ. ύδρευση, βιολογικός καθαρισμός, απορρίμματα, νεκροταφεία, διάνοιξη νέων δικτύων μεταφορών κ.λ.π.). Η θέση των νέων οικισμών θα αναζητείται προς τα εξωτερικά όρια της άνω λεκάνης απορροής εντός της ζώνης Γ' και πάντως όχι σε απόσταση μικρότερη των 1.500 m από το όριο του Εθνικού Περιοχή (Περιοχή Α). Ο αριθμός των κατοίκων που πρόκειται να εγκατασταθούν στους ως άνω νέους οικισμούς (με ιδιωτική πολεοδομηση ή συνεταιριστική δόμηση) εντός Μυγδονίας λεκάνης δεν πρέπει να υπερβαίνει συνολικά την πληθυσμιακή χωρητικότητα που θα καθορισθεί από την προαναφερθείσα Ειδική Μελέτη, που θα προηγηθεί της έγκρισης ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ. Η υδρευτική τους εξυπηρέτηση να γίνεται από υφιστάμενες νόμιμες πηγές παροχής νερού ή ένταξη στο δίκτυο πλησίον ευρισκομένου οικισμού. Επιβάλλεται η εφαρμογή κατάλληλης μεθόδου επεξεργασίας των λυμάτων ώστε τεκμηριωμένα να εξασφαλίζεται η διατήρηση των φυσικοχημικών παραμέτρων των οικοσυστημάτων.

Άρθρο 3, παρ. 6, περ. 1.

Να προστεθεί παράγραφος ως εξής:

στ) 3,4,6 της 4^{ης} Ομάδας σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Περιφερειακό Σχεδιασμό.

Άρθρο 3, παρ. 6, περ. 1.

Να προστεθεί παράγραφος ως εξής:

ζ) Όλων των περιπτώσεων της 5^{ης} ομάδας (εξορυκτικές δραστηριότητες), με την προϋπόθεση ότι το εξορυκτικό μέτωπο δεν θα είναι ορατό από την ζώνη Α.

Άρθρο 3 παρ. 6, περίπτωση 2-γ'

Να αντικατασταθεί ως εξής:

γ) 5,7 της 4^{ης} Ομάδας σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Περιφερειακό Σχεδιασμό.

Άρθρο 3 παρ. 6, περίπτωση 2-ε'

Προτείνεται να αντικατασταθεί ως εξής:

ε. «Όλων των περιπτώσεων της 5^{ης} ομάδας (εξορυκτικές δραστηριότητες), με την προϋπόθεση ότι το εξορυκτικό μέτωπο δεν θα είναι ορατό από την ζώνη Α», δηλ. να διαγραφεί η φράση που εξυπηρετούν συγκεκριμένα έργα που υλοποιούνται στην περιοχή, ή καλύπτουν αποκλειστικά τοπικές ανάγκες».

Άρθρο 3, παρ. 6, περίπτωση 2-στ'.

Προτείνεται να αντικατασταθεί ως εξής:

στ. όλων των περιπτώσεων της 7^{ης} Ομάδας (κτηνοπτηνοτροφικές εγκαταστάσεις) δηλ. να διαγραφεί η φράση "με την προϋπόθεση ότι οι μονάδες λειτουργούν σε εκτατική μορφή".

Άρθρο 3, παρ. 6, περίπτωση 2-ζ'

Να αντικατασταθεί ως εξής:

ζ) 2,10,11,13,14 της 10^{ης} Ομάδας (αγωγοί φυσικού αερίου, ελικοδρόμια, ηλεκτροπαραγωγή από ηλιακή και αιολική ενέργεια, Γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, Ραντάρ, κεντρικοί αναμεταδότες κλπ)

Άρθρο 3, παρ. 6, περίπτωση 3

Προτείνεται να διορθωθεί ως εξής:

"της ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ..... εφόσον η δυναμικότητά τους υπερβαίνει τις 150 κλίνες..."

Άρθρο 3, παρ. 6, περίπτωση 4

Να διορθωθεί ως εξής:

«Της ίδρυσης, ...δεν επιτρέπεται να απέχουν απόσταση μικρότερη των 200m από τα όρια των ζωνών Α' προστασίας»

Άρθρο 3 παρ. 6, περίπτωση 5.

Προτείνεται να προστεθούν στα αντίστοιχα σημεία της ΚΥΑ, τα παρακάτω:

«Στις νέες διαχειριστικές μελέτες που θα συντάσσονται στο εξής, οι αποψιλωτικές υλοτομίες να γίνονται σε λωρίδες πλάτους μέχρι 50 μέτρων και κατά μήκος των χωροστατικών καμπυλών περίπου 1000 μέτρων. Οι ενδιάμεσες λωρίδες να υλοτομούνται μετά πενταετία τουλάχιστον. Οι ατομικές ανάγκες των κατοίκων να καλύπτονται με υλοτομίες αποψιλωτικές σε λωρίδες, ύστερα από ρυθμιστικές διατάξεις του Δασάρχη.

Κατά τις αναδασώσεις θα προτιμάται η χρήση εγχώριων και δη τοπικών δασοπονικών ειδών».

Άρθρο 7, Μεταβατικές διατάξεις

Να προστεθεί παράγραφος 2 ως εξής:

«Μέχρι την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από το Άρθρο 3, παράγραφο 6., Περιοχή Γ', παράγραφο 4, οργανωμένων ζωνών που προσδιορίζονται από εγκεκριμένα ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ , επιτρέπεται η ίδρυση νέων βιομηχανικών εγκαταστάσεων με αντλούμενη παροχή νερού ή με ποσότητα υγρών αποβλήτων μικρότερη από 50m³/ημέρα»

Και να αλλάξει η αρίθμηση των παραγράφων που ακολουθούν.

7. ΣΥΝΟΨΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Το υγροτοπικό σύμπλεγμα των λιμνών Κορώνειας-Βόλβης και Ρήχιου ποταμού αποτελεί ευαίσθητο οικοσύστημα, εξαιρετικά μεγάλης αξίας για τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και τη διαφύλαξη της βιολογικής ποικιλότητας, καθώς αποτελεί ενδιαίτημα προστατευομένων, σπάνιων ή και απειλούμενων ειδών πανίδας και χλωρίδας με βάση την Εθνική Νομοθεσία, Διεθνείς Συμβάσεις και τη Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Το Μάρτιο 2004 με την 6919/2004 Κοινή Υπουργική Απόφαση η περιοχή χαρακτηρίζεται ως Εθνικό Πάρκο υγροτόπων λιμνών Βόλβης-Κορώνειας και Μακεδονικών Τεμπών και καθορίζονται ζώνες προστασίας, χρήσεις, όροι και περιορισμοί δόμησης.
3. Αρμόδιος για τη διοίκηση και διαχείριση του Εθνικού Πάρκου είναι ο Φορέας Διαχείρισης λιμνών Κορώνειας-Βόλβης, ο οποίος λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 2003 απρόσκοπτα -παρά την έλλειψη χρηματοδότησης- ασκώντας τις αρμοδιότητες του σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία.
4. Η διετής εμπειρία από την εφαρμογή της ΚΥΑ 6919/2004 έδειξε ότι απαιτείται να τροποποιηθούν ή/ και να εξειδικευτούν μέσω του διαχειριστικού σχεδίου κάποιες διατάξεις της, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στους σκοπούς της που είναι η προστασία και η αειφορική διαχείριση της περιοχής.
5. Ο Φορέας διαχείρισης συνεργάστηκε με τις Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ, του Υπουργείου Ανάπτυξης και με τις συναρμόδιες Νομαρχιακές και Περιφερειακές Υπηρεσίες (ΔΙΠΕΧΩ, Δ/νση Δασών, Δ.νση Βιομηχανίας, Δ/νση Περιβάλλοντος) στα πλαίσια του θεσμοθετημένου συντονιστικού ρόλου που καλείται να παίξει για την περιοχή και προσδιόρισε τα σημεία της ΚΥΑ 6919/2004 που χρήζουν άμεσα τροποποίηση. Επίσης επισήμανε τις διατάξεις που χρειάζονται περαιτέρω διερεύνηση είτε για να συμπληρωθούν με διευκρινίσεις είτε για να τροποποιηθούν είτε για να εξειδικευτούν μέσω του διαχειριστικού σχεδίου.
6. Ο Φορέας διαχείρισης παρά την έλλειψη ουσιαστικής χρηματοδότησης, γραμματειακής, επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης λειτούργησε απρόσκοπτα επί διετίας (Σεπτέμβριος 2003-Σεπτέμβριος 2005) με εθελοντική συνεισφορά του Προέδρου και των μελών του ΔΣ.

Από το Σεπτέμβριο 2005 χρηματοδοτείται μέσω του Προγράμματος ΕΠΠΕΡ για τρία χρόνια και για τη περαιτέρω βιωσιμότητα του Φορέα έχει ανατεθεί σχετική μελέτη βιωσιμότητας.

7. Για την αξιολόγηση των όρων προστασίας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει για τη διαχείριση της περιοχής, δημιουργήθηκε Βάση δεδομένων γνωμοδοτήσεων (σε ACCESS) με πληροφορίες για τα έργα και τις δραστηριότητες, για τα οποία έχει γνωμοδοτήσει ο Φορέας κατά το χρονικό διάστημα Μάρτιος 2004-Φεβρουάριος 2006.
8. Τα αποτελέσματα από τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων αυτών συνοψίζονται στα εξής:
  - Δόθηκαν συνολικά 395 γνωμοδοτήσεις για νέα ή υφιστάμενα έργα/δραστηριότητες.
  - Το 40% των έργων/δραστηριοτήτων βρίσκονται στο Δήμο Λαγκαδά, το 14% στο Δήμο Μύγδονίας και το υπόλοιπο ποσοστό κατανέμεται στους υπόλοιπους Δήμους με μικρά ποσοστά της τάξης 2-6% .
  - Το 83% των έργων βρίσκονται στη Γ' ζώνη προστασίας, το 12% στη Β' ζώνη προστασίας και το υπόλοιπο ποσοστό αφορά έργα που επικαλύπτουν τις ζώνες Α' & Β', ή και τις τρεις ζώνες Α'Β',Γ'.
  - Τα 67% αφορά νέα έργα ή δραστηριότητες και το 33% υφιστάμενα ή επέκταση υφισταμένων.
  - Το 59% των έργων είναι βιομηχανικές/ βιοτεχνικές δραστηριότητες, το 19% πτηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις (επί το πλείστον νέες), το 5% αφορά τουριστικές εγκαταστάσεις και το 5% υδραυλικά έργα (συμπεριλαμβανομένων και των γεωτρήσεων).
  - Το 35% των έργων/δραστηριοτήτων παράγουν υγρά απόβλητα εκ των οποίων οι μισές είναι πτηνοκτηνοτροφικές.
  - Το μεγαλύτερο ποσοστό των γνωμοδοτήσεων ήταν θετικό. Αρνητική γνωμοδότηση αφορούσε μόνο οκτώ περιπτώσεις.
9. Από τα παραπάνω συμπεραίνονται τα ακόλουθα:
  - Πολύ μικρή τουριστική ανάπτυξη στη περιοχή.
  - Παραδοσιακές μορφές ανάπτυξης (πτηνοκτηνοτροφία, μικρές βιοτεχνίες).
  - Ανισόρροπη χωροταξική ανάπτυξη (εστιάζεται στην περιοχή των Δήμων Λαγκαδά και Μυγδονίας)

- Μικρό ποσοστό έργων/δραστηριοτήτων στη Β' ζώνη, το οποίο οφείλεται στις μεταβατικές διατάξεις της ΚΥΑ 6919/2004 και προβλέπεται να μειωθεί.
- Η οριοθέτηση της περιοχής και ο καθορισμός χρήσεων και περιορισμών ανά ζώνη μείωσε δραστικά τα υδροβόρα μεμονωμένα έργα.

10. Αποτέλεσμα της υποβάθμισης του υγροτοπικού συστήματος και των έκτακτων επεισοδίων ήταν η παραπομπή της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Ο Φορέας Διαχείρισης συνεργάσθηκε άμεσα με άλλους συναρμόδιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Επιθεώρηση Δημόσιας Διοίκησης) για την αντιμετώπιση της παραπομπής της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (έγιναν συσκέψεις με όλους τους συναρμόδιους στην έδρα του Φορέα) , ώστε να αποδειχθεί ότι λαμβάνονται τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία του οικοσυστήματος και την αναστροφή της περιβαλλοντικής υποβάθμισης της λίμνης Κορώνειας. Τα μέτρα αυτά εντοπίζονται στις ακόλουθες ενέργειες:

- Προστασία του οικοσυστήματος από επικίνδυνες ουσίες μέσω του Ειδικού Προγράμματος μείωσης της ρύπανσης των νερών της λίμνης Κορώνειας.
- Άμεση ενεργοποίηση των δράσεων του Φορέα Διαχείρισης που αποσκοπούν στην προστασία του οικοσυστήματος (έναρξη προγράμματος παρακολούθησης, ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, έναρξη ενεργειών φύλαξης και επόπτευσης, εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου). Οι δράσεις αυτές ήταν αποσπασματικές μέχρι σήμερα λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων.
- Αναθεώρηση του επιχειρησιακού σχεδίου αποκατάστασης και υπογραφή Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων Φορέων (ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ΥΠΟΙΟ, Δήμο Λαγκαδά, ΝΑΘ, Φορέα Διαχείρισης των Λιμνών και ΠΚΜ) όπου εξειδικεύονται οι δεσμεύσεις του Φορέα Διαχείρισης στην υλοποίηση του αναθεωρημένου σχεδίου αποκατάστασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. **ΚΥΑ 33318/3028/1998** (ΦΕΚ 1289Β/28-12-1998)
Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.
2. **Ν. 2742/1999** (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999)
Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις.
(άρθρα 15,16,17)
3. **Ν.3044/2002** (ΦΕΚ 197Α/27-8-2002)
Μεταφορά Συντελεστή Δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (άρθρο13).
4. **ΚΥΑ 125192/365/2003** (ΦΕΚ 126Β/7-2-2003)
Καθορισμός αριθμού μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης.
5. **ΥΑ 126439/2456/2003** (ΦΕΚ 894Β/3-7-2003)
Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης.
6. **ΚΥΑ 6919/2004** (ΦΕΚ 248Δ/5-3-2004)
Χαρακτηρισμός των λιμναίων χερσαίων και υδάτινων περιοχών του υδροτοπικού συστήματος των λιμνών Βόλβης-Κορώνειας και Μακεδονικών Τεμπών ως «Εθνικού Πάρκου Υδροτόπων των λιμνών Κορώνειας-Βόλβης και των Μακεδονικών Τεμπών» και καθορισμός ζωνών προστασίας και καθορισμός χρήσεων, όρων και περιορισμός δόμησης. (διορθώσεις Σφαλμάτων ΦΕΚ 416Δ/24-5-2004).
7. **ΥΑ 50547/2004** (ΦΕΚ 1876Β/17-12-2004)
Έγκριση Κανονισμού λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης.
8. **ΥΑ 50545/2004** (ΦΕΚ 1879Β/20-12-2004)
Έγκριση Κανονισμού οικονομικής διαχείρισης του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης.
9. **ΥΑ 50550/2004** (ΦΕΚ 1879Β/20-12-2004)
Έγκριση κανονισμού για την εκτέλεση έργων και την ανάθεση και σύναψη συμβάσεων προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών του Φορέα Διαχείρισης των Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης.
10. **ΥΑ 166451/1931/2005** (ΦΕΚ 1107Β/4-8-2005)
Ορισμός του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης.
11. **ΚΥΑ Η.Π. 35308/1838/2005** (ΦΕΚ 1416Β/12-10-2005)
Ειδικό Πρόγραμμα μείωσης της ρύπανσης των νερών της λίμνης Κορώνειας από απορρίψεις ορισμένων επικίνδυνων ουσιών που υπάγονται στο Παράρτημα Ι παραγρ. Β του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. 2/1.2.2001 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου «Καθορισμός των κατευθυντηρίων και οριακών τιμών ποιότητας των νερών που υπάγονται στο κατάλογο ΙΙ της Οδηγίας 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 4^{ης} Μαΐου 1976» (Α'15), όπως

τροποποιήθηκε με την υπ'αριθμ. 50388/2003 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1886)